

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . . . K 28.—
za en mesec . . . " 2.—20
za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
za ostalo inozemstvo . . . " 35.—

V Ljubljani na dom:

Za celo leto naprej . . . K 24.—
za en mesec . . . " 2.—
V opravi prejema mesečno . . . 1.70

Sobotna izdaja:

za celo leto . . . " 7.—
za Nemčijo celoletno . . . " 8.—
za ostalo inozemstvo . . . " 12.—

SLOVENEK

Inserati:
Enostolpna petstvarica (72 mm):
za enkrat . . . po 15 v
za dvakrat . . . " 13 "
za trikrat . . . " 10 "
za večkrat primeren popust.
Poročna omenila, zabavne, smrtne itd.:
enosolpna petstvarica po 18 v.
Poslano:
enosolpna petstvarica po 30 v.
Izhaja vsak dan, izvenredno
deluje in praznike, ob 5. uri pop.
Redna letna priloga Vozni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nebrankirane pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 28.511,
bosn.-herc. št. 7563. — Upravniškega telefona št. 138.

Volilci S. L. S.!

Prefekli ponedeljek ste znova pokazali svojo moško zavednost in
skalnatost-trdnost značajnost. Izvojevali ste sijajno zmago na celi črti. Čast
in hvala Vam! Naprej do novih zmag!

Z Bogom za ljudstvo!

V Ljubljani, 4. grudnia 1913.

Izvršilni odbor Slovenske Ljudske Stranke.

Dr. Ivan Šusteršič.
načelnik stranke.

Volilci!

Kandidati S. L. S. v kmečkih občinah, ki volijo dne 9. decembra t. l.:

1. V volilnem okraju Ljubljana—Vrhnika, ki voli skupaj dva poslanca: Franc Povše, državni poslanec v Ljubljani, in Dr. Ivan Šusteršič, deželni glavar v Ljubljani.

2. V volilnem okraju Kamnik—Brdo, ki voli enega poslanca: Dr. Janez Krek, državni poslanec v Ljubljani.

3. V volilnem okraju Kranj—Trzin—Škofja Loka, ki voli skupaj dva poslanca: Franc Demšar, državni poslanec na Češnjici, in Ivan Zabret, posestnik in čestni načelnik v Bobovku.

4. V volilnem okraju Postojna—Logatec—Senožeče—Lož—Il. Bistrica—Cirknica, ki voli skupaj dva poslanca: Franc Drobnič, župan občine Bloke, in posestnik v Novi vasi, in Dr. Ignacij Žitnik, državni poslanec v Ljubljani.

5. V volilnem okraju Radoljica—Kranjskagora, ki voli enega poslanca: Josip vitez Pogačnik, državni poslanec v Podnartu.

6. V volilnem okraju Vipava—Idrija, ki voli enega poslanca: Bogomir Perharc, župan v Vipavi.

7. V volilnem okraju Novo mesto—Kostanjevica—Krško, ki voli enega poslanca: Josip Zure, župan v Kandiji.

8. V volilnem okraju Trebnje—Višnja gora—Žužemberk—Mokronog—Litija—Radeče, ki voli skupaj tri poslanca: Franc Košar, župan na Grosupljem, Dr. Evgen Lamovec, deželni odbornik v Ljubljani, in Ivan Vehovec, župan v Žužemberku.

9. V volilnem okraju Kočevje—Ribnica—Velike Lašče, ki voli skupaj dva poslanca: Anton Lovšin, posestnik v

Jurjevici št. 34, in Karol Škulj, kaplan v Ribnici.

10. V volilnem okraju Črnomelj—Metlika: Karel Dermastia, učitelj slov. trgovske šole v Ljubljani.

Kandidati za mesta in trge se razglasijo pozneje.

Zanimamo na glasovnice samo navedene ljudske kandidate in nobenega drugega. Pokažimo zopet svetu, da smo strogo disciplinirani, moško zavedni in nepremagljivi ljudska armada.

Naprej za ljudsko pravdo! Z Bogom za ljudstvo!

Za izvrševalni odbor S. L. S.:

dr. Ivan Šusteršič.

Slovenskim kmetom!

V torek stopijo na volišče kranjske kmečke občine, da oddajo svoje glasove za deželni zbor.

Kmetje naj sodijo med S. L. S. in med liberalci. Sodba ne bo težka, kajti kakor dan in noč si stojita nasproti dve stranki, katerih ena združuje v sebi vse poštene, za ljudsko delo vnete elemente, druga je pa sestavljena iz samih laži, nesramnosti in lopovščin.

Primerjajte, kmetje!

S. L. S. se je borila za izpremembo lovskega zakona v kmečkem smislu. Liberalci so lovski zakon obstruirali in pri tem sramotili in zaničevali kmeta.

S. L. S. je priporila zastopnikom kmečkega ljudstva odločilno zastopstvo v šolskih svetih, liberalci so pa pobijali ta šolski zakon in kmeta sramotili, češ, da ne sme dobiti kmet bese pri šoli.

S. L. S. se bori za to, da dobi dežela s svojimi občinami odločilno moč do prirodnih sil in s tem vpliv na razvoj industrije, liberalci pa, kot hlapci judov in tujih kapitalistov, temu nasprotujejo in hočejo podreti, kar naši možje v korist ljudstvu snujejo.

S. L. S. je sklenila cestni zakon, po katerem bo mogoče zboljšati od prejšnjih časov skrajno zanemarjene cestne razmere. Liberalci so temu cesnemu zakonu z vsemi silami nasprotovali, ker niso privoščili kmetom dobrih cest.

S. L. S. v krajih, ki so nad vse potrebni vode, gradi vodovode in vodnjake. Liberalci pa temu nasprotujejo, obrekujejo deželni odbor in trdijo, da je denar, ki se za to izdaja, zapravljen.

S. L. S. hoče deželne izdatke pokriti z davščinami na bogate sloje in varovati kmečkega posestnika. Liberalci pa trdijo, da se mora za 100 odstotkov zvišati doklada za kmeta.

S. L. S. skrbi za živinorejo in za povzdigo vseh panog kmetijskega gospodarstva. Liberalci pa čez to delo samo zabavljajo, ga preklinjajo in obrekujejo.

Pa to so že tako znane stvari, da jih ni treba več ponavljati.

V torek stopite kmetje na volišče, da zopet za šest let ustvarite večino kranjskemu dež. zboru. Kajti po službi S. L. S. odločuje kmet v kranjskem deželnem zboru na jezo liberalnih zanikarjev.

In zdaj se spomnite, kmetje, kako se je liberalna stranka borila proti političnim pravicam kmečkega stanu!

Ko je naša stranka zahtevala za kmeta enakopravnost z drugimi stanovci, je načelnik liberalne stranke dr. Tavčar na shodu v Kostanjevici upil, da je kmet »farovška cunjia in podoba«. Kmetom se ne sme dati večja politična veljava, kajti kmetje so »popolni analfabeti, ki ne vidijo dalje, kakor v skledo.«

O našem kmetu je pisal »Narod«, da je »zateleban in zabit«. »Kmetje so zabiti kakor zamorec iz Srednje Afrike, kanibalsko zabiti ljudje.«

Tu je torej našega kmeta liberalci primerjali z ljudožrci, na drugem mestu pa piše »Narod«: »Kmet je potuhnjeneč, pasje narave.«

Zdaj lazijo liberalci okoli kmetov in beračijo za njihove glasove. Tega pa ne povedo zdaj, da je na shodu v Črnomlju dr. Tavčar zmerjal kmete, da

so »nečedna druhal, ki je prilezla iz hlevov in svinjakov!«

Kmetje, tako govorijo o vas liberalci. In te liberalne sovrovine, ki so se z vsemi močmi upirale predlogom Slovenske ljudske stranke za razširjenje političnih pravic, lazijo zdaj okoli kot »neodvisni kmetje« in obrekujejo stranko, ki je tako pošteno vršila svojo dolžnost!

V nedeljo in ponedeljek — dva dni in dve noči — bodo zdaj lazili okoli, lagali, kleli, za pijačo dajali in glasovnice popisavali.

Kmetje, ogledajte si zdaj te liberalne agitatorje!

Kdo so pa ti liberalni agitatorji? Največje propalice vsakega kraja. Le pogledajte jih dobro ta dva dneva!

Vprašajte, kaj delajo v vasi? Za liberalce agitirajo in kolnejo vaše poslance.

Kaj počno sleparji, kaj delajo največji pretepači v vsaki občini?

Za liberalce agitirajo!

Kaj delajo te dni najhujši preklinjevalci, kvantači in nesramneži? Slovensko ljudsko stranko sramote in za liberalce agitirajo!

In kdo se jim na lim vsede? Pijanci in izgubljene duše.

To je liberalna stranka na deželi! Saj je prav, da se ljudje ločijo!

Kmetje, gledajte jih ta dva dneva! Ne poslušajte jih, ne ménite se z njimi!

Ampak opazujte jih in zapomnite si jih!

Dobro opazujte tiste trgovce in gostilničarje, ki za liberalce agitirajo! Le to jim recite, da je liberalna stranka v konkurzu!

Dobro si zapomnite tiste »može«, ki imajo tako malo zavesti, da se dajo preslepiti od liberalnih agitatorjev! Povejte jim, kako liberalci — po volitvah — o njih govorijo!

Izkušnja pri teh volitvah nam bo pokazala, da v bodoče še bolj očistimo svoje občine.

Liberalna stranka mora priti popolnoma na kant!

Volitev v splošni skupini je pokazala, da stoji ogromna večina vsega ljudstva v taboru Slovenske ljudske stranke.

Kajti ogromna večina je poštena. Brezverci in propalice pa gredo k liberalcem. Kajti mi živimo od resnice, oni pa od laži!

Tudi volitev v torek bo pokazala, da v naši deželi ne bo zmagala laž nad resnico, lenoba nad delom, sebičnost

LISTEK.

A. P. Čehov:

V brivnici.

Prestavil Fedor Aleksejevič.

Zgodaj zjutraj je. Ura ni še sedem; toda Makar Kusmič Blestkin je že odprl brivnico. Lastnik, mlad mož, star približno trindvajset let, neumit, v umazani, a gizdalinski obleki, se trudi, da bi pripravil sobo. Sicer je ni treba veliko pripraviti; vendar je ves potan pri tem delu. Tu briše s cunjico, tam praska s prstom, tam najde steno in jo obriše s stene.

Brivnica je majhna, ozka, nesnažna. Stene so olepljene s tapetami. Med motnima, mokrima oknomi so ozka, cvileča, potrla vratica in nad njimi zvoneček, ki je že ves zelen vsled vlage, in ki se krčevito pregiblje in zvoní brez vzroka.

Če pogleda kdo v ogledalo, ki visi na steni, mu raztrga obraz na najgroznejši način na vse smeri. Pred tem ogledalom brivec striže in brije. Na mizici, ki je ravno tako nepobrisana in umazana kakor Makar Kusmič, leži vse orodje: glavnik, škarje, britve, razne pomoče po kopejki, pudra za eno ko-

pejko in razne druge priprave in vse po kopejki. Da, vsa brivnica ni več vredna kot petnaest kopejk.

Nad vrati se oglasi ječanje bolnege zvonca, in v brivnico stopi že star mož v obnošenem kožuhi in čevljih iz klobočevine. Glavo in vrat ima zavito v žensko ruto.

To je Erast Ivanič Jagodov, krstni boter Makara Kusmiča. Prej je bil nastavljen pri konzistoriju kot čuvaj; sedaj pa stanuje ob Rdečem ribniku in se peča s ključavničarstvom.

»Dobro jutro, ljubi Makar, moj dragec!« ogovori Makara Kusmiča, ki ima strašno veliko dela s čiščenjem.

Poljubita se. Jagodov odvije z glave ruto in se prekriža.

»To je daleč!« je rekel kašljajoč. »To ni šala: od Rdečega ribnika do kalugejskih vrat.«

»Kako se vam godi?«

»Slabo, moj dragi. Imel sem legar.«

»Kaj pravite? Legar?«

»Da, legar! En mesec sem ležal; mislil sem, da bom umrl. Že so me bili dejali v poslednje olje. Sedaj mi izpadajo lasje. Zdravnik mi je priporočil, naj jih dam odrezati. Rekel je:

»V severovzhodnem delu Moskve.

»V južnem delu mesta.

»Zrastli bodo novi, močnejši lasje.« No, in tedaj sem si mislil: k Makarju pojdi. Na mesto k drugim, raje k sorodniku. Prvič naredi veliko boljše, drugič noče vzeti denarja. Sicer je precej daleč, to je res; a kaj to! Se vsaj nekoliko izprehodim.«

»Postrežem vam prav z veseljem. Prosim, tu.«

Makar Kusmič se nerodno prikloni in pokaže stol. Jagodov se vsede, se ogleduje v zrcalu in je s tem, kar vidi, popolnoma zadovoljen: ogledalo mu kaže čudno karikaturu s širokim usti, topim širokim nosom in z očmi na čelu. Makar Kusmič ga pokrije z belim prtom z rumenimi madeži in vzame v roko škarje.

»Ostrigel vas bom čisto na kratko, čisto golo,« je rekel.

»Naravno. Glava mora biti ravno taka, kakor kakega Tatara, kakor topova krogla. Lasje bodo potem mnogo gostejši.«

»Kako se godi kaj gospej teti?«

»No, tako, se že živi. Pred kratkim je bila šla po nekem opravku k majorjevi ženi. Dobila je en rubelj.«

»Tako, tako! Rubelj! Držite vendar uho!«

»Lepo, lepo! Nikar me ne ureži, le pazi. Au, to boli! Ti me cukaš za lase.«

»O, nič ne de. To je v našem obrtu neizogibno. Kako se godi pa kaj Ani Erastovni?«

»Moji hčeri? No, čisto dobro; vedno skače okrog. Prejšnji teden, v sredo, se je zaročila s Šeikinom. Zakaj nisi prišel takrat k nam?«

Škarje so prenehale ropotati. Makar Kusmič je spustil roki od telesu in prestrašen vprašal: »Kdo se je zaročil?«

»Ana.«

»Kako to? S kom?«

»S Prokofom Petrovičem Šeikinom. Njegova teta je hišna posestnica v Zlatoustenski ulici. Zelo lepa ženska, Seveda se vsi zelo veselimo in hvalimo Boga. Čes osem dni bo poroka. Pridi tudi ti; zelo prijeten dan bo.«

»A kako je to mogoče, Erast Ivanič?« reče Makar Kusmič; zelo je bled in potrt, in vznemirjen premika roki. »Kako je to mogoče? To . . . to ne more biti resnica! Ana Erastova je vendar . . . jaz sem imel . . . jaz sem imel nagnjenje do nje; imel sem upanje. Kako se je pa vse pripetilo?«

»No, čisto naravno. Odločili smo se in jo zaročili. On je zelo dober človek.«

Makar Kusmičev obraz oblije mrzel pot. Škarje položi na mizo in se obriše s pestjo pod nosom.

nad požrtvovalnostjo, hajduštvo nad poštenostjo!

Slovenski kmet, porazi svoje sovražnike!

Visoko se dviga prapor Slovenske ljudske stranke!

K zmagil!

Pred sklepom finančnega načrta.

Finančni načrt je zagotovljen, preko vseh težav ga bo še pred Božičem sprejela zbornica. Potrebno se nam zdi, da ob ti priliki poudarimo nekaj, kar se splošno popolnoma prezira. Samo dve reči se ponavljata, ko se govori o finančnem načrtu: službena pragmatika in deželne finance. Umevamo, da se vse te tisti, kateri bodo deležni dobrot službene pragmatike, in da uprave vseh dežel iskreno pozdravljajo znatne odkaze državnih dohodkov, ki se jim zagotove za prihodnost. Kranjska dežela dobi na primer okrog 1.200.000 kron na leto več, nego doslej. To pomenja dobrih 30% deželnih dohodkov.

To dvoje — službena pragmatika in zboljšanje deželnih financ pa ni edino, kar je veselega pri finančnem načrtu. Rekli bi skoraj, da ni niti poglavitno. Nam se zdi sila važno za vse ljudstvo, da se s tem utrdi državni kredit in vsled tega oplodi vse gospodarstvo v državi. Že zdaj, ko finančni načrt ni sklenjen, ko se šele bliža svoji rešitvi, je avstro-ogrsko banka svojo obrestno mero znižala za pol odstotka. To pomenja za obrt in trgovino veliko polajšanje. Ko se državne finance ustalijo, ko bo primanjkljaj pregnan, pojde znižanje naprej. Drugo veselo novico nam zadnje dni poročajo borzna poročila. Naša renta gre kvišku. Država potrebuje novih posojil. Vsako zvišanje rentnega kurza pomenja ogromne prihranke pri bodočih posojilih in s tem koristi vsem državljanom. Že zdaj nam poročajo na borzah, da se državni apparji, za katere pred kratkim ni bilo nič zanimanja, živahno kupujejo.

Polajšanje sedanje denarne krize, zboljšanje na denarnem trgu je v nujni notranji zvezi s finančnim načrtom. Kdor mu nasprotuje, dela ljudstvu naravnost ogromno škodo. Naša tekstilna in še mnogo drugih industrijskih panog ima težke čase. Moti se, kdor trdi, da je treba najprej zboljšati zunanje politične razmere. Prva reč, ki je potrebna, je pocenitev kredita. Brez njega se ne da nič doseči. To je predpogoj, da se more potem delati razumna trgovska politika.

Omenjali smo tekstilno industrijo, ker je z njo zvezan velik del našega delavstva; dodajemo še papirno, ki je tudi za nas velike važnosti in ki tudi zdaj ne more naprej; ravno tako železno, pri kateri tudi gre za tisoče naših ljudi. Prav posebno pa poudarjamo stavbno obrt. Zdaj je na tleh: apneničarji, opekarji imajo ogromne zaloge in nič kupcev. Po mestih se k večjemu kaj starega popravlja, novih stavb ni takorekoč nič. Pri tem pa ne trpe samo denarni mogotci, marveč v prvi vrsti mali obrtniki: mizarji, kovači, ključavničarji, steklarji in drugi. Revščina se seli med vse stavbne obrtnike. Zato pa zlasti s stališča teh malih, pridnih ljudi pozdravljamo finančno reformo, ki

bo brez dvojbe v kratkem času poživila njihove domala prazne delavnice in dala velikemu številu naših sinov dela in zaslužka.

Tudi kmet bo imel obilih koristi. Prihranki pri državnih posojilih bodo zadeli tudi njega. Dozdaj so v poljedelskega ministrstva proračunu črtali velike vsote, ki so se prejšnja leta izdajale v korist in podporo kmetijstvu. Urejene državne finance bodo preprečile to škodljivo črtanje. Za melioracije je grozila naravnost katastrofa. Vodo vodi, regulacije rek, zboljšanje travnikov in planin, vse to je zvezano s tem, da državni finančni voz pride iz blata na trdo cesto. Kmetijstvu so se zapirali viri, s katerimi bi se moglo dvigniti, obenem pa je doslej davkar po višjem ukazu vrtal s svojim svedrom vedno globlje. Ta kruti lov na davkoplačevalce se bo šele po sprejetem finančnem načrtu mogel preprečiti. Ako bi se finančni načrt ne sprejel, potem bi prišla za kmečke davkoplačevalce res žalostna doba. Vsakega kmeta bi si poiskal davčni nadzornik in mu nadvladiral dohodninski davek.

Poglavitna reč se nam pa zdi, da se bo s finančnim načrtom splošno dvignil konsum. Užitnina vedno manj nese, ker so se ljudje v svojih potrebah silno omejili. Konsum mesa je znatno padel in to je med drugimi tudi velik vzrok, da vključ temu, da nam tujina ne dela nobene konkurence, cena živini padla. To padanje pomenja za kmečki stan ogromno izgubo. Za mesta pa nobenega dobička, ker so cene mesa ostale pri starem.

Ni torej samo sebičnost tistih, kateri so udeleženi pri službeni pragmatiki in pri deželnih financah, vzrok veselju nad tem, da se bliža finančni načrt svoji rešitvi, nego po pravici to pozdravlja vse ljudstvo. Rešitev finančnega načrta ni samo državna in deželna, marveč tudi ljudska potreba.

Proračun mestne občine ljubljanske za leto 1914.

Redni izdatki.

I. Uprava v obče, to je funkcijska pristojbina župana, plače uradnikov, oficijanti in pomožni uradniki, uradni sluge, razno osebje, nagrade in podpore, pokojnine itd. pisarniške potreščine, potni stroški, oskrbovanje jettikov, razni upravni stroški, dispozični fond, telefon, prevažanje odgoncev, članarina, vrtnarstvo in gozdarstvo: **521.600 K.** Računski zaključek za leto 1912 je izkazal izdatkov pod tem naslovom: **370.059 K.** Torej za leto 1914 več za: **151.541 K.** Izdatki so se posebno pomnožili pri plačah uradnikom, od **176.817 K.** leta 1912 na **215.833 K.** pri drugem osebju od **79.576 K.** na **102.227 K.** to je, pri uradnikih znašajo sedaj plače več **39.016 K.** pri drugem osebju **22.651 K.**

Med »raznimi upravnimi stroški« se nahaja prispevek za c. kr. drž. policijo **80.000 K.**

II. Uprava mestne imovine: **72.267 K.** Računski zaključek leta 1912. izdatkov: **68.578 K.**

III. Ceste, ulice, trgi in sprehajališča: **214.300 K.** računski zaključek l. 1912. izdatkov: **193.215 K.**

Za popravo, vzdrževanje in čiščenje več **21.247 K.**

IV. Zdravstvene in blagotvorne zadeve: **144.167 K.** rač. zaključek l. 1912: **123.291 K.** torej več za: **20.876 K.** Zvišal se je donesek ubožnemu zakladu od **84.932 K.** l. 1912 na **100.676 K.** torej za **15.744 K.**

V. Šolstvo, znanost in umetnost: **185.195 K.** Računski zaključek l. 1912.: **172.881 K.** torej več za **12.314 K.**

VI. Vojaška nastanitev: **2912 K.**

VII. Raznoterosti: **7160 K.**

Skupaj: **1.147.601 K.** proti **936.453 kron.** l. 1912, torej za **211.144 K.** več pri rednih izdatkih.

Redni prejemki:

Skupni redni prejemki: **1.487.666 K.** proti **1.252.136 K.** l. 1912., torej je dohodkov za l. 1914 več proračunjenih za **235.530 K.** Ti večji prejemki bi se dobili sosebno: 1. Obresti od obli-gacij **53.696 K.** proti **10.312 K.** l. 1912. Pojasnila bi bilo treba, kje so se te obli-gacije dobile. 2. 35% mestna doklada bi znašala **560.000 K.** proti **482.846 K.** l. 1912. 3. Gostaščina bi znašala **200.000 K.** proti **131.427 K.** l. 1912. Tu je gotovo všteta kanalska pristojbina, ki pa še nima potrdila. 4. Davek od prirastka na vrednosti **20.000 K.**

Redni dohodki 1.487.666 K
Redni izdatki 1.147.601 »

Prebitek proračunjen v rednem gospodarstvu . . . 340.065 K

Izredno gospodarstvo:

Izredni izdatki: 1. Obrestovanje in amortizovanje posojil: **303.565 kron.** 2. Druge izredne potreščine: **191.140 K.** skupaj: **494.705 K.** Leta 1912 so znašali izredni izdatki: **809.581 K.** Skrčili so se torej izredni izdatki za: **314.876 K.** Obrestovanje in amortizovanje posojil je znašalo l. 1912. **273.008 K.** torej so se ti izdatki za **30.557 K.** pomnožili. Med izrednimi potrebščinami se nahaja tudi vsota **80.000 K.** za posojilo 1.200.000, ki se bo l. 1913 in 1914 realizovalo, tako, da znaša skupna vsota za amortizovanje in obrestovanje občinskega dolga **383.565 K.** ali skoraj vsa 35% doklada, ker je ta za l. 1914 z **560.000 K.** preoptimistično računjena. — Slov. filharmoniji se je dovolilo **20.000 kron.** dramati. društva izredna podpora **20.000 K.** redna podpora **12.000 K.** Za nakup parnega valjarja **24.000 K.**

Rekapitulacija:

Redni prejemki 1.487.666 K
Izredni prejemki (prodaja sveta) 150.000 »

Skupaj . . . 1.637.666 K
Redni izdatki 1.147.601 K
Izredni izdatki 494.705 »

Skupaj . . . 1.642.306 K

Proračun je tedaj pasiven za 4640 K. Če pa vzamemo v poštev, da je znesek 150.000 K, ki bi se naj dobil z prodajo stavbišč starega vojaškega preskrbovališča, jako problematičen, in da je 35% doklada z 560.000 previsoko računjena, je primanjkljaj de facto še večji. Izredni izdatki so se izdatno zmanjšali, ali kljub temu ni mogoče dobiti ravnotežja med dohodki in izdatki. Obresti in amortizacija velikanskih

dolgov občine leže kakor mora na proračunu, in bodo še ležali desetletja. Za vse te velikanske dolgove pa nima občina ničesar pokazati. Kdo je temu kriv? Samopašnost in prevzečnost liberalnih mogotcev, ki so spravili občino na rob prepada. Župan dr. Tavčar že napoveduje nova posojila. Ali kje te dobiti, če se za prejšnje milijone niso dali pojasniti, za kaj so se porabili. To posojilo bo treba istotako amortizirati, in če že sedaj pravzaprav znaša primanjkljaj 200.000 K, koliko bode ta znašal, če se bode moralo najeti novo posojilo. Dva milijona ne bodeta zadostovala, in bo treba najmanj za to anuiteto 120.000 K. Torej poprej 200.000 K, sedaj nanovo 120.000 K, je 320.000 K, ali okroglo 300.000 K, kar reprezentuje najmanj 20% doklade. Kljub temu ne bo občina imela nobenih razpoložljivih sredstev za izredne izdatke; če bode hotela le količjak za to dvrtovati, ne bodo skupaj zadostovale 30% zvišane doklade. O to vzorno gospodarstvo Hribarjevo in njegovih oboževalcev, še bolj pa ubogi ljubljanski davkoplačevalci. Če pa vlada še ne potrdi kanalske pristojbine, mora napovedati občina — ban-kerot. Morebiti bodo pa takrat poiskali na magistratu tiste prebitke in blagajnične preostanke iz Hribarjevega gospodarstva, ali bo pa on pomagal s svojimi milijoni.

Jesenške novice.

j **Demonstracija** so napravili naši sociji in sokolici v ponedeljek zvečer po Jesenicah, nahujskani in napojeni v Humrovi in Hauptmanovi oštariji. Pijana tolpa se je gugala po Jesenicah ter rjula pred župniščem, trgovino g. Moriča, pred občinsko in županovo hišo in pred kolodvorom. Nekateri so hoteli špogati nekake govorance, pa so bili tako pijani, da jim je zmanjkovalo tal. Kopita orožniških pušk so jim dala strah, da so se ponočni ptiči skrili po svojih beznicah in šnopsali naprej — v objemu socij in liberalov! »Narod« ve povedati, da jih je bilo 600, naši ljudje pa pravijo, da je v »Narodu« tiskana ena ničla preveč! Mi pa smo enkrat na lastne oči videli cvet socijev in liberalcev. Na lepi družbi čestitamo našim — inteligentom!

j **Najhujši agitatorji** za Trebušniko so bili licejski profesor Janko Pret-nar, ki je po vseh krajih vezal svoje dolgočasne otrobe kot pokrovitelj zgorajopisane tolpe, poštni uradnik Slave, ki se tako rad obrača na našega poslanca viteza Pogačnika, kadar mu di-ši kaka služba, in trgovec Peter Sitar, ki tako rad prodaja klerikalnim žen-skam kofe. Naši ljudje so imeli torej dovolj prilike te liberalne prvake nekoliko natančneje ogledati. Naj si jih globoko vtisnejo v spomin!

j **Možje volivci!** Nas veseli, da se je sodruga Humrova in Hauptmanova pokazala pri demonstraciji v pravi luči. Mi bi te tolpe ne mogli nikoli v taki lu-či naslikati, v kakršni se nam je sama pokazala. Sami sociji in liberalci se je danes sramujejo. Pametni možje se pač menda ne bodo dali vladati taki pouli-čni druhalci, ki nima ničesar dobiti in ničesar izgubiti. Zatorej na noge zoper to bando! Liberalne in socialdemokra-ške agitatorje pomečite iz svojih hiš!

»Imel sem upanje,« je rekel. »Saj ni mogoče, Erast Ivanič! Jaz . . . jo ljubim in sem ji ponudil moje srce . . . In teta mi je bila tudi obljubila . . . Vas sem ljubil vedno kot očeta . . . vselej sem vas zastonj ostrigel . . . Vedno sem vam izkazoval dobrote, in ko je umrl moj ljubi očka, ste dobili od mene zofo in deset rubljev, pa mi niste povrnili. Ali se spominjate?«

»Kako se ne bi spominjal? Gotovo! A kakšen snubač pa si ti, Makar? Ali te je sploh vredno opazovati kot snubača? Denarja nimaš, uradnik nisi, le neznamen rokodelc . . .«

»Seikin je gotovo bogat?«

»Seikin je član delavskega društva. Ima shranjeno kavcijo v znesku tisočpetsto rubljev. Taka je ta stvar, dragi mladenič . . . Čemu bi se še pregovarjala, stvar je že končana. Ni mogoče več popraviti, ljubi Makar. Poišči si drugo nevesto. Saj je na svetu veliko deklet. No, striži vendar! Kaj stojiš!«

Makar Kusmič stoji in molči; potem potegne iz žepa robec in prične jokati.

»No, kaj takega!« ga tolaži Erast Ivanič. »Ne žalosti se zaradi tega! Naj te kdo vidi; jokaš, kakor stara ženska! Uredi najprej mojo glavo in potem jokaj. Vzemi škarje!«

Makar Kusmič vzame škarje, jih nekaj časa ogleduje, nato mu pa padejo na mizo. Roki se mu treseta.

»Ne morem!« je rekel. »Ravno sedaj ne morem nimam moči! Nesrečen

človek! In tudi ona je nesrečna! Rada sva se imela in sedaj so naju ločili brezsrčni ljudje. Pojdite proč, Erast Ivanič! Ne morem vas videti!«

»Potem bom pa jutri zopet prišel, ljubi Makar. Me boš pa jutri ostrigel, kar je še ostalo.«

»Dobro.«

»Le pomiri se; jutri zjutraj pridem torej k tebi, kolikor mogoče zgodaj.«

Na Erast Ivanovičevi glavi je ostrigljena polovica popolnoma čisto, da je bil kakor kak kaznjenec. Sicer je neprijetno imeti tako glavo; toda ni mogoče pomagati. Glavo in vrat zavije v ruto in zapusti brivnico. Ko je bil Makar Kusmič sam, se vsede in tiho joče.

Drugi dan zgodaj zjutraj pride zopet Erast Ivanič.

»Kaj želite? ga vpraša hladno Makar Kusmič.

»Poreži mi lase, ljubi Makar. Pol glave je ostalo neostrigene.«

»Prosim, prej dajte denar. Zastonj vas ne bom strigel.«

Erast Ivanič tiho odide, in od tedaj nosi na eni polovici glave dolge lase in na drugi kratke. Da bi si dal ostriči lase in vrhutega še plačal, se mu zdi potrata; mirno čaka, da mu zrastejo lasje na ostrigjeni polovici sami od sebe. s tako glavo se je zabaval tudi pri hčerini poroki.

Nekd in zdej.

No zdej sm pršou pa tud jest du nepubitnga prepričajna, de se naš svet res suče; pa še kuku narodn se suče.

Kene, še pet stu let ni ud tega, ke sa kršansk Iblančani tku temelit Turke naluftal in jh nadreul izpred Iblane, de je marsker Turk puzabu v nagle soja glava gor za svetmu Krištufam in ni pršou nekol več pujna.

Pa kakšn sa bli tekat Turki. Brihtn, navihan ket kozi ruh in za tiste čase še zadost učen lde sa bli umes; pa Iblančani jh usen nisa maral in nisa maral, de b jm kumanderl pu Iblan.

Kuku pa je dondons! Usilia nam enga čluveka, ke ni ne Turk in ne kristjan. In ta »neudvisn« Iblančani spre-

vidja, de je zajne res dobr ta člouk in de bulšga prou za prou še na zaslužia ne, in volja ga za sojga puslanca. Putemtakm s pa lohka sami misla, kašn mortja bt še le ta druht »neudvisn' in »napredn' Iblančani, če maja Turka, pa še ne prou ta prauga Turka, ampak sam titular Turka, za ta nar bulšga med sa-ba in ga res izbereja in izvolja za sojga zastopnka u dež. zbore in ga pošleja za mušter, čš: takla pr en glih sma ta »napredn« Iblančani, u deželna zborna-ca.

Men b blu nazadne use glih, kdu zastopa »napredne« in še clu ud soje lastne pamet neudvisne Iblančane, al sram me je pa le tkula pred našem mlekarcam, ke prpelaja usak jutir mlek iz ukolce u Iblana, pa se nam tkula čez rama smeja in s mislja na tihem: do-br ste ja pugruntal. Ta u pa glih prou za vas.

Zadnč se m je pa ena mlekarca žt tku predrzen in zanečliv rečala u ubraz dol pr štepanskmo muste, de sm blu vorng ježen. In prou pušten ja uzmerju in ježekn je mankal, de »ji nism vs mlek ke pu cest prekucnu.

»Puglej me vnder, mrcina«, sm ji reku. »A jest tku naumen vn videm, de b me mou lohka kdu za »naprednga« vuliuea?« In zagrabu sm za vužiček in ga pumektou tku, de sa use kangle zašklepetale u nem. In ke sm pol hmal na tu naletu na gespuda dohtar Taučarja pred rotužam, sm mu jh tud puvedu naraunast u brk, in take sm mu pu-

Zapišite za v torek na svoje glasovnice za kmečko skupino ime našega kandidata: **Josip vitez Pogačnik, državni poslanec v Podnartu!**

J Jeseniški Hauptmann se je silno raztogotil v svojem žurnalu, ker smo dejali, da prodaja telečje kri od 56 litrov dalje brez daca, češ da namigavamo na to, da prodaja nezadacano vino in nas bo zato potegnil za ušesa. Naj pač rajši prime za ušesa tistega divjega zajca, ki ga je imel v kleti, in mu je, kakor sam trdi, pojedel pečate s sodov. Pri Hauptmanu torej še zajec v sod sili! Takega zajca pa še ni imela kranjska dežela! Morda bi bilo dobro, ko bi Hauptman tega zajca razstavil v svojem oknu!

J Jugoslovanska Strokovna zveza priredi jutri v nedeljo dne 7. decembra na Savi v Delavskem domu socialni delavski tečaj, ki traja dopoldne od 9. do 12. ure in popoldne od 3. do 6. ure. Ako bi kak naš delavec ne dobil pristopnice, jo dobi v Delavskem Domu ob začetku tečaja. Tudi natančni spored se naznani ob otvoritvi tečaja. Udeležite se vsi naši delavci tega pomembnega in potrebnega tečaja! Pristop imajo tudi ženske.

J Predstava bo v Delavskem Domu v ponedeljek ob 8. uri zvečer. Uprizori se šaloigra »Luknja v namiznem prtu« in Silvin Sardenkova »Skrivnostna zaročnica«, igra v štirih dejanjih. Pri predstavi sodeluje društveni orkester.

Na deželi.

Pozor!

Resen opomin vsem našim zaupnikom! Izkušnja pri prvi volitvi je pokazala, da liberalni sleparji delujejo posebno zadnji dan in zadnjo noč. Vse barabe so najeli to pot liberalci, da terorizirajo naše volilce, da hodijo od hiše do hiše, trgajo naše glasovnice in usiljujejo liberalne kandidate, črtajo in svoje zapisujejo. Po nekod so že zadnjič celo noč dajali za pijačo.

Najhujše pa delajo pred volilnim lokalom. Tu je še zlasti treba velike pozornosti in nastavitvi zaupnike, ki ves čas liberalnim agitatorjem na prste gledajo ter v vsakem slučaju nasilnosti takoj posežejo vmes.

Zato treba, da se v ponedeljek — na dan pred volitvijo — še enkrat pregledajo vse glasovnice od moža do moža po zanesljivih zaupnikih. Na dan volitve pa naj bo stroga kontrola pred voliščem. Ako zagreši liberalni agitator kako nasilnost, je to takoj zapisati in zabeležiti priče, da se lopov izroči sodišču. Paziti je tudi na laži, ki jih razširjajo zadnje trenutke liberalci, ker razširjanje neresničnih vesti o kandidatih zadnji trenutke je kaznjivo.

Bodite pripravljeni od liberalne strani na vsako lopoščino in jo preprečite!

Prosimo brzojavnih poročil z vseh volišč! Prosimo somišljenike, naj nam v torek takoj po volitvi z vsakega volišča brzojavno naznani izid. Na brzojavkah naj bo pred številkami označeno tudi volišče.

Pozor, volilci kočevsko-ribniškega okraja!

V kočevsko-ribniškem-velikolaškem okraju delajo liberalci s polnim parom

vedu, de jh u pounu en lep čas, če ga spumín na zapaša.

»Tlela naj pugledaja gespud dohtar! Kar tresem se ud jeze in usega tega sa ta nar več uni uržah.«

»Jest, de b biu uržah, de se ti ud jeze tresesh, jest, ke te še pet laških let še vidu nism?« In pumigu je iz ramam in tou jt naprej, mene je pa mislu pestit tam na sred ceste ket Markuga psa.

»Oho, gespud dohtar; tku se pa nisma zmenil!« in zagrabu sm ga za rukau in nazaj prdržu: »Uni uia men ta peru dal udgovor, za kua sa urinl Iblančanem Bolčuga Pepeta za puslanca in tku blamiral purgarje du smrt.«

»Jest nism nubenu nubenga urinu. Bolču Pepe se je sam urinu in pugervu, de ga morma pustaut za kandedata mi, če ga pa mi nočma, se u pa pustavu sam, je reku.«

»No in uni sa ga pol pustaul...«

»Jest ne. Men je use glih, če je Peterbajzel u deželnem zboru al pa Bolču Pepe. Druh sa se putegnli zanjiga in trdil, de u Pepe dobr puslanec, napredn puslanec, ke on u ta nar bl čez voda zabaulu — jest mislem čez Završnica — ke ja že ud nekdi na more videt, sa rekl, No, in druga se ud enga naprednga puslanca pugervat na more. In tku je Bolču Pepe prlezu u deželni zbor; scer je prlezu »skus ta voske urata, al prlezu je le, če je men prou al pa ne.«

»O nm je že prou mende...«

»Kuku morš tu trdet, ke na veš! A misleš de je men prou če m Pepe reče tkula: Serbus dohtar! Kuku s pa kej spau ncoj? A se je tud teb kei tku namunga sajnal kokr unkat Boltatumu Pepetu, de sma na cel črt zmagal? A misleš, de m je tu prou? Pa m le more

za svoje kandidate. Glavarstvo jim gre kolikor mogoče na roko. Za komisarije je imenovalo mestoma najstrupenejše liberalce. Tako je v Ribnici t a j n i k l i b e r a l n e p o s o j i l n i c e s t r u p e n i A r k o. Vsi liberalni agitatorji imajo na razpolago vse polno glasovnic, ki jih zamenjavajo volilem. Kandidat Pucelj se vozi okrog in deli glasovnice. Ravnotako so delali ob državnozbornskih volitvah. Najhujši liberalci so bili komisariji in potem so imeli liberalni agitatorji na razpolago glasovnice. Postopanje vlade si bomo ogledali kesneje. Pa vse sleparstvo jim ne bo nič pomagalo! Tepeni bodo tudi pri teh volitvah, kakor so bili še vselej. Somišljeniki, na delo! Bodite vedno za petami liberalnim agitatorjem! Skrbite, da bo zmaga sijajna!

Litija.

V našem okraju so liberalci za trdno pričakovali ožjih volitev. Saj so morali verjeti Tauferju, ki je bil tako gotov svoje zmage, kakor nobeden. Koliko je ta človek načelal v »Dom« in »Dan«, koliko obhodil vasi po hribih, neprenehoma oznanjujoč svoj evanجيل: »mi kmetje, mi sami in samo mi!« Pa kmetje so ga grozno vlekli za nos, saj ga povsod poznajo, kak kmet je on. Taufer je računal na nezavednost, pa se je grozno uštel; kmet je dandanes prebrisan, pripraviti se noče, toda z glasovnico v roki je dovolj govoril, da se ne pusti za norca imeti od »samostojnih kmetov«. Kdo se ne spominja svetogorskega shoda; koliko je Taufer v svojem časopisju nalagal o tem shodu; da je bilo na shodu navzočih na stotine njegovih pristašev, »klerikalcev pa samo 20 do 30!« Ta shod je bil velevažen za svetogorsko pogorje; brez tega shoda bi Taufer ondod dobil gotovo več glasov, toda ljudje so se na svoje oči pričepčali, kje je laž in kje resnica. Naravnost presenetil nas je izid v Št. Lamberški občini. Ne le Taufer, celo mi smo sodili, da bo ondod dobil Taufer večino glasov. Toda dobil jih je 20, beri in reci dvajset; dr. Zajec pa nad 200! Številke govore, pa ne le govore, ampak zvenijo Tauferju po ušesih! Ravnotako v Polšniku je dobil samo 25 glasov, dr. Zajec pa 218 glasov; dasi je bil Taufer trikrat gori, in ker ni dobil prostora za shod, je agitiral od hiše do hiše. Za Litijo so izračunali liberalci, da dobi Taufer dve tretjini glasov, dr. Zajec pa eno tretjino (kako milostno!), toda zgodilo se je ravno narobe! To pot je dobil naš kandidat celo nad 50 glasov več kot pri zadnjih volitvah. To da misliti tudi na prihodnje občinske volitve. Gotovo je, da liberalci ne bodo nikdar več gospodarji Litije. Ko je bil znan rezultat v Litiji, je zaklical nek liberalni agitator: »Za petdeset let nas je h... vzeli!« Edino v Hotiču je dobil Taufer 6 glasov večine; to pa odtod, ker se od naše strani ni nič poskrbelo za kakšno agitacijo in tako je nemoteno Bregarjev študent in Gradcu popisoval glasovnice, ljudje so mu zaupali še celo, ker je pripovedoval, da podpisuje za »katoliško« stranko. V Št. Vidu so bili naši ravno

tako brezskrbni, da niso opazili, kako se je ljuliko Lebingerjev poba, katere-mu gre zasluga, da je Taufer dobil ti-te glasove. Liberalna stranka je pri nas tako na slabem glasu, da je vsakega količkej dostojnega človeka sram, da bi agitiral za to stranko; zato so poverili glavno agitacijo Lebingerjevemu Hinkotu. Dokažemo pa lahko, da je volilem kupoval pijačo, cigare, šnops, salame; samo da so mu dali glasovnice podpisat. Poleg tega je razmetal cele koše papirja liberal. letakov. Posebno po trebeljevski občini je razdal veliko tega papirja; uspeh seveda je bil ravno nasproten; v celi tri fare obsegajoči občini je dobil Taufer 20 glasov. V spričo silne liberalne agitacije z nasiljem, letaki in lažjo kakor v nobenem drugem okraju nismo pričakovali tako krasne zmage v našem okraju! Zastonj je bil ves napad liberalcev, zastonj shodi in laži po časopisju; možko je vztrajalo ljudstvo in z glasovnic-co v roki sodilo in obsodilo liberalno lažljivo bando. Isti proces se bo vršil v torek dne 9. t. m.! Storili smo svojo dolžnost in smo prepričani, da bodo poslanci vedeli to upoštevati; zvestoba za zvestobo! Liberalni volilci naj pa le ostanejo pri svojih kandidatih!

Dolenja vas.

Dne 3. decembra je bil tu shod, ki ga je priredil kandidat g. Škulj. Bila je udeležba najboljša. V po drugo uro trajajočem govoru je g. kandidat obrazložil delo S. L. S. od l. 1908 v prilogi kmetškemu stanu. Pobijal je laži liberalcev, ki jih trosi tu in agitira za to stranko mlad davčni uradnik iz Ribnice, ki je s polnim parom delal za Andolska. Zavračal je lažnjive trditve, ki jih trosijo tu razni liberalni agitatorji, zlasti o davku na prirastek in garanciji dežele za ljudsko posojilnico in drugo. Mnogo volilcev je šlo tem lažem 1. decembra tudi na lim. Govornik je odgovarjal še na razna druga vprašanja, ki so navzoče v polnem obsegu zadovoljile in pokazale zvijačo in laži liberalcev.

Rakitnica.

Dne 4. decembra je bil pa volilni shod v Rakitnici (Dolenja vas). Tu in po sesednjih vaseh je z največjo vmeno 1. decembra agitiral za Andolska, davčni uradnik A. iz Ribnice. Kandidat g. Škulj je v daljšem govoru orisal pomen volitev, pomen raznih strank, ter delo S. L. S. in gospodarsko »delo« liberalne stranke. Na posamnih vseh volilci jasno uvideli, kdo ima smisel in delo za kmetški stan. Jasni govor je volilce v polni meri zadovoljil, sklenili so, še manj se ozirati na ljudi, ki so pri volitvah tako zelo prijazni, sicer pa se norčujejo iz kmeta. Udeležba na shodu je bila najboljša.

Volilni shodi v Beli Krašini

bodo vnedeljo 7. decembra po rani maši v Metliki in Semiču, dopoldan na Suhoru in Radovici, zvečer v Črnomlju, v ponedeljek 8. t. m. po rani maši v Podzemlju.

Častna izjava poštenega gorenjskega moža.

Na slavno uredništvo »Slovenca«.

Podpisani tem potom izjavljam pred pričami, da jaz pod nobenim pogojem ne kandidiram na liberalni program, ne izjavljam, da so me liberalci pro i moji lašini volji postavili za kandidata v okrajih Kranj — Škofja Loka. Spoštovanjem

Matevž Barle l. r.,
posestnik, Luže št. 4.

Luže, dne 4. decembra 1913.

Jožef Kristanc l. r.,
posestnik in trgovec v Srednji vasi 16.
Anton Umnik l. r.,
posestnik v Šenčurju št. 20.
priči.

»Gorenjec« pristavlja k tej izjavi: Mi smo že zadnjič povedali, na kakšen način je bil g. Matevž Barle na »Novi Pošti« v Kranju postavljen za kandidata. Izvedeli smo potem, da se je g. Barle proti možem izjavil: »Jaz nisem liberalce; nisem se nikdar liberalno volil in nikdar ne bom.« Lahko ga je tedaj pogrelo, ko so najbolj svinjski liberalni listi začeli priporočati njega kot svojega pristaša. Temejito se je g. Barle z zgoraj navedeno izjavo otrebil vsiljivih liberalcev, kar je tudi pouk za g. Jozo Novaka na Jami.

Št. Jernej.

Napredni Zupanci je dobil v Št. Jernejki občini 224 glasov, ne pa 244.

Iz kranjskega okraja.

Liberalni kandidat Jozo Novak iz Jame je postal »vdovec«. Izgubil je namreč kompanjona. Liberalci so po sili proglasili kot kandidata Mateja Barle iz Luž. Pred pričami pa je slednji izjavil, da ne kandidira na liberalno trobilo. Danes pa celo naši somišljeniki kar v kuvertah dobivajo tiskovine, na katerih ljubljanski Ravnihar poleg jamskega Jozeta še vedno priporoča Mateja Barleta kot njihovega kandidata. Pač znamenje, kaki reveži so li-

beralci, celo pri iskanju kandidatov. Tako je že večkrat propal Jozo ostal sam, v torek bo pa še bolj osamel.

Bivši ljubljanski župan Ivan Hribar v Zagorju ob Savi.

Dne 2. t. m. nas je posetil Ivan Hribar, spremljal ga je propadli kandidat Ivan Taufer. Hudomušneži pravijo, da je prišel Hribar na pogreb liberalne stranke v Zagorju. Delala sta tudi kompromis med liberalci in socialdemokrati, češ, naj bi skupno volili, dne 9. t. m. Hribarju se je baje tudi to posrečilo, da je socije pregovoril, da ne postavijo svojih kandidatov in volijo z liberalci skupaj. Toda Hribar in Taufer če se še bolj trudita se njihov trud ne bode izpčal. Taufer je računal, da v splošni kuriji spravi zanesljivo dr. Zajca v ožjo volitev, pri kateri bi bil potem on izvoljen, a se je preklicano vračunal. S. L. S. je v Zagorju napredovala od leta 1908, za 18 glasov. Obe nasprotni stranki pa sti nazadovali. Še na dan volitve je Taufer kričal, da bodo klerikalci dobili kakih 40 glasov v Zagorju, tako je bil svoje zmage svest, a se je vračunal. Povemo pa Vam, liberalci v prvi vrsti, da nikar ne vpijte venomer, da ste Vi vladajoča stranka v Zagorju, če ste pa morali vse moči napeti, da ste za Tauferja spravili 20 glasov večine nad kandidatom dr. Zajcem. In še pri tem ste do cela pijane ljudi na volišče vlačili. Stranka, ki ima tako majhno številce glasov večine nad drugo, kakor jo ima liberalna v Zagorju nad S. L. S., je že propadla, le še nekaj ostankov na razvalinah kriči in kliče na pomoč Ivanu Groznega iz Ljubljane. Dne 9. t. m. stopamo zopet na volišče. Volilci! Kakor en mož oddajmo svoje glasove kandidatom S. L. S. Pričeli smo dobro, ne obupajmo! Bodimo trdni in neupogljivi. Volilci! Somišljeniki! V boj do končne zmage. Vsak somišljenik, naj pridobi samo enega in zmaga bode naša!

Kako agitira postojnski župan.

V sredo se je pripeljal na Vrhniko liberalni kandidat župan Lavrenčič iz Postojne. Nastanil se je pri svojem svaku. To je naravno. V četrtek je lazil od volilca do volilca, od ene agitacijske gostilne do druge beračiti za glasove. Pri tem ga je podpiral znani nemšonalni grajščak Karol Mulley, urednik nemškutarskega lista »Domačin«. Gotovo je tedaj tudi naravno, da se pajdaši slovenski liberalce z najbolj strastnim nasprotnikom Slovencev, Ker Mulley ni osebno naklonjen kandidatu Lavrenčiču, bilo je brez dvoma izdano iz Ljubljane povelje, da mora iti nemška stranka z liberalci zoper Slovence. Gotovo bode iz hvalečnosti Lavrenčiču pomagal Mulleyu zidati nemški most iz Bero-lina preko Vrhnike in Postojne do Adrije! Ko je pred petimi leti neodvisni kandidat bil z Mulleyem skupaj v Postojni, izdali so liberalci v Postojni parolo: Takega ne bomo volili, ki hodi z Mulleyem. Potojncani opznajo namreč Mulleyevo strastno sovraštvo zoper vse, kar je slovenskega iz-za časa, ko je bil še sodnik v Postojni in v Celju. Ali bod sedaj Postojncani svojemu županu to odobraval, kar so drugim obsojevali. To naj pokažejo volitve. Vrhnici in Ložani ne marajo takega kandidata. Heil Laurentsich!

Gore nad Idrijo.

Tudi pri nas prihajajo ljudje do spoznanja, da gre pod liberalno komando vse navzdol, ne pa navzgor. Pokazalo se je to pri zadnjih volitvah v deželni zbor. Padla je ta liberalna trdnjava, zmagala je S. L. S. s 23 glasovi večine nad obema kandidatoma. Kobi je dobil 95 glasov, Majdič 66 in Štravs borih 6 glasov. Liberalci naši kar zapopasti niso mogli, da so tako sramotno pogoreli. Birič Peter, ki je raznašal glasovnice, je prav pridno agitiral za liberalce in poleg glasovnic raznašal kar vse tri letake za Majdiča, Štravs in »Mi sami in samo mi«, a vse ni nič pomagalo. Prišla sta kake tri tedne pred volitvami prav tiho Gangl in Tavzes snubit za liberalno stranko, pa sta jo morala odkuriti, ko so jim naši možje ravno na naši občini pokazali, kako je z liberalnim gospodarstvom. Ko pa je v nedeljo potem S. L. S. priredila svoj shod, ni bilo blizu nobenega liberalca, da bi kaj oporekal. Na shodu S. L. S., ki se je vršil pod predsedstvom Matevža Kavčiča, je naš župni upravitelj g. Supin v daljšem govoru pokazal delo S. L. S. v deželnem zboru, nasprotno pa je posestnik in občinski odbornik Gnezda pokazal na delo liberalne stranke v naši občini. Ko je prevzela liberalna stranka občino, je bilo le 60 odstotkov občinske doklade. Obljubljali so liberalci pred občinskimi volitvami, da se bodo doklade zmanjšale, in res, spolnili so to obljubo — seveda narobe, takoj drugo leto so zvišali doklade na 77 odstotkov, in letos smo srečno dospeli do 99 odstotkov, naprej pa že ne moremo brez cesarjevega dovoljenja. Ljudje so kar začudeno gledali, ko so čuli, in klicali: »A tako znajo liberalci! Teh pa že ne bomo volili več!« In res, pokazali

bt prou, zatu ke ma ket moj kulega pravica tku iz mana guvort.«

»Tok jm tu ni prou, prauja!«

»Kuku more bt men tu prou, lepu te prosim! Pu pravic rečem, de kedr me na ta viža naguvari m je huiš, kokr če b m edn nož iz usa mučjo zasadu u želodec...«

»Ho, ho, ho! Tu sa pa dobr puvadal! U želodec prauja, ho, ho, ho! Kej tacga pa še nekol nism slišu. Punavad prauja, če čma prou kašna huda reč puvedat, kokr de b m edn nož u srce zasadu, ne pa u želodec. Srce je ja pr čluvek ta glauna in ta nar bl važna reč.«

»Oho, pr nas leberalneh prvakarjih je srce pustranska reč. Srce je, no, tulke je, ke že more bt; želodec je pa kapo, želodec. K src nam nekol nubedn na prrase, u želodec mama pa marskerga; prou za prou, če čm bt udkritosrčen, morm reč, de mama u želodec use klerkalce in pa še ene par našeh prstašu, ke čja pu sojem pulitka uganjat kokr unla tam za flečkajnarska cerkuja. No, in de use tu prenese in želodec, tu more bt že kapital želodec.«

»Uni že, tu verjamem. Al gespud dohtar Trillar pa na kaže, de b mou tak kapitalželodec. Sej ga nč ni.«

»Gespud dohtar Trillar je pa hud ket sršen in zmeri nataknen, zatu mu pa nč na zaleže. Puglej mene, kuku sm lepu ukrogu, ampak gespud dohtar Trillar je jeznarit, kokr sm reku, jest sm pa dobravoln člouk, ke m je use glih, če se ceu svet u Malgraben prekucne, sam de jest ustanem žepan iblansk.«

»Pol sa pa pr svet glih tak, kokr

Boltatu Pepe s Kudeluga.

so to, ko so 1. decembra oddali večino glasov možu S. L. S., in pokazali bodo to gotovo tudi 9. decembra ter oddali še več glasov za Bogomira Perhavca, župana v Vipavi. Na omenjenem shodu S. L. S. se je izrekla tudi čestitka in neomejno zaupanje načelniku S. L. S. g. dr. Šusteršiču in dr. Kreku, katera blati liberalno časopisje. Tudi pri nas se dela dan!

Iz Slavine.

Ta občina, ki ima ves občinski odbor liberalen, je dne 1. decembra pokazala, da po večini spada k taboru S. L. S. Občina je večino glasov oddala dr. Peganu. Zanimivo je, kako so volili posamezni deli te občine. Vasi Slavina, Koče in Zeje so skoro vse volile dr. Pegana. Med tem pa je ves Orehek, ki spada v hrenoviško župnijo, in Rakitnik volil liberalno. Le to se ljudem čudno zdi, kako to, da naši poslanci (dr. Žitnik) in deželni odbor dobivata vedno od Orehovcev različne prošnje. Zakaj pa vedno klečeplazite krog naših poslancev in uganjate hinavščino — zakaj pa vam ne pomagajo različni vaši tako vsemogočni Kristani in župan Križaj, o katerem že vsak otrok ve, da je župan le po imenu, a županuje v resnici le tajnik Kamale, ki je znan po svojem surovem govorjenju in po svojem občudovanju vodiških Johanc. Liberalci pa naj zanašajo svoje prošnje naslovijo na naslov: g. Ferdo Gašpari, živinozdravnik v Postojni. Vi, g. Ferdo Gašpari, pa ostanite v penziju, kjer ste, in vedite, da se vam vsi pametni ljudje smejejo, ker se daste vleči od liberalne stranke! Možje, v torek zopet na volišče in pogumno v boj za našega Žitnika in kmeta Drobniča! Spodite pa stran različne žnidaršice, ki sramote naše duhovnike!

Št. Rupert.

Naši liberalci so bili vsled svojega poraza pri volitvah tako iznenadeni, da so najeli dva človeka, jih napojili in potem nahujskali, da sta šla šipe pobijati na hranilnico. Ker vsa laž, vse obrekovanje, celo liberalna svetnica Johanca ni mogla pomagati liberalcem do zmage, so se pa zatekli k razbojništvu. Daleč je prišel liberalni kandidat Zupančič, da njegovi ljudje vsled onemogle jeze celo javnih poslopij ne morejo pustiti v miru! Lajajo noč in dan ti ljubi liberalci čez S. L. S., pa imajo v svoji sredi toliko ljudi, ki spadajo za zapah. Vsak pameten človek se mora obrniti od take stranke, pa naj bo njen načelnik še tako dober domačin ali soseď ali prijatelj. Gospod Hladnik je dobil 356 glasov, Zupančič pa 222, in volitev je bila drugače mirna — le po volitvi so liberalci in pijanci zbesneli in grozili z vsem mogočim. Če bi bili pametni, bi si lahko prihranili čast, denar in mir. In to naj bi razumel že enkrat eden, ki je pred par leti tako sveto zatrdil, da bo pustil politiko, ki mu samo škoduje, škoduje celi občini!

Zabavljaci.

»Narod« se posebno hvali s tem, da je večje število volilcev volilo takolimenovane neodvisne kandidate, kakor leta 1911. Vzrok je pač v tem, ker so bili nasprotni kandidati povsod domačini, splošno znani. Pri takih odločitvah velika večina nasprotnih volilcev je zapisala ime takega neodvisnega kandidata ne zato, ker ga je priporočala liberalna stranka, ampak zato, ker je splošno znan. Dostikrat so pa vplivale na volitve gospodarske okoliščine. Zoper enega naših kandidatov na Dolenjskem se je agitiralo zlasti s tem, da je odločen nasprotnik žganjepitja. V zadnjem letu je prišla prepoved, da se žganje ob nedeljah zjutraj ne sme točiti. Zadnje dneve je bil v državnem zboru sprejet predlog, da se žganje višje obdavi. Vse to so prodajalci žganja spretno porabili in marsikaterega ljubitelja žganja pridobili, da je dal svoj glas za nasprotnega kandidata. Pripoznati se pa tudi mora, da je bila po nekaterih krajih agitacija liberalcev jako živahna. Posebno se je odlikoval znani odvetnik dr. Dimnik v Krškem. Svojega kandidata Matijo Kožarja je vodil od vasi do vasi in ga priporočal z vsem, kakor da bi se šlo za bit' ali ne bit' kmečkega stanu. Vse občine krškega sodnega okraja je obiskal. Zabavljanje je pa vedno lažje, kakor zagovarjanje. Za zabavljanje je tudi marsikaterega narava zelo sprejemljiva. Treba bo še marsikje delati, da bodo ljudje splošno postali bolj razsodni in ne bodo sledili zabavljačem.

K volilnim izidom v splošni kuriji.

Pod Gorenja vas priobčeni izid velja za občino Trata v poljski dolini, pod Tupaliče priobčeni pa za občino Pred dvor.

Sovražniki kmeta se prilizujejo kmetu.

Liberalci dobro vedo, da liberalizem sploh med našim ljudstvom nima več kredita, oblekli so se v »spokorno računato obleko«. Malo manjka in obesili si bodo še rožne vence krog vratu. Delajo se pobožni, učiti bi skoraj hoteli duhovnike prave vere, dai pravijo, naj ostane vsak pri svojem poklicu. Pozna se jim, da jih je »Johanca« naučila svetniške umetnosti. Po deželnih cestah mgolji liberalnih letakov; vsiljujejo jih vsakemu. V to papirno povodenj imajo liberalci svoj popoln up, da jim bo prinesla zmago. Tako podlih svinjarij, kakršne so nagromadene v teh letakih, je pač zmožna samo kakšna propadla duša pri Učiteljski tiskarni.

Poglejmo kdo so sedaj tisti, ki se delajo našemu ljudstvu prave svetnike in odrešenike. To so učenci »Slov. Naroda« in »Dneva«. V liberalnem »Narodu«, kjer so bili kmetje nešteto krat opsovani, so neodvisni kandidati debelo tiskani in priporočeni. Toda ne bo šlo! Naše ljudstvo Vas pozna, podli hinavci. Ali mislite, da je naš kmet pozabil, da je pisal svoj čas »Slovenski Narod« (l. 1902, št. 149), da kmečki volilec ne vidi dalje, kakor v skledo, ali mislite, da je naš kmečki volilec pozabil, da je pisal o njem »Slov. Narod« (l. 1903, št. 166), da so kmetje zabiti, kakor zamorci iz Srednje Afrike, ni še pozabljeno, da je pisal »Slov. Narod« (l. 1901, št. 215), da je kmet potuhnjenec in pasje narave. Le še dva dni nas ločita od dneva, ko bo naš kmet volilec zahteval obračun za vse krivice, zapostavljenja in žalitve liberalnih škricov. Ta obračun bode temeljit! Naš kmet bo obračunal s tistimi, ki preklinjajo deželni odbor in njegov akcijo za povzdigo kmečkega stanu.

Čudna pobožnost.

Sedaj pred volitvami so razni liberalci postali silno pobožni. Celo ljubljanski župan, ki »Narod« izdaja, govori, da ni proti veri. To so tisti ljudje, ki so pisali in pišejo, da ni Boga (»Slov. Narod« l. 1904 št. 86), da je tolar Bog, pol tolarja Bog sin in 25 centov sv. Duh, (»Dan« l. 1913, št. 491), ljudje, ki pišejo, da človek nima nesmrtni duše (»Slov. Narod« l. 1907, št. 71), ljudje, ki pravijo, da se s smrtjo vse konča (»Narod« l. 1912, št. 133), ljudje, ki pišejo, da je kristjanska vera v Odršenika pravljica (»Slov. Narod« l. 1901, št. 33), ljudje, ki so se predrznili zapisati, da je imeti križ v rokah poniževalno (»Dan« l. 1912, 12. junija). To so torej tisti svetohlinci, ki hodijo po naši deželi v spokorni obleki in trdijo, da niso proti cerkvi in veri. Taki hinavci bodo za ljudstvo kaj storili? Proč z njimi!

Iz koša liberalnih laži.

Iz Kroke.

Vsak dopis ni primeren razmeram vsakega kraja. Dne 25. ali 26. novembra je imel »Dan« dopis iz Kroke pod naslovom: »Duhovniki, ki se sramujejo govoriti o volitvah, pa govore o podnu« — To smo se smejali v Kropi, ko smo brali ta dopis, ker smo takoj vedeli, da so »Danovi« uredniki tako brihtni, da so se dali od dopisnika pošteno potegniti. Vse od začetka do konca je popolnoma izmišljeno in zlagano! V dopisu stoji med drugim tudi: »Od klerikalnega ravnanja mi kmeti nimamo družega kot škoda.« Uredniki »Danovi«, ali ne veste, da v Kropi ni kmetov, da, prav nič! Da smo sami obrtniki. Eden in isti dopis res ni primeren prav za vsak kraj. Uredniki, to ste se urezali! Dopisnik, dobro si jih potegnili! Le še večkrat tako!

Iz krškega okraja.

Kdo je ta Kožar, ki se ponuja za poslanca v dežel. zbor? Ko se je Kožar slednjič oženil, se mu je zahotelo med može v občinski odbor, toda smola je bila tudi na tem polju njegov delež. Propadel je kljub hudi jezičnosti zapored pri občinskih volitvah. Kožar je korajžen. Sprjel se je nekda v Brežicah v krčmi z mestnim policajem. Dobil jia je s sabijo po koži. Povrh je moral še v Celje pred sodnike, ki so mu priznali daljši zapor. Matija Kožar je priporočljiv oskrbnik. Svojemu svaku, ki je v Ameriki, je upravljal premoženje tako izvrstno, da ga je moral tožiti. Matija Kožar je minar. Bela moka mu je tako všeč, da se pri merici ne more ločiti od nje. Da, gospod Kožar, kakor so Vam dekleta po Štajarskem osle kazale, tako Vam bodo v torek možje po Dolenjskem fige delili. Poprijeti se boste morali le edino svojega težko obloženega posestva, poslanstvo pa prepustiti možem, ki imajo za obupanega dolenjskega kmeta srce in pa brihtne glave!

Dnevne novice.

+ V kočevsko-ribniško-laškem volilnem okraju so liberalci popolnoma na kantu. Zato so se oprijeli izključno le goljufije, da bi po možnosti zbegali par volilcev. Tako predrzni so, da še vedno okoli zlobudrajo, da bodo za kandidata Škulja oddali glasovi neveljavni. Nujno

prosimo in pozivljemo naše somišljenike, naj se za te prazne čenče prav nič ne zmejnijo, temveč mirno in odločno oddajo svoje glasove za oba kandidata S. L. S.: Antona Lovšina iz Jurjevca in Karla Škulja, kaplana v Ribnici. Vsi glasovi bodo veljavni, nobena komisija nima pravice, razveljaviti glas, ki se odda za ta dva kandidata, odnosno za g. Škulja. Vse nasprotno trditve liberalcev ali kogarkoli so prazne čenče, izvirajoče iz sleparstva ali pa — neumnosti vsled nepoznanja ali nerazumevanja postave. Torej: vsi volilci v tem okraju volite dosledno Karla Škulja, kaplana v Ribnici, in Antona Lovšina, posestnika v Jurjevici št. 34. Okolnost, če je kak kandidat vpisan v volilskem imeniku ali ne, je za volitev brez vsacega pomena, kajti po §§ 16. in 38. deželnega volilnega reda sme volilna komisija razveljaviti kak glasovnico samo v sledečih treh slučajih: 1. Če kandidat na glasovnici ni jasno označen, 2. če so na glasovnici zapisani kak pogoji ali pa kak nalog izvoljencu, in 3. če je na glasovnici označena oseba (kandidat) vsled sodnijske kazni zgubila volilno pravico ali če je v konkurzu. Samoč je dan eden teh slučajev, sme komisija glas razveljaviti, sicer pa pod nobenim pogojem. Če kdo nasprotno trdi, je slepar ali nevednež!

+ Državni poslanec dr. Ign. Žitnik je srečno preстал napad v želodcu, da je glasom zdravniškega izreka izven vsake nevarnosti. V kratkem bo zopet popolnoma čvrst pohitel v krog svojih volilcev.

+ Kako si delajo korajžo. Liberalci si po svojem hudem porazu v splošni skupini ne vedo drugače pomagati, kakor da preobračajo številke. Še vedno se jim sanja, da so dobili 31.000 glasov, samo to ne povedo, kako so jih neki izračunali. Mi se jim zato le čudimo, da ne pišejo rajši kar o 40.000! Kdor zna seštevati, je že davnej izračunal, da je S. L. S. dobila 50.894 glasov, liberalci in socialisti skupaj pa, ako jim prištejemo 500 glasov, ki jih je prva komisija imela za neveljavne, glavna pa jih je potrdila, 26.048. Če torej imenujemo okrogle številke, je S. L. S. dobila malo manj kot 51.000 glasov, združeni nasprotniki pa niti 27.000. To se pravi, da liberalci in socijevi ni v kranjski deželi dosti več, kakor eno tretjino. In to imenuje »Slovenski Narod« ogromno manjšino! »Narod« se nadalje tolaži s tem, da so glasovi S. L. S. pridobljeni s »silo, zvijačo, kupčijo in goljufijo«, liberalni pa seveda so »najboljši posestniki cele dežele, prvi kmetovalci, najboljši delavci in vse izobraženstvo.« To je že tako stara pesem »Narodovih« modrijanov, da bi se bilo le čuditi, če bi je tudi topot ne bili zapeli. Toda stvar stoji čisto narobe. Glasovi, ki so jih liberalci nase združili, so po veliki večini pridobljeni s sleparijo, vsled vpliva, ki je ima lažljivo liberalno časopisje na neumne ljudi, z varanjem nerazsodnih elementov, glasovi, oddani za S. L. S., pa hajajo od vseh treznih izobraženih in pametnih ljudi v naši deželi, ki ne verujejo lažem in obrekovanju in se ne dajo voditi za nos od brezvestnega liberalnega časopisja. In da je teh skoraj dvakrat več kot onih, to je dobro znamenje za kranjsko deželo. Zakaj povsod drugod bi bile take peklenske laži in taka zlobna sramotenja, kakor so si jih izmišljali naši liberalci in jih že skoro šest let trošijo okoli ter skušajo ubiti ljudem v glavo — omajale več mož kakor so jih pri nas, kjer je velika večina ostala trdna in neomajna! To je resnica. In zato bo tudi dne 9. t. m. zopet vstala dežela in še enkrat vrgla ob tla liberalizem!

+ Voditelj liberalcev v ljubljanski okolici izstopil iz katoliške cerkve. Z Viča se nam piše: Nekaj dni se med občani čuje, da je Josip Tribuč pustil katoliško cerkev. Iz zanesljivega vira smo zvedeli, da je to istina, da je res izstopil iz katoliške cerkve. Tribuč je bil zaupnik in voditelj liberalne stranke, ki je mislil, da bo poliberalil vso zahodnjo ljubljansko okolico, kar je posebno poskušal na Viču in na Brezovici. A mu je povečini izpodeltelo. Bomo videli, ali mu bo izven cerkve sreča kaj bolj mila kot do zdaj. Zdaj imamo Vičani dva rojaka — verska odpadnika: Toneta Kristana in Josipa Tribuča, oba propadla poslanska kandidata. Iz tega se vidi, kak materijal imata nasprotni stranki za — poslanske kandidate. To naj bo v svarilen zgled g. Andrejki Knezu, ki bo v torek zopet poskušal s svojo kandidaturo, seveda brez zmage.

+ Naših zmag se vesele Čehi. Povodom sijajnega uspeha S. L. S. pri zadnjih deželnozborskih volitvah v splošno kurijo piše »Den«: »Bratski slovenski narod se raduje nad veliko zmago. V ponedeljek so se vršile deželnozborske volitve v splošno kurijo. Slovenske razmere so našim jako podobne. Liberalni in socialnodemokratski blok si je prizadeval razbiti enot-

no, vzorno organizirano in ojačeno bojno vrsto S. L. S. Nasprotniki so začeli z navadnim orožjem napadati voditelje katoliške ljudske stranke. Glavni napadi so bili naperjeni na popularnega dr. Kreka. Posluževali so se sirovega in infamnega orožja, kakor da je zavlada med njimi duh Stránskih, Stankov, Tusarjev. No, liberalci se vlit povsod na en kaliber! Ali vsi streli izstreljeni iz liberalnih in rdečih trumic so odletavali od trdne zgradbe S. L. S. Liberalci in njih rdeči zavezniki so delali na vse pretege, da bi S. L. S. ugrabili nekaj mandatov v splošni kuriji. Pa so strašno pogoreli. S. L. S. ne le da si je ohranila vseh deset mandatov splošne skupine z velikansko večino, ampak je prišlo do ožje volitve v Ljubljani sami, ki je bila doslej v rokah liberalcev. — Odločili bodo socialni demokratje, ki bodo šli v boj za liberalce. Čestitamo Slovincem k radostni zmagi. Pridno so delali, pridno so se pripravljali in zato so tudi zmagali. Dokazali so, da se le z izborno organizacijo tiskom in gospodarskim delom polagajo temelji za boljšo bodočnost. Slovenske volitve so poučne tudi za nas.«

+ Most pri Sv. Jakobu. To vprašanje hočeta deželni in cestni odbor temeljito rešiti. Sedanji, Majerjevi, most je slabo zgrajen na slabem mestu in s slabim materialom. Večkrat je preplavljen. Tudi se pobira na tem mostu mitnina in ni dvoma, da se bo pobirala še nekaj let, če ostane most zasebna last. Kupiti ga pa cestni okraj ne more in dežela tudi ne, ker so ga sodni cenilci visoko precenili. Cestni odbor ljubljanske okolice je sedaj po nasvetu deželnega glavarja dr. Šusteršiča sklenil, da se zgradi v bližini sedanjega mostu nov javen most, ki bo mitnine prost. Zadeva je že vpeljana pri deželnem odboru. Ker pa bo še nekaj časa trajalo, da se izgotovijo načrti in proračun za novi most in ugotovijo vsi tozadevni prispevki, se bo v tiru deželne (prejšnje okrajne) ceste začasno napravil brod, ki bo prost vsake brodarine. V deželnem stavbnem uradu se že dela načrt in dežela zaprosi za koncesijo. Tako bo takoj zaprečeno vsako izkoriščanje prebivalstva po visoki mostarini in zasiguran promet čez Savo pri Sv. Jakobu v vsakem slučaju.

+ Kako se liberalci norčujejo iz kmeta. Liberalci so si za svojo agitacijo med kmeti izbrali tudi veledično brošurico o vodiški Johanci. Seveda z zapravljenimi tremi milijoni »Glavne« ni varno norce briti, posebno ne pri tistih, ki so ob svoje prihranjene žulje. Zato pa so v svoje opravičenje prišli pred volivce s celo vrsto pesmic in slik, ki z njimi opisujejo vodiško Johanco. Toda če so se že hoteli ponorčevati iz tistih ljudi, ki so hodili v Vodice gledat Johanco, zakaj potem niso namalali tudi svojih gospodskih liberalnih dam in celo tistih liberalnih advokatov, ki so ravnotako romali k Johanci in jih je babnica ravnotako preslepila kot drugo ljudstvo. Toda liberalcem so naši kmetje najbolj neumna stvar na svetu in tega prirojenega svojega zaničevanja do kmetov ne morejo skriti niti v najbolj kritičnih časih, to je celo takrat, kadar pridejo mednje zase agitirati. Zato je liberalni mazač v tej svoji nečedni brošuri padel le po kmetavzarjih in kravih deklah, jim nadel najzabitejše obraze, kar jih je mogoče naslikati ter jih gonil v različnih procesijah kot kako čredo najneumnejših živali. Liberalci niso še nikdar jasnejše pokazali, kako si oni predstavljajo kmetško ljudstvo. Tako bi liberalci radi naše kmete psovinjili in jih napravili, kakor je sam dr. Tavčar rekel, za »druhaliz farovških svinjakov«. Kmetje, poplačajte liberalcem in njihovim podrepnikom »neodvisnim« kmetom to žalitev.

— Izjava. »Slovenski Narod« je priobčil te dni pod naslovom: »Pravičnost katoliškega župnika« iz Tržiča lažnjiv dopis, v katerem trdi, da je g. župnik Potočkar kot predsednik volilne komisije pri deželnozborski volitvi predlagal, da se razveljavijo glasovnice, glaseče se na ime Anton Kržišnik, posestnik v Žirovnici. Res je samo to, da se je komisija o tem posvetovala, da pa je ravno gosp. župnik bil tisti, ki je predlagal, naj se vse glasovnice s tem imenom pripoznajo za veljavne. Pristavil je pač, da bi liberalna ali rdečarska komisija v enakem slučaju vse glasove našega kandidata razveljavila. To izprica lahko vsa volilna komisija. Poročevalec »Naroda« pa se je tudi v tem slučaju izkazal nesramnega lažnika. — Člana komisije: P. Gregorec in J. Salberger.

— Kako je v Ameriki. Iz Adlešič, dne 2. decembra. Včeraj sem dobil iz Rankina, Pa., v Ameriki od nekdanjega svojega učenca, 20 let starega fanta, pismo, v katerem mi sporoča, kako žalostne razmere so ponekod v Ameriki. Fant je tam komaj par mesecev. Ker smo ravnokar prečitali v cerkvi pastirski list glede izseljevanja, bo gotovo primerno, če tu priobčim vsebino pisma. Piše mi: — Delal sem, ali zdaj ne delam več, ker me boljijo roke. Tukaj v Ameriki se meni nič ne dopade, posebno mi ne dopadejo ameriške navade. Tukaj so ljudje, skoraj bi rekel, ži-

vinu podobni v svojem obnašanju. Ne vsi, so tudi izjeme. Enkrat sem bil šel, da vam povem, z nekim tovarišem, ki me ima prav rad, pogledat nekakov hrvaški bal. Tudi je on zame plačal vstopnino. Ali, žalibog, komaj pridem notri, že bi bil rad šel ven, no, pa vseeno gledam malo od strani. Bilo je kakih 50 fantov in skoraj še več deklet. Tam so počenjali take neumnosti, da med otroki na paši v stari domovini nisem enakega videl. Jaz sem vzdihnil: o Bog, ni čuda, da so vedno slabša leta! Pustil sem tovariša in vse skupaj, pa šel domov. Tam so bili, to se razume, pozno v noč. Takrat sem obljubil, zdaj in nikdar več. Ljudstvo je pijano in preklinja in se obnaša, kakor nekaj izza časa Kolumba. — Tako sodi torej mlad, pošten fant.

— V Idriji se je praznoval 4. t. mes. rudniški praznik sv. Barbare in 65. leto vladanja presvitlega cesarja. Ob 10. uri je bila slovesna božja služba, katere so se udeležili vsi uradi, šole ljudske in realka, so imele prost dan, zvečer je pa orkester godbe 27. pešpolka — 17 Belgijcev — privabil veliko odlične gospode v kazino. Dvorni svetnik Billek je v svojem govoru statistično kazal, koliko napredka je v zadnjih letih ravno pri rudarstvu pod modrim vodstvom presvitlega cesarja. Godba je prav pridno in eksaktno igrala, ugačali so posebno narodni motivi, katere za vojaški orkester prireja g. Jakl, prejšnji kapelnik.

— Škof dr. Krapac ponesrečil. V Zagrebu se je izpodrsnilo diakovskemu škofu dr. Krapcu, ko se je izprehajal, da je padel in se ranil na koleno. Škof se je moral vleči.

— Šišensko prosvetno društvo vabi člane k rednemu predavanju, ki se vrši jutri, 7. decembra, ob pol 5. uri popoldne. Predava č. g. P. Mariofil Holeček.

— Požar. Iz Adlešič, 3. decembra. Ni še minulo šest tednov, odkar sem sporočil »Slovenec« o požaru v Tribučah, in že mi je poročati o drugem požaru v isti vasi. Minuli ponedeljek začelo je namreč goriti ponoči okoli 10. ure pri Mikotu Cvitkoviču, županu, hišna št. 20. Zgorela mu je kašča s trgovskim blagom in senik z vso krmo. Vsa škoda je precenjena na 2014 K. Od tu pa se je užgala tudi sosednja hiša Ivana Jakša hišna št. 19, katere gospodar je v Ameriki. Temu pa je zgorela hiša, štale, skedenj in svinjak. Razven tega tudi vsa turšica in nekaj ajde. Proizročena škoda je cenjena na 4392 K. Zavarovana sta bila oba pri »Vzajemni«. Prvi za 1900 K, seveda tudi za ona poslopja, ki so ostala, drugi pa za 1200 K. Zažgala je, kakor se sploh misli, neka ženavdova, ki je že v zaporu, in je stanovala v Zorencih črnomaljske župnije, in sicer iz maščevalnosti.

— Miklavžev semenj v Litiji. Županstvo v Litiji naznanja, da se letošnji Miklavžev semenj v Litiji vrši v sredo, dne 10. decembra t. l.

— Nezgode. Sprevodnik Franc Potočnik se je na postaji Rakek pri premikanju čez tir spodtaknil in si hudo ranil levo nogo. — 17letni Franc Gradšnik v Kregarjevem pri Kamniku je padel z voza in si obe nogi zlomil. — 20letnega Lojzeta Bregarja v Privinjah je podrl na tla bik tako, da si je fant zlomil desno roko.

— Samoumor. Blizu Kamnika se je obesil 60letni posestnik Tomaž Hribar, ki se je nahajal v slabih premoženjskih razmerah. Bil je velik žganjepivec.

— V Ameriko se z nevestami ne sme. Ameriški listi poročajo iz New Yorka: Franc Vidmar iz Velikih Lašč in Luka Orehovec iz Ilirske Bistrice sta prispela sem in sta seboj pripeljala neveste. Ker se pa v Ameriko z nevesto ne sme, sta se morala oba para poročiti, preden sta bila pripuščena.

SAVERNSKA AFERA. — DRŽAVNI ZBOR SI JE IZVOJEVAL RESPEKT!

Bethmann von Hollweg je poročal cesarju Viljemu o aferi v Saverni, nato pa se danes vrnil v Berlin. V Donau-Eschingen se je pripeljal kancler ob 11. uri 20 minut in je šel takoj k cesarju, pri katerem sta bila že ob 10. uri namestnik Wedel in general Daimling. Cesar Viljem je ukazal, da se garnizija v Savernu do preklica premesti na vežbališče in da se mora vojno sodno postopanje pospešiti. Bethmann-Hollweg ni ponudil demisijske. Na cesarja je stališče, ki je je zavzel državni zbor, zelo vplivalo, dasi, kakor se tudi trdi, cesar ni stal popolnoma na strani vojaštva, (?) marveč zahteval, da naj vojaška in civilna oblast v Alzaciji in Loverni skupno sodelujeta. S kanclerjem, namestnikom Wedelom in z generalom Daimlingom je cesar konferiral poldrugo uro, nakar je v Stuttgart odpotoval. Pri konferenci o razpravljal predvsem o dogodkih v Saverni in kako naj se v bodoče take neprijetnosti onemogočijo. Garnizijo premeste na vežbališče zato, da dobe Savernčani zadoščanje, a stem alzaški poslanci niso zadovoljni, češ, da bo mesto oškodovano. Besede komuniškega o avdienci, »da pospešijo tekoče vojno sodno postopanje« tolmačijo, da se ne bo vojnosodno postopalo samo proti poročniku Forstnerju, marveč tudi proti pol-

kovniku Reuterju. Polkovnik Reuter je prepovedal častnikom in vojakom obisk vseh gostilen, ki imajo »Zaberner Anzeiger«. Celo uradni »Zaberner Wochenblatt« oestro napada vojaštvo. Pred 8. dnevi so peljali vojaški z nasajenimi bajoneti več aretovancev k zaslišanju mimo polkovnika Reuterja, ki je nad enim aretovancem zakričal: Ti lump! Ne veš li, kdo da sem? Se li ne boš odkril? Vas že še naučim, da me boste spoštovali! Nič čudnega, da so mladi častniki sledili po kovnikovemu zgledu in izzivali civiliste, kar so le mogli. Ko se garnizija čez par mesecev vrne v Saverno, bo stala pod poveljstvom drugega polkovnika. Namestnik alzaški grof Wedel ne odstopi, ker je afera poravnana z zmagajo njegovega pravilnega taljšča.

ZASEDANJE DELEGACIJ.

V armadnem odseku avstrijske delegacije je 5. t. m. poročal dr. Exner o obrtnih in industrijskih dobavah armade. Obžaloval je, ker domobranska uprava ne sledi vojni upravi in ne dobavlja potrebnih stvari zadrugu. Odsek je odobril od pododseka predlagane resolucije. Vojni minister vitez pl. Krobotin je odgovarjal na resolucije. Vojna uprava izda nov službovnik, ki bo v prvem delu zahteval medsebojno spoštovanje ne glede na narodnost. V novi izdaji službovnika E. 12 se sprejme določilo, da morajo častniki v tistem jeziku poučevati, ki ga moštvo razume. Potrebne bodo jezikovne poučne skupine. Častniki v fronti morajo jezik podrejenega jim moštva popolnoma obvladati. Računski podčastniki morajo znati z moštvom občevati v materinščini.

GALIŠKI DEŽELNI ZBOR.

je bil 5. t. m. otvorjen. Namestnik dr. vitez pl. Korytowski je v daljšem govoru izvajal, da hoče postopati sporumno z deželnim zborom. Predložil vladni načrt o volilni preosnovi. Sklepe se o vladni volilni preosnovi nujno razpravljati in se izvoli odsek 25 članov, ki bo o volilni preosnovi razpravljal. Vladni predlog o izpremembi gališkega deželnega in deželnega volilnega reda slove bistveno: Gališki deželni zbor tvorijo: virilisti, ki so: predsednik znanstvene akademije v Krakovu, 3 nadškofje v Lvovu, knezoškof v Krakovu, dva škofa v Przemyslu, škofa v Tarnovu in v Stanislawu, rektorji visokih šol, 215 izvoljenih poslancev, ki so: 45 poslancev veleposestva, 24 poslancev mestne kurije, 12 poslancev splošne kurije, 5 poslancev trgovske in obrtne zbornice, 2 poslance obrtnih zadrug, 99 poslancev kmečke kurije. Deželni zbor obstoji iz 8 izvoljenih članov, enega deželnega odbornika voli srednje posestvo, enega cenzus in splošna kurija, enega poljski in enega rusinski poslanci, tri volijo vsi poljski in enega vsi rusinski poslanci. Ženske, ki imajo volilno pravico, volijo lahko ali same ali pa po pooblaščenih.

Glasba.

(za božične praznike).

Hribar p. Angelik. Adventne in božične pesmi za mešan zbor. Part. 2 K 40 vin., glasovi po 60 vin.

Grum Ant. Pet božičnih pesmi za mešan zbor. 60 vin.

Chloudowski dr. Ant. Božične pesmi za mešan zbor. 1 K 30 vin. Obsega tudi dva lepa božična latinska moteta, zelo pripravna kot vložek za ofertorij.

Hladnik Ig. Četvero božičnih slavonspevov. 80 vin.

Bervar K. 7 božičnih napevov za mešan zbor. Part. 1 K, glasovi po 50 vin.

Faist dr. Ant. 12 pesmi za praznike za mešan zbor. Part. 2 K, glasovi po 25 vin.

Sicherl Josip. Božične pesmi; Riharjevi napevi za mešan in moški zbor. Part. 1 K 20 vin., glasovi po 30 vin.

Mihelčič Al. Božične pesmi za solo, zbor in orgle. 1 K 40 vin.

Dalje priporočamo najlepše božične preludije od skladateljev: Führer, Klee, Pihert, Pazdirek, Mach, Hladnik, Güttler, Hausmann, Zangel in Zimmer.

»Katoliška Bukvarna« v Ljubljani.

Književnost.

Lepo življenje in srečna smrt. Nauki, molitve in pesmi za vse odrasle vernike, zlasti za bratovščine sv. Uršule. Izdalo vodstvo bratovščine sv. Uršule pri Sv. Jakobu v Ljubljani. Drugi pomnoženi natis oskrbel dr. Gr. P. Cena za trpežno vezan molitvenik z rdečo obrezo 1 K 40 vin., z zlato obrezo 1 K 80 vin. Poleg svojega posebnega namena ima knjiga bogato vsebino splošnega molitvenika, obsega dalje natančen nauk o svetih zakramentih in posebno poglavje »Dušna pomoč v boleznih in smrti« s posebno pripravo na prejem svetih zakramentov za umirajoče in

ginjivo lepimi molitvami za umirajoče. Molitvenik se dobi v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Razne stvari.

Ostre in mile zime. Zima je neljub gost in ljudje so od nekdaj radi ugrabili, da li bo vsakokratna zima ostrali mila, dolga ali kratka. Izredno hude ali pa izredno mile zime ostanejo dolgo v spominu in jih zaznamuje tudi zgodovina. Iz prejšnjih stoletij so znane naslednje zelo ostre zime: v 16. stoletju: 1507, 13, 22, 44, 48, 51, 64-65, 68, 70-71, 76, 79, 86, 93-94; v 17. stoletju: 1602-3, 8, 15, 21-22, 24, 32, 38, 47, 55, 56-57, 62-63, 66, 70, 76, 83-84, 91, 95, 97, 99; v 18. stoletju: 1702, 9, 16, 26, 29, 31, 40, 44, 54-55, 67, 71, 76, 84-85, 88-89, 90, 99; v 19. stoletju: 1800, 9, 12, 26-27, 29-30, 37-38, 45, 69, 70-71, 79, 80, 92, 97, 99. Leta 401 je bilo Črno morje čezinčez pokrito z ledom, ravno tako leta 763, ko je celo del Dardanel zamrznil. V letih 860. in 1234. je Jadransko morje tako močno zamrznilo, da so čezenj v sanah prevažali blago iz Benetk v Dalmacijo. Leta 1081 je zamrznila reka Pad v Zgornji Italiji, kar je — kakor kronist izrečno pristavlja, velika redkost. V letih 1261 in 1292 je bil Kattegat (zaliv) med Norveško in Jutlandijo z ledom pokrit. Leta 1323. so iz Ljubeka na Dansko potovali ljudje s sanmi preko morja; na zamrznjenem morju so bile zgrajene celo gostilnice za prenočevanje. Ravno tako je bilo v letih 1399, 1423 in 1460, ko se je s Švedskega prišlo na Dansko preko zamrznjenega morja; leta 1548. led ni segal čezenj, vendar se je vršil promet s sanmi med Rostockom in Dansko in med Fünenom in Zelandijo. Leta 1408. se je priteplo na Dansko izredno mnogo volkov; prišli so z Norveškega čez zamrznjeno morje. Leta 1594. je zamrznilo morje krog Benetk. V zimi 1621-22 je led oklepal beneško mornarico, Črno morje je bilo popolnoma zamrznjeno in deloma tudi Dardanele. Leta 1658. je Karel X. peljal svojo vojsko iz Šlezvika na Dansko čez zamrznjeni mali Belt, l. 1670. pa je zamrznil celo veliki Belt. Splošno znana je ostrazima l. 1709. Vzhodno morje je bilo daleč pokrito z ledom, Jadransko morje pa je bilo menda čezenj zamrznjeno. L. 1726. se je iz Kodanja v Schoonen šlo preko ledu. Leta 1784-85 je mali Belt zopet zamrznil. V ostri zimi 1788-89, ko je na Nemškem vladal silen mrz od 27. novembra do konca marca, Vzhodno morje vendarle ni zamrznilo. V zimi leta 1829-30 je prvič, odkar se pomni, zamrznilo Bodensko jezero, kar se je — toda le deloma — ponovilo leta 1880, ko se je iz Bregeňa v Lindau lahko šlo peš. Silen mrz je vladal na Španskem leta 1830. V zimi 1837-38 so imeli med Dansko in Švedsko več tednov zvezo preko ledu. Bila je to tekom stoletij najostrejša zima. Zelo mrzla je bila tudi zima 1845; zapadel je silen sneg in Elba in Moldava sta zamrznila do tal. Ko se je začel led tati in trgati, so se pripetila velika opustošenja. Zelo mrz je bilo tudi leta 1870-71, kar bi vedeli povedati vojaški francoski in nemške armade. — Med najbolj mile zime spadajo te-le: Leta 1186., o kateri neka švabska kronika pripoveduje, da je sadno drevje cvetelo že meseca januarja in je bil na jablanah v februarju že za lešnik debel sad; julija je bila že trgatav in maja so bila žita požeta. Leta 1289. je drevje glasom neke vitemberske kronike že o Božiču poganjalo, februarja so bile jagode zrele, aprila je vino cvetelo, maja je pa nastopil grozen mrz in velik sneg. Leta 1420. je bila žetev v celi Nemčiji končana že o Binkoštih. Leta 1833-1834 je drevje cvetelo v marcu. Zanimivo je tudi, kako je ista zima v različnih krajih različna. Tako je bila na primer leta 1820-21 v južnozpadni Evropi silno ostrazima, v Ameriki je bilo pa naravnost gorko; nasprotno je bilo leta 1834-35, ko so imeli v Bostonu 45 do 50 stopinj R. pod ničlo. Najostrejšo zimo v minoletem stoletju so imeli v Ameriki l. 1821-1822, ko je v Srednji Ameriki stalno snežilo, medtem ko v Evropi v Rusiji in Severni Nemčiji živo srebro nikoli ni padlo pod ničlo. Zadnjih 50 let smo imeli v Evropi več ali manj mile zime in zlasti v 20. stoletju še nismo imeli nobene, ki bi mogla zanimati kronista.

10 najvažnejših iznajdb sedanjega časa. Neka ameriška revija je letošnje poletje razpisala vprašanje, katere so desetere najvažnejše iznajdbe našega časa in za najboljše odgovore s primerom utemeljivajo določila zelo visoke nagrade. Došle odgovore je presodila posebna komisija najboljših strokovnjakov in prisodila prvo nagrado Williamu Wymanu iz Washingtona. On je naštel teh-le 10 iznajdb v zadnjih 25 letih: 1. Električna peč, iznajdena l. 1889.

katere visoka temperatura dosega najznatnejše natur. moči. S pomočjo elek. peči je mogoče na umeten način proizvajati nekatere drage kamene, glavno pa je, da je ta iznajdba do temelja presnovljiva jekleno industrijo. 2. Parna turbina iz l. 1894., ki je prinesla izredne uspehe v porabi pare in potrebuje manj prostora nego prejšnji parni stroji. 3. Avtomobil iz l. 1890., ki je v transportni industriji povzročil velike izpremembe. 4. Kinematograf, ki ga je l. 1893. iznašel Edison. Kinematograf ni samo važen činitelj za izobrazbo ljudskega okusa, marveč postaja ena najznamenitejših šolskih naprav, ki bo otroke rešila suhoparnega pouka iz knjig in omogočila živ nazorni pouk. 5. Brezžični brzojav iz l. 1900., plod dolgotrajnih del Italijana Markonija in Francoza Branlyja. Uspehi in pomen te iznajdbe so tako jasni, da jih ni treba še le utemeljevati. 6. Aeroplan iz l. 1906., ki je izpolnil stoletne sanje človeštva. 7. »Cynuracija« kovin, ki vsebujejo srebro: bila je objavljena l. 1890. in je obogatila svet. 8. Linotipni stroj, ki je tiskarsko umetnost, ki je še izza Gutenbergovih časov temeljila na isti ideji, skozi in skozi izpremenil. 9. Električni transformatorji, ki jih je l. 1888. iznašel Nikola Tesla in ki omogočujejo napeljavo električnih tokov na velike daljave. 10. Električno varenje, katero je iznašel Elihu Thomson; ta tehnična metoda je kovaško umetnost postavila na čisto novo podlagi. — Večina drugih tekmovalcev je navedla te-le iznajdbe kot najvažnejše: 1. Brezžični brzojav. 2. Aeroplan. 3. X-žarki. 4. Avtomobil. 5. Kinematograf. 6. Zelezobeton. 7. Fonograf. 8. Električna žarnica. 9. mlatilna turbina. 10. Električni tramvaj. Največ glasov t. j. 97% je dobil brezžični brzojav; aeroplan in x-žarki 75%, avtomobil in kinematograf 65%; glede drugih iznajdb se glasovi močno cepijo.

Edison in njegova žena. Edison je kralj na polju tehnike, toda kar se tiče vsakdanjega življenja, je prav otrok. Težko njemu, ako bi ne imel svoje dobre žene, ki skrbi zanj kakor za nedoraslega sina. Edisonova žena je srednjevelika in nikakor ne vitka; ima rdeče nadahnjena lica in rjave oči in lasse. O svojem možu je pripovedovala neki časnikarici te-le: Kadar Edison ni v svojih delavnicah, je njegova življenjska potreba mir. Varovati ga je treba pred vsakim šumom in motenjem. Časih dela v svojih delavnicah nepretrgoma 20 ali še več ur; potem pride domov, leže in v hipu zaspi kakor od igre utrujen otrok ter spi 20 ur skupaj ali pa še več. Kakega točnega dnevnega reda se seveda ne drži; vstaja, dela, je in počiva kakor mu delo nanese. Ko bi ne skrbela zanj ona, bi časih kar po več dni ostal pri delu in ne bi tega niti opazil. Zato pride ona ponj z avtomobilom. Edison jo sprejme kakor kak dijaček svojo mater. Ko ga okrtajo in opravijo, se peljeta z ženo nekoliko na izprehod — to je edina zabava in razvedrilo za Edisona. Potem je kosilo. Edison ni vegeterijanec, marveč prav rad je zlasti divjačino in perutnino. Belolasi, plavooki 66letni deček smehljaje sprejema skrbno strežbo svoje žene, ko mu devlje krog vratu svež ovratnik, ga počese ali veli obriti. Slavni iznajditelj bi si v vsakdanjem življenju ne vedel sam prav nič pomagati — kakor razvajeno dete.

Socialističen napad na duhovnika. V Neder-Voiehembecku je streljal in smrtno nevarno ranil neki socialist nekega katoliškega duhovnika in njegovo služkinjo. Streljal je, ker duhovnik ni hotel cerkveno pokopati nekega socialista, ker so prišli k pogrebu ljudje z rdečimi zastavami.

Nesreča pri zgradbi. V Solnogradu se je podrl zidarski oder. En delavec je ubit, eden pa smrtno nevarno ranjen.

Kitajski naročajo topove v Avstriji. Kitajska vlada je pri trdki Skoda naročila za 6.500.000 kron havbic.

Ženo in sebe usmrtil je v Brnu, ker sta se skregala, voznik cestne železnice Fran Liepold.

Boj na življenje in smrt. V gozdu pri Drohobyczu v Galiciji je zasledoval orožniški stražmojster Kacak dva roparja, ki sta nanj iz revolverjev streljala in ga na roki nevarno ranila! Kacak je nato enega roparja ustrelil, drugi je pa ušel, dasi ga je nevarno ranil.

Izsledeni defraudant. Iz Draždan poročajo, da je pobegli ravnatelj Stock, ki je 300.000 mark defraudiral, vstopil v francosko legijo tujevc in da ga francoska vlada Nemčiji noče izročiti.

Baronica toži milijonarja za 10 milijonov kron. Iz New Yorka se poroča, da toži baronica Uršula Kalinovska iz Wiesbadna milijonarja Kurleya, ker je prelomil zakonsko objubo in zahteva 10 milijonov kron odškodnine. Baronica trdi, da je za potovanje in priprave za poroko izdala po drug milijon.

Vlom v blagajno. V Lvovu so vlomili v blagajno trdnice Towdinički. Vlomilci so

odnesli 27.000 kron. Tresorja, kjer je bilo 400.000 kron, niso mogli odpreti.

100.000 mark poneveril je prokurist Hülshoff v Kolinu tvrdki Bamberger & Co. Defraudanta, ki je poneverjeni denar zašpekuliral, so zaprli.

Največje cerkve na svetu. Na prvem mestu velikih cerkva na svetu stoji milanska stolica, ki ima prostora za 37.000 ljudi; potem pridejo: cerkev sv. Petra v Rimu z obsegom za 32.000, cerkev sv. Pavla v Londonu za 25.000, cerkev sv. Petrinija v Bologni, katedrali v Florenci in v Antverpnu vsaka za 24.000, Aja Sofija v Carigradu za 23.000, lateranska cerkev v Rimu za 22.000, Notre Dame v Parizu za 21.000, katedrala v Pizi za 13.000 in končno katedrala v Mehiki, Notre Dame v Montrealu, dominikanska cerkev v Bologni in Stefanova cerkev na Dunaju z obsegom za 12.000 oseb.

Prvi turški ženski list je začela v Carigradu izdajati gospa Nurieh Hanum, žena odličnega turškega časnikarja. Novi list ima naslov: »Kadineer Dunjasse«, t. j. »Ženski svet«; izhaja vsak dan in so v tem oziru Turkinje na prvem mestu, ker ženske menda nikjer drugod nimajo lastnega dnevnika. Najbolj zanimivo pa je, da je ta turški ženski list velik in brezpogojen nasprotnik modernih ženskih stremeljenj, izključuje vsa politična vprašanja in stoji na stališču starega turškega svetovnega naziranja. »Turčija Turkinji« to je geslo »Ženskega Lista«. V uredništvu sede same ženske in list se tudi obrača samo na ženske. Glavna urednica Nurieh se sama strogo drži vseh starih turških šeg in nosi zakrit obraz. Namen lista je, ugotoviti ženski vpliv v družini, ki je edino primerno torišče za njeno delavnost. List je takoj dobil nešteto sotrudnic in uredništvo že skoro ne ve, kam s tolikimi rokopisi. Naročnic ima list, ki izhaja šele tri mesece, nad 6000!

Internacionalna razstava knjižnih in grafičnih obrti v Lipskem 1914. Proračun nemškega razstavnega vodstva znaša sedaj okoli 5 milijonov mark. Preje nameravani dve dvorani za stroje, kateri ste z 13.000 m² zavzemali večji prostor, kakor strojne dvorane od sedaj na Nemškem prirejenih razstav, se boste radi mnogoštevilnih prijav pomnožile ša za tretjo dvorano. Lipski zavod za kulturo in univerzalno zgodovino bo priredil v kulturno-historičnem oddelku razstavo zgodovine umetnosti, katera naj bi podala v obširnejši in preglednejši obliki zgodovino razvoja upodabljalne umetnosti od prvega začetka do sedanjega časa. Omenjeni oddelki bo razdeljen v koncentrične kroge tako, da bo obiskovalec idoč v smeri krogov, zamogel zasledovati zgodovinski razvoj umetnosti enega naroda. Tako bo n. pr. v zunanjem krogu predložena nemška umetnost od prvega početka do sedanjega časa, v notranjih krogih umetnost Egipčanov, Grkov i. t. d. povprečno skozi navedene kroge se bo obiskovalec nudila prilika zasledovati posamezne kulturne narode enega za drugim v različnih epohah kulture. Iz teh primerov je razvidno, kako temeljito se pripravljata svetovna kulturna razstava. Po sedanjem številu prijav za avstrijsko dvorano je upati, da bo tudi Avstrija pri tem velikanskem tekmovanju pokazala svoj uspeh.

Nove francoske poštné znamke. Kakor poročajo iz Pariza, namerava francoska vlada uvesti nove poštné znamke. Namesto žene, sejoče zrno, bo uvedena nova znamka z Eifflovim stolpom in aeroplanom, ki imata in bosta imela v francoski pošti veliko vlogo. Na Eifflovem stolpu so, kakor znano, najmočnejši aparati za brezžično telegrafijo, in aeroplanov se poslužuje poštna odprava zlasti za službo v francoskih naselbinah.

Konec dragocenih gosli. Slavni goslar prof. Aleksej Pečnikov iz Petrograda je priredil te dni koncert v Katovici na Pruskem. V trenutku, ko se je umetnik zahvaljeval občinstvu za burno pohvalo, so mu padle gosli iz rok, pa so se razletele na kosce. Strokovnjaki so mnenja, da jih ni mogoče popraviti. Krasne gosli so cenjene na 90.000 K. Virtuoza je ta nesreča tako pretresla, da so ga morali v njegovo stanovanje odpeljati.

Ruski medicinci v švici. Ker so nemška vseučilišča obtežkočila tujcem, zlasti Rusom, pristop k študiju, so se vpisali ruski vseučiliščniki na švicarski univerzi. Letos študira v Bernu 157 Rusov, izmislji žide. Skoraj vsi hodijo na medicinsko fakulteto.

Rusko zrakoplovstvo. Iz Moskve poročajo dne 25. m. m.: Zrakoplovec Vasiljev, ki je odletel včeraj ob 9. uri dopoldne iz Petrograda, je pristal za nekoliko časa v Zgornjem Voločoku, pa odletel naprej proti Moskvi, kjer je vrget iz aeropala pismo, v katerem pozdravlja tukajšnji zrakoplovni klub. Obrnil se je, ne da bi tukaj kaj pristal, nazaj proti Petrogradu.

Nenavadno darilo pri strelski tekmi. Strelsko društvo v Utahu je pri letošnji tekmi imelo oddati nenavadno prvo darilo. Gdč. Nelly Bron. ki se navdušeno posveča

lovu po ameriških planjavah, je sklenila vzeti za moža le izvrstnega strelca. Ker je zelo bogata, si je lahko dovolila izbiro. Izjavila je, da bo onemu poklonila roko, srce in premoženje, ki se bo na strelski tekmi izkazal najboljšega strelca. Samo en pogoj je stavila: da sama izbere strelce, ki naj tekmujejo. Izbrala je nato 25 strelcev v starosti do 35 let. Tekma je trajala tri dni in vse je napeto pričakovalo izida. Zmagal je 28letni zdravnik dr. Maks Schmitt, Nemec po rodu. Bil ni samo najboljši strelca med izbranimi 25 tekmovalci, marveč sploh najboljši. »Pristreljal« si je naslov strelskega kralja in pa — bogato, lepo in mlado nevesto. Naslednji dan se je na slovesen način vršila zaroka.

Profesor Jan Ježek umrl. Kakor poroča »Čech«, je umrl profesor bogoslovja in plodoviti češki pisatelj Jan Ježek. Rojen je bil 1849. l. v Hvalkovicah in posvečen v duhovnika l. 1875. Rajni je začel pisateljati že v bogoslovju, kjer sta bila skupaj z Benešem-Třebizskim, odličnim češkim pisateljem, ki je znan tudi Slovincem. Profesor Ježek je spisal nad 40 knjig. Bil je urednik »Duhovnega Pastirja« in »Češkega Kneippa«. Tudi je mnogo prevajal, in sicer iz ruščine in drugih slovanskih jezikov.

Socialist član kraljevske akademije. Voditelj socialistov Vandervelde je imenovan za člana belgijske kraljevske akademije.

Iznajdljivost velikomestnih tatov. Elegantni tatovi velikega sveta so iznašli nov način za uspešno izvrševanje svojega poklica. Te dni je prišel v neko trafiko v Nizzi fino oblečen gospod z ogromnim buldogom in majhnim psičkom. Ko je trafikantka gospodu postregla, je le-ta dal buldogu neko znamenje, na kar je ogromni pes planil na malega psička in ga začel navidezno mrcvariti. Prestrašena trafikantka je skočila malemu psičku na pomoč, med tem je pa fini gospod pograbil denar iz predalov in hitro odšel. Psi sta planila za njim in preden je trafikantka opazila tatvino, so bili tat in njegova štirinožna komplica že bogve kje. Ta način je od gospodov tatov vsekar velika ljubeznjivost, kajti navsezadnje je le boljše priti na ta način ob denar, kakor pa biti še zraven zadavljen ali pa zaklan, kakor so se take reči do zdaj prakticirale.

Aviatik Vedrin je te dni dospel v Belgrad, od koder je dne 3. t. m. poletel v Niš. Ondi je izročil načrt in navodila za osnovo aviatične šole, katere ravnatelj je imel postati njegov mlajši brat, ki je pred tremi tedni s svojim letalom smrtno ponesrečil. Iz Niša je Vedrin poletel naravnost v Carigrad, odkoder je preko Azije in indijskih otokov na menjen v Avstralijo. Iz Avstralije se s parnikom prepelje v Ameriko.

Moderni reki. Etienne Rey je izdal knjigo pod naslovom »Moralne in nemoralne maksime«; izmed mnogih tu par rekov: Naj je postava tudi za vse enaka, — dobiček od nje ima vedno bogatin. — Biti pošten, še ni vse; človek se mora znati tudi tolažiti nad tem. — Časih čuti človek neizmerno in tajinstveno hrepenenje po sreči, ki se izpolnjena izkaže kot čisto majhno, revno in smešno veselje. — Marsikaj pogrešamo pri ljudeh, ki postajajo bogati.

Iz šolskih nalog. Neki angleški učitelj je izdal zbirko smešnih odlomkov in šolskih spisnih zvezkov. »Človeka« je neki učenec tako-le opisal: »Človek je edina žival, ki zna napraviti luč, in ravnotako edina žival, ki si briše nos.« O prešiču je neki učenec petega razreda povedati to-le: »Prešič ima, če živi, štiri noge, ako se pa usmrti, tako je rekel mesar, ima pa samo še dve, ker se zadnji nogi imenujeta »gnjati«. Gnjat je jako dobra in se kuha, kadar je svatba.« Velbljoda si je neki drugi učenec tako-le predstavljaj: »Njegovo gnezdo je jako zmerno, narejeno iz vej, listja itd. Ima veliko telo, ki ga lahko nosi polnega vode. Na svojem hrbtu ima dve grbi iz masti, od katerih se more živiti, če je lačen. Njegove noge imajo plavalne kože, s katerimi lahko križari skozi puščavo. Leže tudi jajca. Jé črve.« — Naloga o levu se glasi: »Lev je kralj vseh živali. On je zelo srdit. Lev je ljudi in druge reči. Njegovo življenje je jako negotovo, ker ga lovci moré. Lev je jako koristen, njegova koža se rabi za napravo kožuho in drugih reči. Rabi se tudi v menažerijah.«

Napadena in oropana bančni slugi. Iz Oldenburga se poroča: 29. m. m. sta dve slugi predilnice v Delmenhorstu nesla iz banke v tvornico večjo vsoto denarja, namenjenega za izplačevanje delavcev. Na javni cesti so pa slugi trije moški napadli, ki so izkušali jima iztrgati denarni vreči. Roparji so streljali na slugi, enega so usmrtili, drugega nevarno ranili in oropali 8750 mark, nato pa pobegnili.

Rabindranath Tagore, veliki indijski pesnik, ki je letos dobil Nobelovo nagrado, kakor smo že poročali, je bil rojen leta 1861. Njegov oče je modroslovec Moharshy Devendra Nath Tagore. Med tem ko so mnogi člani Tagorove rodbine od angleške vlade dobili knežji naslov (radša in maharadša), nimata ne pesnik, ne njegov oče nobenega angleškega naslova. Zato je pa indijsko ljudstvo pesnikovega očeta počastilo z naslovom »moharshy«, to je veliki svetnik; pa tudi pesnika časti ljudstvo s tem imenom. Svoje izobrazbe si pesnik ni v prvi vrsti pridobil na vseučilišču, marveč na podlagi samoizobrazbe. Rabindranath Tagore je pristno indijski narodni pesnik; njegove pesmi so polne globokih misli in nedosegljive pesniške lepote, obenem pa tako priproste in lahko umljive, da so takoj postale splošna last bengalskega naroda, ki jih poje vsepovsod, koder prebiva. Pesnik je tudi svoje pesmi izdal najprej v bengalskem jeziku in z bengalskimi črkami in še le kasneje jih je nekaj prevedel in izdal v angleščini; zato se Angleži kitijo s tujim perjem, ko imenujejo Tagoro angleško - indijskega pesnika. S politiko se Tagora ne peča, kljub temu pa je voditelj svojega naroda.

Uspešna kazen. Ameriški listi poročajo iz Mariona, Ohio: E. D. Brand je imel strasten tek na jajca in jih je kradel pri vseh sosedih. Ko je bil zasačen pri tatvini, ga je župan Walter obsodil na tri tedne zapore s samo jajčjo hrano. Ko je prišel Brand iz zapore, so se mu jajca tako pristudila, da ga ne bodo nikdar več zapeljala k tatvini. Če le vidi kuro, že zboli.

Južna Amerika proti trgovini z dekleti. Zgledu Argentini je sledi sedaj tudi čilska država, kjer je senatu predložil zakonski načrt za odpravo trgovine z belimi sužnjami. Zločinski trgovci beže na vse strani; nekaj so jih zasačili v Peruju in takoj spravili na varno; tudi v Evropi naj bi sedaj policane oblasti s podvojeno čuječnostjo stale na straži.

Morilki svojih otrok pred sodiščem. Solnograška porota je 27. t. m. obsodila na smrt Rozino Krieger, ki je dva nezakonska otroka svoje sestre usmrtila. Tudi glede na njeno sestro Ivano so porotniki potrdili vprašanje umora, a ker so tudi potrdili vprašanje, da ni pri pameti, jo je sodišče oprostilo. Tudi umora obdolžena tretja sestra Barbara je pa bila v norišnico oddana.

Poneverjenje v angleški armadi. Zaprlji so nad 20 podčastnikov posadk v Londonu in v Windsoru, ker so sprejemali darove in provizije. Gre za več kakor 10.000 mark.

Dvanajstletni morilec. V Albevilu na Francoskem so zaprli nekega 12½ letnega šolarja, ki je obdolžen, da je s svojo sestro 12. t. m. poizkušal usmrtiti neko 70letno staro.

Splošno stavko so sklenili delavci arsena v El Ferrolu.

Vatikan in ples tango. Poročajo, da so se mnogi škofje v zadnjih dneh obrnili na Vatikan z vprašanjem, ali je spovednik opravičen dati odvezo katoliškim damam, ki plešejo tango. Odgovor Vatikana se je glasil, kot poročila »Corriere«, da je tango nenraven ples in se mora zaradi tega katoličanom prepovedati.

Amundsen poleti z letalnim strojem na severni tečaj. Z Dunaja poročajo, da je izjavil raziskovalec severnega tečaja Amundsen, da namerava leta 1914. iti z novo ekspedicijo na severni tečaj iz San Franška. Severni tečaj hoče doseči s pomočjo letalnega stroja.

Ženske kot porotnice v Rusiji. V ruski dumi je stranka kadetov predložila načrt, po katerem naj bi se tudi ženskam priznala pravica, sodelovati pri porotnih sodiščih.

Ljubljanske novice.

Ij Pri današnji ožji volitvi iz splošne skupine v kranjski deželni zbor je bil, kakor je bilo pričakovati, izvoljen liberalni kandidat, lastnik prvega slovenskega pogrebnege zavoda Josip Turk. Vodstvo socialne demokracije je igralo ponižnega hlapca liberalne stranke in je pokazalo, da voli tudi petelina na strehi, če liberalci zaukažejo. Nemci so izdali parolo za prazne glasovnice. Liberalci so torej izvolili Ljubljani poslanca, kakršnega so vredni.

Ij Miklavžev večer v »Unionu«. V stari svoji veličasti je včeraj zvečer nastopil Miklavž v »Unionu«, na Miklavžu se je celo poznalo, da se je nekoliko pomladil. Radi snežnega meteža se je včeraj Miklavž nekoliko zapoznil, sicer pa se je vse izvršilo v najlepšem redu. Nagovor dr. Jeršeta je bil prisrčen, ljubeč tako, da je že ta nagovor sam bil vzitek tudi za odrasle. Letos so prvič pod Miklavžem nastopili Orlič in mlade Orlice v par skupinah. Udeležba letos vsled slabega vre-

mena ni bila taka, kakor druga leta, zato pa so navzoči bili tembolj zadovoljni, da je Miklavž imel prosto pot do navzočih otročičev.

Ij Nov patron Sokolov. Ljubljanski Sokol I. je odstavil Miklavža. Ker mu je Miklavž »prekterikal«, je včeraj priredil »Parkljev večer«. Kljub temu bodo sokoliči razžaljeni, če se jim reče, da so avantgarda svobodomiselnosti in da to sokolstvo s stari slovenskim sokolstvom nima nič več skupnega. Sedaj so tudi Miklavža poslali v penzijo in mestu njega na prestol postavili — parklja. Naj bo odslej ta njihov patron.

Ij Musica sacra v stolnici. Jutri, v nedeljo, povodom patrocinja sv. Nikolaja pri pontifikalni sveti maši ob desetih: »Missa a Loretta«, zl. V. Goller, gradual »Inveni David«, zl. Anton Foerster, pri ofertoriju: »Jubilate Deo«, zl. Rud. Wagner. — V ponedeljek na praznik Brezmadežnega Spočetja Marijinega pri veliki sveti maši ob desetih: »Missa »Stella maris«, zl. P. Griesbacher, gradual »Benedicta es tu«, zl. Anton Foerster, pri ofertoriju: »O Deus, ego amto te«, zložil Müller.

Ij Ljudski dom. V nedeljo, dne 14. decembra priredi šentpeterska Marijina družba žaloigro s petjem »Vestalka«. Začetek ob 7. uri zvečer. — P. n. občinstvo je vljudno vabi k obilni udeležbi!

Ij V nedeljo ob 6. uri zvečer predava g. profesor Dolenc v šentjakobskem prosvetnem društvu. Tvarina bo zelo zanimiva. Vabimo.

Ij Na praznik Brezmad. Spočetja dne 8. decembra priredi šentjaobsko prosvetno društvo gledališko predstavo s petjem in godbo. Mešani pevski zbor društva zapoje več severoslovanskih narodnih pesmic. Nato sledi ganljiva popolnoma nova igra »Gorje siroti« s petjem v štirih dejanjih, ki je kakor nalašč primerna prazniku in zlasti Marijinim otrokom in mladini sploh vsega priporočila vredna. Med odmori zaigra nov goslarski odsek društva več lepih komadov. Začetek ob 7. uri. K obilni udeležbi vabimo.

Ij V šentpeterski cerkvi bo v nedeljo in ponedeljek, dne 7. in 8. decembra svetoletna pobožnost, govor z litanijami in molitvami za odpustke, zvečer ob 6. in ne ob 7. uri uri, kakor druge dneve. Sklepna slovesnost z zahvalno pesmijo bo na Marijin praznik zvečer.

Ij Glavni praznik Marijine družbe gospodov v Alojzijevišču s sprejemom novih članov bo v ponedeljek, dne 8. decembra. Ta dan bo sveta maša s skupnim svetim obhajilom ob pol sedmih zjutraj v alojzijeviški kapeli. Tega shoda se morajo po možnosti udeležiti vsi člani in kandidati družbe. Na ta praznik bodo tudi člani obnovili posvetilno molitev. Člani, ki se bodo udeležili shoda, naj prinese seboj podpisano posvetilno molitev in je oddado v kapeli; člani pa, ki ne morejo priti, naj podpisano posvetilno molitev dopošljejo voditelju družbe č. gospodu kanoniku dr. Josipu Gruden v Ljubljani ali pa tajniku družbe gospodu Avguštinu Zajc, c. kr. rač. revidentu v Ljubljani.

Ij Katoliško društvo rokodelskih pomočnikov bo imelo dne 8. decembra na praznik Marijinega brezmadežnega spočetja sveto mašo in skupno sveto obhajilo v Križanski cerkvi ob 7. uri zjutraj. Dne 8. decembra je stoletnica rojstnega dne ustanovitelja katoliških rokodelskih društev Adolfa Kolpinga. Ljubljansko društvo bo proslavilo stoletnico tudi s slovesno prireditvijo, ki se bo vršila dne 1. januarja.

Ij Bolniška blagajna samostojnih obrtnikov v Ljubljani vabi na slavnostno zborovanje, ki se vrši povodom petindvajsetletnice obstanka »Bolniške blagajne samostojnih obrtnikov v Ljubljani« v nedeljo, dne 7. decembra 1913 ob 11. uri dopoldne v posvetovalni dvorani mestnega magistrata. Dnevni red: 1. Pozdrav predsednika. 2. Slavnostni govor. Zvečer ob 8. uri istega dne se vrši v proslavo 25letnice v dvorani »Mestnega doma« veselica s sodelovanjem režiserja slovenskega gledališča gospoda Josipa Povheta, slavnostnega kvarteta, hrvaško - slovenskega komika g. pl. Sladoviča in Ljubljanskega društvenega orkestra. Dopoldne ob 10. uri sveta maša pri č. s. uršulinkah za umrle člane. Vstopnina k veselici: za člane 60 vin., za nečlane 1 K. Rodbinski člani vstopnine prosti. Preplačila se v korist bolniške blagajne hvaležno sprejemajo.

Ij V carinski svet sta vsled izpremenjenega statuta od trgovinskega ministra imenovana g. Kamilo Pammer kot član in g. Jean Pollak kot namestnik.

Ij Najnovejši stavbenik v Ljubljani. Piše se nam: G. Deghengi, posestnik v Ljubljani, napravil je izpit za stavbinstvo z odliko, vsaj po njegovih delih se to vidi, ker sme delati brez dovoljenja od oblasti nedovoljene stvari, tako je v zadnjem času na-

pravil novo stanovanje brez dovoljenja na Marije Terezije cesti, istotam je v noči pred enim tednom ob pol 4. uri zjutraj dal posekati krasno drevo. Ko je prišel sekati družega, bil je delavec vprašan od mitniškega paznika in policijskega stražnika, zakaj dela to ponoči, izrazil se je: »Podnevi pa ne smem, če ne naju oba z gospodom Deghengijem zapro.« To naredil je radi tega, da bi imel lepši dohod k svojemu posestvu. Sedaj je napravil nov požarni zid pri poslopju nekdanjega hotela pri Maliču, v pol dneva je bil gotov. K temu zidu rabil je samo eno smrekovo obtesano deblo, nekoliko pločevine in požarni zid je bil gotov, ter s tem je ena hiša razdeljena v dve, prav po ameriškansko. Na dvorišču istega hotela je napravil katakombe, prekopal in preobokal vse. Menda bo napravil tam kinematograf za odrasle, predstave pričele se bodo po 12. uri ponoči. Tudi za to mu ne bo treba dovoljenja, on pravi: jaz vse zmorem, ko napravim, plačam v slučaju, da se zve 50 K kazni, pa je napravljeno. Če bi pa iskal dovoljenja, bi načrti in pota več stala. Pač brihtna glava. Ne vemo pa, zakaj ima ravno ta gospod privilegij, da sme nemoteno delati kar hoče. Zakaj se pa domačincem tako na prste gleda. Oblast, kje si? Prosim, da se te stvari natančno preiščejo. Naj se poizve tudi tistega gospoda pri mestnem stavb. uradu, katerega se g. Deghengi najmanj boji in zakaj.

Ij 40letnica. Dne 8. decembra t. l. bode 40 let, kar je odprl gospod Gabrijel Piccoli svojo lekarno na Dunajski cesti v Ljubljani. Med temi 40 leti je skrbel imenovani lekarnar z bistvenim prizadevanjem vsestransko zaupanje si ohraniti. V priznanje tega so mu bili podeljeni naslovi: c. in kr. in sv. Očeta dvorni založnik. Tudi je bil med tem dolgim časom g. Piccoli med prvimi podporniki ob patriotičnih in dobrodelnih prilikah. Dajal je tudi brezplačno zdravila bolnim revežem Vincencijeve družbe. Zatorej sme zreti gospod jubilar z zadoščenjem na 40-letno preteklost svojega delovanja. Obdaril je ob tej priliki z denarjem mnoge dobrodelne zavode, zatorej je splošna želja, da ga Vsegačmočni ohrani se mnogo let zdravega na blagor podpiranih zavodov in društev.

Ij 550 kron zgorelo. Pretekli četrtek je neka v Kolodvorski ulici stanujoča dekla pustila svojo obleko, v kateri se je nahajalo 550 K bankovcev in 13 K drobiža, blizu peči. Obleka se je pa užgala in je ves papirnat denar zgorel, niklasti pa se je poškodoval.

Ij Koncert »Glasbene Matice« v proslavo bratov Ipavcev, napovedan in nameravan za 14. in 28. t. m., se je moral preložiti, ker intendant zagrebškega gledališča gospodu Križaju, sodelujočemu solistu, ni mogla dati dovoljenja in dopusta za 14. december. Zaposlen je isti dan v operi »Faust« v Zagrebu, in ker isti dan tudi celotni orkester ni na razpolago. Vršila pa se bo proslava Ipavcev v dveh slavnostnih koncertih, ponedeljek dne 5. in torek dne 6. januarja 1914 v veliki dvorani hotela Union.

Ij Slovensko gledališče. V ponedeljek (na praznik), 8. t. m., popoldne se igra v deželnem gledališču zadnjikrat v tej sezoni nad vse priljubljena narodna igra s petjem »Brat Martin«. Pri predstavi svira ljubljanski društveni orkester. Začetek ob 3. uri. — Zvečer se uprizori burka »Ugrabljene Sabinke«. Spisala Fr. in P. Schönthan. Začetek ob pol 8. uri.

Ij Koncert ljubljanskega društvenega orkestra v restavraciji na glavnem kolodvoru pri g. Jos. Schrey se vrši dne 8. decembra, na praznik, pod vodstvom koncertnega mojstra g. B. Černya. Začetek ob 8. uri zvečer.

Ij Društvo nižjih mestnih uslužbencev (slug) je sklenilo prirediti dne 5. januarja 1914 v veliki dvorani Mestnega Doma svojo II. društveno plesno veselico, pri kateri bode sodeloval »Ljubljanski društveni orkester«. Ker je namenjen čisti dobiček v dobrodelne namene, naj se blagovolijo druga društva pri določitvi svojih prireditev na to ozirati.

Ij Umrli so: Marjeta Hren, mestna uboga, 74 let. — Ivan Melik, delavec, 57 let. — Karolina Pauschin, vdova trgovca, 69 let. — Terezija Marolt, mestna uboga, 68 let. — Ivan Klešnik, prosjak, 60 let. — Julija Kmet, posestnica, 54 let.

IZ BOHINJA.

Volitev v splošni skupini je končana. Izpadla je dobro. Gospod župnik Piber je zmagal. V Srednji vasi je dobil 368 glasov, liberalci le 62. Na Bistrici se je število glasov od zadnjih volitev nekoliko znižalo, menda zato, ker Bistričani bolj verjamejo liberalcem in njih lažnjivim papirjem, s katerim so kar nastiljali. Upamo, da bodo v torek bolj previdni in volili res po svojem lastnem prepričanju, katero je pravo, a ne po volji liberalnih agitatorjev, ki znajo dobro zabavljati čez vse, kar je na svetu, a za delo so za nič. Zabavljati je

lahko, a delati težje. Naj nam dokažejo, kaj so pa liberalci za Bohinj storili? Pri-like so imeli dovolj, saj so bili dosti dolgo gospodarji dežele. Koliko so storili naši poslanci, govore njih dela, n. pr.: Koliko smo dobili podpor za izboljšanje hlevov doma in na planinah, za izboljšanje pašnikov. Novo deželno cesto in betoniran most v Srednjivasi, kjer so zaslužili edino domačini. Cesta na Brod in cesta na Ravne se je tudi zgradila z deželno podporo. Merjeno je razširjenje ceste in znižanje klancev okrog Bohinja. Nova cesta na Koprivnik in Gorjuše, katero naši Koprivni-karji in Gorjušci tako težko pričakujejo. Pri Sv. Janezu dobimo pomladi nov betoniran most itd.

Ali bi ne bilo grdo, ako bi se Bohinjci izkazali nevhvaležne? Zato v torek vsi na volišče in zapišimo na glasovnico:

VITEZ JOSIP POGAČNIK,
posestnik v Podnartu.

Zadnje vesti.

RUSINSKO - POLJSKA ZADEVA IN DRŽAVNI ZBOR.

Lvov, 6. decembra. Včeraj se je konstituiral odbor za volilno reformo gališkega deželnega zbora. Šanse za sporazum niso preveč ugodne. Na vsak način se državni zbor vsled tega ne bo mogel držati določenega koledarja.

»STARČEVIČEVA STRANKA PRAVA.«

Zagreb, 6. decembra. Včeraj so zborovali pristaše dr. Mile Starčevića. Prišlo je veliko število pravašev iz cele dežele. Stranka se imenuje odslej »Starčevićeva stranka prava«. Predsednik je dr. Mile Starčević. Skleni'o se je iti v volitve proti koaliciji. Dozdaj je stranka postavila 26 kandidatov, a jih bo še v večini vseh okrajev. Na sestanku se je pokazalo veliko nasprotstvo proti frankovcem.

HRVATSKI SABOR.

Budimpešta, 6. decembra. Prva naloga hrvatskega sabora bo, da bo podaljšal finančno nagodbo z Ogrsko, ki s. koncem tega leta poteče.

SUPILOV SNUJE DRŽAVNOPRAVNO LIBERALNO STRANKO.

Dunaj, 6. decembra. Supilo, ki s paktom koalicije, grofom Tiszo ni zadovoljen, je včeraj na Dunaju govoril hrvatski, slovenski in srbski svobodnomiselni akademiki mladini. Dejal je, naj bi se osnovala nova koalicija, ki bi bi'a v kulturnem pregledu liberalna, v socialnem demokratska, v političnem pa državnoppravna, zlasti pa naj bi se delalo za finančno samostojnost Hrvatske. Jutri govori Supilo v Gradcu.

ODLIKOVANJE.

Dunaj, 6. decembra. Cesar je bivšemu poslaniku na Cetinju, gen. Griesslu, podelil veliki križ Franc Jožefovega reda.

SMRTNA KOSA.

Dunaj, 6. decembra. Včeraj je umrl bivši poslanik grof Anton Wolkenstein v 82. letu starosti.

ČUDNI GLASOVI O WASTIANU.

Gradec, 6. decembra. O poslancu Wastianu se širijo glasovi, da je poneveril denar in knjige »Südmarke« ter izvršil nepravne čine na otrocih. Wastian izjavlja da bo vsakega, ki bo te vesti razširjal, pred sodišče poklical.

TO JE VSAJ ODKRIT ČLOVEK.

Budimpešta, 6. decembra. V debati glede Rumunov v zbornici je grof Tisza dejal, da smatra, da so Madjari in Rumuni navezani drug na drugega, ter da imata ta dva naroda zgodovinsko nalogo, naslonjena na germanstvo, braniti Evropo pred panslavizmom.

NEMCI IN LAHI V TRSTU SKUPAJ.

Trst, 6. decembra. Tukajšnje nemško politično društvo je sklenilo izjavo, v kateri obžaluje graške dogodke in pozivlja Nemce in Lahe, naj kljub vsemu sodelujejo za skupne interese.

AVSTRIJA IN SRBIJA.

Beograd, 6. decembra. Poslanik Jovanović je danes zopet odpotoval na Dunaj.

PRINC WIED PRIPOZNAN KOT KNEZ.

Berolin, 6. decembra. Poslaniki vele-sil so danes naznanili državnemu tajniku

Jağowu, da so vse velesile princa Wieda designirale za kneza Albanije.

VOJAK SE JE MORAL UKLONITI PARLAMENTU.

Berolin, 6. decembra. Državni pod-tajnik Wahnschaffl je načelnikom strank državnega zbora naznanil, da je cesar ukazal, da se ima polk št. 99. iz Saverna premestiti. Načelniki strank, razen socialnih demokratov in Alzačanov, so s tem zadovoljni, ker ima to značaj kazni za častnike, tembolj ker bo polkovnik moral polk zapustiti. Odločba cesarja je brez vsakega dvoma uspeh odločnega nastopa državnega zbora, da se skuša to prikriti.

Saverna, 6. decembra. Danes je 99. polk mesto zapustil. Niti en vojak tega polka ni ostal. Iz Strassburga je došel strojni oddelek 79 mož pod poveljstvom poročnika.

KUMUNIJA NOČE Z AVSTRIJO SKLENITI VOJNE KONVENCIJE?

London, 6. decembra. »Daily Telegraph« poroča iz Belgrada, da Rumunija noče več z Avstro - Ogrsko skleniti oziroma obnoviti vojne konvencije.

FRANCOSKA VLADNA KRIZA.

Pariz, 6. decembra. Dupuy, ki bi imel sestaviti novi kabinet, je načel na velike težkoče.

OREGLIA DI SAN STEFANO.

Rim, 6. decembra. Najstarejši član kardinalskega kolegija, kardinal Oreglia di San Stefano, je danes ob 1. opol-noči umrl.

KRVAVA DRAMA V GRADCU.

Gradec, 6. decembra. Ravnatelj belniške blagajne Relz, katerega je bil ranil neki uradnik, je danes umrl.

ŽELEZNIŠKA NEZGODA.

Zagreb, 6. decembra. Tovorni vlak z Reke je zadel v neko lokomotivo na tukajšnjem kolodvoru. Dva vagona sta popolnoma razbita. Vsled te nezgode se je osebni vlak za Reko v Zagrebu 2 uri zamudil. Vest o kaki večji nesreči je neutemeljena.

AVSTRIJSKI RAZISKOVALEC UBIT.

Lima, 6. decembra. Avstrijski raziskovalec inženir Mirka Seljan, Hrvat, je bil od svojih spremljevalcev Indijancev ubit.

CIKLON IN POPLAVA V PETERBURGU.

Peterburg, 6. decembra. Ciklon je napravil tu veliko škodo. Neva je vstopila bregove, istotako druge vode. Več mestnih delov je pod vodo. Brzodjavni kabli so pokončani. Požarna hramba rešuje ljudi. Vode naraščajo in znaša njih višina 6 in pol pud nad normalom.

POLET V CARIGRAD.

Sofia, 6. decembra. Aviatik Vedrinez se je včeraj dvignil na polet v Carigrad. Občinstvo se je živahno od njegove postavljaljo. Navzoča je bila tudi kraljica in prestolonaslednik Boris.

SKRBI FRANCOSKIH MODISTINJ.

Pariz, 6. decembra. Tukajšnje modistinjje zahtevajo od šefa policije, naj prepove fotografirati modele na dirkališčih, ker si v inozemstvu po teh pariških modelih sami kroje obleko.

ŽELEZNIŠKA NESREČA V RUMUNIJU.

Bukarešt, 6. decembra. Blizu Golesci je trčil osebni vlak v tovorni. 7 oseb je ubitih, veliko ranjenih.

Koroške novice.

k Sadovi svobodnomiselstva. V kako tesni zvezi je svobodnomiselstvo, nemško, nacionalni šovinizem in demoralizacija, kaže dejstvo, da se sme svobodnomiselna Koroška — odštevši krščanski slovenski element — ponášati z rekordom v številu nezakonskih otrok (od 40—70 odstotkov); — pretekli teden pa je menda dosegla tudi rekord v številu samoumorov, kajti glasom »Tagspošte« je videl Celovec in celovška okolica v enem tednu nič več in nič manj kot enajst samomorilcev in tri kandidate, kojim pa je namen izpodletel.

Ali ste že odposlal položnico „Slovenski Straži“?

ŽENSKI VESTNIK.

Ženka kot hotelski vratar. V Marstrandu na Norveškem je pred kratkim nastopila službo hotelskega vratarja neka gospodična Kristensen, ki je navdušena zagovornica ženske samostojnosti. Gospodična Kristensen zna veliko jezikov ter v vsakem oziru vzorno in mojstrsko opravlja svojo službo; nosi seve tudi vratarško čepico in z zlatom obšit jopič.

Predavanja za neveste so vpeljali na Dunaju in so se izvrstno omenila. Letošnji tečaj je otvorila zdravnica dr. Elizabeta Volk, ki je predavala o taate-rinstvu in pojasnila, kar treba vedeti mladi ženi. Dr. Pick, vseučiliški docent, je govoril o lepotilnih sredstvih in po-utarjal, da je najboljše kosmetično sredstvo skrajna snažnost in pogoste kopeji.

Milijonska zapuščina bolniški strežnici. V Wiesbadnu je umrla neka stara dama, ki je poldrug milijon svojega premoženja zapustila ženi mizar-skega pomočnika Gibnerja v Wiesbadnu, ki ji je v dolgoletni bolezn stregla. Oporoka je po mnenju juristov neovrgljiva in se je moral brat pokoj-nice zadovoljiti z odpravnino 300.000 mark.

KNJIŽEVNOST.

Šenoa: Zadnja kmečka vojska. Cena 1 K 60 h. — Naše ljudstvo se še dobro spominja burnih časov, ko je kmeti upor proti tiranstvu in krivicam grajščakov pretresel celo sloven-sko domovino. Ker so bili tedaj sloven-ski kmetje zvezani s Hrvati, je iz te krasne povesti najbolj razvidna slika tedanjih razmer in divjih časov. Ta po-vest je zgodovinska priča grozovitosti, ki so se tedaj godile.

Haggard, Dekle z biseri. Povest iz Neronove dobe. Cena 2 K 20 vin., vez. 3 K 20 vin. — Izkušnja nas uči, da so naj-boljši romani in sploh najkрасnejši pripo-vedni spisi vseh slovstev zajeti iz prvih časov krščanstva, katerim mora tudi naj-brezvernejši pisatelj priznati vzvišenost nad vse dogodke, kar jih je tekem tisoč-letij zabeležila zgodovina. Ta velika doba — takorekoč viteška doba vsega človeš-tva — kajti nobena druga še ni porodila tolikov junakov iz nesebične požrtvoval-nosti, — nudi pisatelju najboljšo priliko, da spiše veliko delo. Ravno med temi kras-nimi deli zavzema naša povest »Dekle z biseri« eno najodličnejših mest.

Finžgar, Pod svobodnim solncem. Povest davnih dedov. I. knjiga 3 K, vez. 4 K. II. knjiga 3 K 80 vin., vez. 4 K 80 vin.

Finžgarjev roman »Pod svobodnim solncem« je najboljša zgodovinsko delo v slovenskem leposlovju.

Ta roman je pesem slovanskega vstajenja in vsakega Slovenca mora prevzeti vzneseni domovinski duh, ki veje iz njega.

Finžgarjevih povesti naj ne manjka v nobeni slovenski hiši.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Zlato polnilno pero

Penkala

je krasno

božično darilo,

ki ga obdarjenec stalno rabi. Pozor na znamko Penkala, ker samo ta je porok za izvrstno ka-kovost. Cena K 14.—, 16.—, 18.— in višje. Pen-kala polnilni svinčnik K 1-20. Razkošni svinčnik K 1-80 in 2-40. — Dobi se povsod. 2000

Edmund Moster & Co., A.-G.
Zagreb (Agram) Berlin.

Skrivnost

splošne priljubljenosti jedilne masti „Ceres“ obstoja v tem, da je najčistejša, najbolj apcitična, trpečna in najbolj zdrava jedilna mast: izdeluje se samo iz sadov oljkinih palm, na najčistejši način, z novodobnimi stroji, ne da bi prišla v dotiko s človeško roko in pod najstrožjim nadzorstvom javnih oblasti.

Z JUGA.

Češko trgovstvo in Balkan. Češki časopis »Novi Češki List«, ki izhaja v Zagrebu, je prinesel te dni več izbornih migljajev za izseljenje na Balkan, ali posvečuje se jim malo pozornosti. V zadnji številki sviri pred nepremišljenim izseljevanjem v nove srbske in bulgarske pokrajine, a resno opozarja, da bi češki trgovci stopili raje v trgovski stik z Bosno, ki je bližja in kjer so boljši pogoji in večja varnost. To pač dobro vedo mnogi nemško-židovski in madžarski trgovci, ki tako preplavljajo bosenski trg.

Pogodbe Srbije z Rusijo ni. Srbski brojavni urad odločno izjavlja, da poročila o zvezi Srbije z Rusijo niso resnična in da delajo srbski odločilni krogi na dobre sosedne odnose z Avstro-Ogrsko. Tudi peterburška brojavna agencija dementira poročila, da obstaja pogodba Rusije s Srbijo.

Srbi zapustili Plevlje. Dne 4. t. m. so Srbi Plevlje zapustili.

Rusija in Turčija. »Echo de Paris« poroča iz Carigrada: Ruski poslanik je za trojni sporazum izročil vsekemu vezirju verbalno noto, ki protestira radi imenovanja dr. Sandersa. »Temp« poroča iz Carigrada, da je Rusija Angliji predlagala, da naj se kot kompenzacija za nemško vojaško misijo zah-teva, da Turčija organiziraj rusko orožništvo v Armeniji, drugod v Turčiji pa anarhično orožništvo.

Srbi in Grki. Belgrajska »Politika« objavlja iz Soluna dopis, ki izjava, da postopajo Grki neprijazno s Srbi in graja, ker grške oblasti preganjajo Slovence.

Trgovinsko zbornico, odvisna od belgrajske, so ustanovili Srbi v Bitolju.

Zopet zločin sufragetk. Sufragetke so zažgale pri Glasgowsu grad Kelly Mansion. Škode je 25.000 funtov šterlingov. (600.500 kron.)

Japonski častniki v Srbiji. Te dni je došel v Belgrad japonski podpolkovnik knez Josimura s tremi japonskimi majorji; proučiti žele organizacijo srbske armade, zlasti artiljerijo in saniteto. Potem se podajo na kumanovsko, bitoljsko in bregalniško bojišče.

Nasledniki Vuka Karadžića, ki je zbral in izdal prekrasne srbske narodne pesmi, imajo od srbske države prejeti 20.000 dinarjev kot legat iz Vukove zapuščine. Na vladni poziv se je prijavil samo sin Vukove hčere, Mine Vukomanović, Milan Vukomanović, željniški uradnik.

Velika srbsko-grška banka se snuje v Solunu, kjer bo glavno izhodišče za srbski izvoz.

Aviatika v srbski armadi. V vojni proračun za leto 1914. je postavljena tudi primerna vsota za izučbo aviatikov v inozemstvu.

Debava špirta v Srbiji. Lani je srbski monopolni upravi dobavila špirta tvrdka Štajn in Najdić v Moskvi, in sicer vsega vkup 200 vagonov po 52 dinarjev za 100 kg. Ker letos poteče pogodba z navedeno tvrdko, je dobavo špirta za prihodnje leto ponudil ogrski špirtni sindikat, in sicer po 47 dinarjev za 100 kg. Potrebščina špirta se zviša od 200 na 400 vagonov.

Za prevažanje monopolnega blaga (petrolej, sol, tabak, špirt itd.) v one kraje v novi Srbiji, kjer ni železniških zvez, bo uprava monopolov za poizkušnjo nabavila več tovornih avtomobilov.

Vzorna mlekarina v novih srbskih krajih. Srbsko ministrstvo za narodno gospodarstvo je sklenilo v novih krajih ustanoviti več vzornih mlekarin. Za sedaj se zgradija taki mlekarini v Prizrenu in Kočanih; vodili ju bodo strokovnjaki, večinoma Čehi.

Vzhodne železnice in Srbija. Ker je Avstro-Ogrska večino delnic Vzhodnih železnic dobila v svoje roke in stavi Srbiji v tem oziru pogoje, katerih slednja skoroda ne bo mogla sprejeti — se med Srbi vedno bolj uveljavlja misel za zgradbo nove železniške proge, ki bi tekla paralelno s progo Vzhodne železnice.

Mohorjani! Ob sprejemu družbenih knjig darujte po desetinki »Slovenski Straži«!

Primorske vesti.

Požar je izbruhnil v Trstu v ulici S. Eufemia v delavnici za strojenje črev Jakob Kohna in se razširil potem tudi na delavnico mizarja A. Barborini. Ogenj so pogasili, škode pa je več tisoč kron.

Radi žaljenja cesarja obsojen policist. Policijski agent Dardi, kateri je bil obtožen, da je žalil člane cesarske hiše, je bil pred rovinjskim sodiščem obsojen na osem mesecev težke ječe. Dva meseca preiskovalnega zapora se mu zaračunata v kazni. Njegov zagovornik dr. Dalla Zonca je naznanil priziv.

p Hrvatska dekliška šola v Pulju. Polnoma tiho brez vsakega hrupa so te dni odprle šolske sestre sv. Križa vrata novemu izobraževališču hrvatske mladine. Za to šolsko leto se je otvoril le šolski vrtec za otroke obojega spola, dekliški tečaj za ročna dela in knjigovodski tečaj za pouk v glasovirju in za nemščino in francosščino. Prvega razreda za deklice letos ni mogoče več otvoriti, ker se je prošnja za naselitev šolskih sester in za otvoritev šole po zaslugi raznih oblasti tako pozno rešila, da so bili stariši šoloobvezni otroci primorani iste v druge šole poslati. Novemu podjetju na šolskem polju so se stavile od raznih strani najrazličnejše težkote. Šolske sestre, katere so prišle iz Djakova, so morale že takoj ob svojem prihodu v našo državno polovico skusiti avstrijskega uradnega šimelja ob vsaki priliki. Navzlic temu pa upamo, da bodo čč. šolske sestre vztrajale pri svojem započetem delu in nam vzgajale zaveden in kreposten ženski naraščaj. Otroški vrtec obiskuje tudi več slovenskih otrok.

p Avtomobilska nesreča. Blizu Pulja se je prevrnil avtomobil tvrdke Bizjak iz Pulja in so bili trije pasažirji: Mesar Lorenc Sancin, pleskar Cezar Pozzatti in mesar Rudolf Gorich težko ranjeni, šofer in še en potnik pa le neznatno. Sancin je zadobil več notranjih poškodb in si pretresel možgane, tako da ne upajo, da bi okreval.

p Nagla smrt. Na krovu vojne ladje »Mars« je umrl nagle smrti kadet Franc Melisch.

p Štrajk voznikov v Trstu se razširja. Zdaj stavkajo tudi vozniki družbe »Adriatica« in celo vozniki ognjega snih postaj.

p Obsojen surovež. Tomaž Mihelčič iz Boyca, ki je bil obdolžen, da je pretepal brata ter svakinjo, je bil obsojen na šest tednov ostrega zapora.

p Se ni izplačalo. Reško sodišče je trgovca z jestvinami Gabrijela Nagliča, ki je napovedal nalašč konkurz, obsojilo na 2 leti ječe, trgovca Jožefa Nadaliča, ki mu je pri tem pomagal, pa na 1 leto ječe in oba na izgubo državljskih pravic za 5, oziroma 3 leta.

p Poneverba. Ivan Walse iz Celja, ki je v Gorici poneveril svojemu gospodarju Antonu Jakliču 318 K, je bil obsojen na 5 mesecev ječe.

Ako bolahate na slepem črevesu, vzemite zjutraj na tešče pol kozarca naravne Franc Jožefove grenčice, ki čisti želodec in čreva in celo pri vsakdanji rabi dobro učinkuje. Kraljevi viterberski zdravstveni višji svetnik pl. Landenberger piše: »Lahko dokazem, da se vporablja tako zanesljivo kot milo učinkujoča Franc Jožefova grenčica tudi že pri vnetem črevesu, pri katerem so mnoga druga odvajalna sredstva prepovedana.« — Dobi se v steklenicah pri lekarnarjih, drogeristih in v prodajalnicah rudninskih voda.

Vsaka gospodinja bo naravnost očarana nad letošnjim Messmerjevim čajem. Pošljamo to res idealno pijačo, močno, okusno angleško zmes po 5 K za pol kg in priljubljeno rusko zmes po 6 K za pol kg. Manjši zavitki 50 do 100 vin.

Cen premog. Špedicijska tvrdka Fran Uher, Ljubljana, Selenburgova ulica 4, nam sporoča, da se ji je posrečilo napraviti večje sklepe in prevzeti edino zastopstvo za Kranjsko od mero-dajnih premogokopnih družb, vsled česar more na ljubljanskem trgu prodajati cen premog. Opozarjamo na to-zadevni inserat.

Ribič z veliko trsko na hrbtu je znak prave Scottove emulzije, ribjega olja

in samo ta je prirejena po izvrstnem Scottovem načinu. Ker je pa mnogo več ali manj vrednih ponaredb, katerih zavitki so pravi Scottovi emulziji podobno ponarejeni, pazite pri nakupovanju na našo varstveno znamko z ribičem in odklonite vse druge ponaredbe

Cena originalni steklenici K 2.50. Dobi se v vseh lekarnah. Kdor pošlje 50 vin. v znamkah na Scott & Bowne, G. m. b. H., Dunaj VII. in se sklicuje na ta časopis, dostavi se mu ena pošiljatev potom lekarnar za poskušnjo. 2777

Na izbiro pošilja tudi na deželo krasne **BLUZE** plašče, kožuhovino, halje, kostume, nočne krile, perilo in vsako modno blago. Zelo solidna tvrdka **M. Kristofič-Bušar** Ljubljana, Stari trg št. 9. — Lastna hiša. Neprekosljiva v otroških oblekah in krstni opravi.

Naznanilo.

Deželna zveza za tujski promet na Kranjskem naznanja, da se vrši občni zbor društva dne 22. decembra 1913. ob 10 1/2 uri dopoldne v deželni dvorcu I. nadstr., št. 76 v Ljubljani s sledečim dnevnim redom:

1. Naznanilo predsedstva;
2. Poročilo o delovanju zveze;
3. Poročilo o računskem sklepu;
4. Predlog, da se društvo eventuelno razide.

Za slučaj, da bi občni zbor v zmislu pravil ne bil sklepčen, razpiše se s tem objednem drugi občni zbor za isti dan ob 11. uri dopoldne na istem kraju, pri katerem zboru odločuje večina navzočih članov. 3734

„NUISOL“

od Bergmann & Co.,
Tešin ob Labi

je in ostane slejkoprej nedosežen v presenečenem naravnem barvanju las in brade. Dobi se v svetli, ružjavi in črni barvi, steklenica po K 2.50 v lekarnah, drogerijah in parfumerijah.

Ovratnike za prečastito duhovščino

priporoča **Josipina Podkrajšek** Ljubljana, Čevljarska ulica št. 2

— Naročila po pošti se izvrše točno. — 1537

Išče se stanovanje.

Mirna rodbina išče eno sobo in kuhinjo takoj ali s 1. februarjem. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod šifro »Mirna rodbina 3735«.

V globoki žalosti naznanjam sorodnikom, prijateljem in znancem, da je moja preljubljena soproga, gospa

Julija Kmet, roj. Flesch

posesnica na Kokrici

danes zjutraj, previdena s svetotajstvi v 56 letu starosti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage ranjke se vrši v soboto, dne 6. decembra ob 3. uri iz deželne bolnice v Ljubljani.

Maše zadušnice se bodo brale v Predosljah v farni cerkvi.

LJUBLJANA, 6. decembra 1913.

Luka Kmet,

soprog.

3737

Sode

dobro ovinjene, stare in nove, male in velike ima na prodaj **IVAN BUGGENIG**, sodarski mojster, LJUBLJANA, Cesta na Rudolfovo železnico št. 7. — Istotam **konj za ježo** se prodaja po ceni (kobila) lepe oblike. 3738

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem javljam pretužno vest o smrti naše iskreno ljubljene matere, stare matere, oziroma tašče, gospe

Karoline Pauschin

vdove trgovca in hišne posestnice

ki je včeraj ob 1/2 9. uri zvečer, po dolgi bolezni, previdena s svet. zakramenti za umirajoče, v 73. letu svoje dobe mirno zaspala v Gospodu.

Pogreb drage pokojnice se vrši v ponedeljek, dne 8. dec. 1913 ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti, Wolfova ulica 6, na pokopališče k Sv. Krištofu, kjer se polože zemeljski ostanki v rodbinsko rakev.

Sv. zadušne maše se bodo brale v župni cerkvi Marijinega Oznanenja.

Ljubljana, 6. dec. 1913.

Alojzij Pauschin,

revident juž. žel.

sin.

Štefanija Pauschin,

roj. Polacek,

sinaba.

Karolina Knebl, Lujiza vdova Jerzabek,

Pavla Parma,

hčere.

Viktor Parma,

c. kr. dež.-vladni svetnik,

zeta.

Adolf Knebl,

trgovec,

Vsi vnuki in vnukinje.

Mesto vsakega posebnega obvestila.

Pogrebni zavod Fr. Doberlet.

3736

Na drobnost!

Dober, cen premog

vseh vrst

prodaja

Fran Uher, špediter

Ljubljana

Selenburgova ulica št. 3

Telef. 266

Na debelost!

Koks!

Brickett!

!!! Splošno pohvalno priznanje dam vseh stanov !!!

Dvojni glavnik

je najnovejša in edino splošno lepotilno sredstvo te vrste, za vse dame brez razlike stanu in starosti! Ne povzroča vročine in izpadanja las, kot lasne podloge; ampak vsled dostopa in kroženju zraka v lasih še hladi in lasišče krepi. ter napravi s tem, da dvigne lase v poljubno določeno višino — damam priključivejši obraz.

Izdeluje in prodaja:

ANTON MASLE, Ljubljana, Cesta na Rožnik št. 41.

Dobi se pa tudi v trgovinah: Samec, Sever, Kocjan, Schubert in Dolenc v Ljubljani.

Slovensko-hrvatski katoliški shod v Ljubljani 1913.

Izdal pripravljalni odbor.

Knjiga je po vsebini zelo narasla in je bogato opremljena s finimi tabelami in umetniškimi slikami. — Broširan izvod velja K 4.60, fino vezan K 6.—. Za organizacijsko delo je knjiga neogibno potreben pripomoček in zanesljiv kazipot.

Obenem priporočamo Obenem priporočamo

Sociologija. Spisal dr. Aleš Ušeničnik. — Broširana K 8.50, vezana K 12.80. — Izdala Leonova družba 1910.

To je strokovna knjiga, ki je izšla izpod peresa znanega domačega učenjaka in ki spada v prvo vrsto podobnih del svetovnega slovtva. Knjigo preveva katoliško načelo in vsak odstavek je umstveno in stvarno izveden.

Dr. Anton Mahnič:

Več luči! Iz „Rimskega katolika“ zbrani spisi: Uredil dr. Aleš Ušeničnik. — Broširano K 3.—, vezano K 4.40.

V tej knjigi so zbrane in ostro začrtane ideje, ki so takorekoč prekrasile duševno obzorje slovenskega naroda. V znamenju teh idej je naš veliki mož škof dr. Anton Mahnič započel med nami katoliško gibanje, ki se je na podlagi teh idej razvilo tudi do viška, ki se je udeležil in javno pokazal svojo neodoljivo silo ob priliki letošnjega slovensko-hrvatskega katoliškega shoda. »VEČ LUČI« je zlata knjiga, ki se sme imenovati vademecum vsakega izobraženega Slovenca.

III. Katoliški slovenski shod v Ljubljani dne 26., 27. in 28. avgusta 1906. Govori, posveti in sklepi. Uredil dr. Evgen Lampe. K 2.80.

Kdor hoče natančno zasledovati zgodovino katoliškega gibanja in razvijanje katoliške misli med Slovenci, naj poleg poročila o letošnjem slovensko-hrvatskem katoliškem shodu prouči tudi poročilo o tretjem katoliškem shodu, ki se je vršil pred 7. leti v Ljubljani.

12 Večerov. Pogovori doktorja Junija z mladim prijateljem. — Cena K 1.40. — Izdal dr. Anton Mahnič.

Ta knjiga je izšla že l. 1887. v Gorici, pa bo še danes posebno naši mladi inteligenci mnogo pripomogla do pojasnitve najpotrebnejših načelnih vprašanj.

Naša zdravila

in njih uporaba v domačem zdravljenju. Po izkušenih virih sestavi A. M. Cena K 1.20, vezano K 1.80. Ta koristna knjiga bo posebno na deželi, kjer ni zdravnika vedno pri roki, mnogo koristila, saj nam nudi narava sama največ zdravilnih pripomočkov; treba je, da se z istimi seznanimo in se jih naučimo uporabljati.

Leposlovje:

Finžgar, Pod svobodnim solncem. Povest davnih dedov. 2 zvezka K 6.80, vez. K 8.80.

Najboljši slovenski zgodovinski roman, vzeti iz dobe boja Slovanov proti Bizancu, pisan v krasnem jeziku.

Dickens-Cankar, Povest o dveh mestih. K 5.50, vez. 6.50.

Roman, ki se odigrava v dobi francoske revolucije in vpleta grozne prizore tedanje razdivjanosti, povest plemenite ljubezni in zvestobe.

Dostojewskij-Levstik, Ponizani in razžaljeni. Roman, K 3.—, vez. K 4.20.

Ginljiva povest največjega ruskega pisatelja, ki opisuje življenje ruskih nižjih slojev.

Sheehan-Bregar, Dolina krvi. Povest iz irskega življenja, K 4.20, vez. K 5.80.

Znani irski pisatelj nam slika svoj versko junaški narod, iz katerega so vzeti mojstrsko risani značaji.

Sienkiewicz, Skozi puščavo. Roman iz Mahdijevih časov. K 2.80, vez. K 3.90.

Sloveči pisatelj nas s tem romanom popelje v Saharo in njeno divno grozoto.

Wallace, Ben Hur. Roman iz časov Kristusovih, vez. K 4.50.

Zivljenje in trpljenje našega Izveličarja za zmago krščanske misli se nam v tej svetovnoznani povesti predočuje z nedosegljivo plastiko.

De Waal, Valerija ali zmagoslavni izhod iz katakomb. Zgodovinska povest, K 1.50, vez. K 2.10.

Roman je zajet iz najzanimivejše dobe krščanstva in nam riše čas, ko je cerkev zmagoslavno premagala pogansko malikovalstvo.

Spillmann, Zadnji dnevi Jeruzalema. Zgodovinski roman. 2 zvezka, K 3.80, vez. K 5.40.

Ezen najpretnostnejših prizorov človeške zgodovine, zadnji boj judovskega naroda zoper rimsko oblast, ki se konča z razdejanjem judovske prestolnice in razkropitvijo tega naroda po celem svetu, je tu opisan z mojstrsko roko.

Katoliška tiskarna v Ljubljani.

Kupujte le vžigalice: V korist obmejnim Slovincem!

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m, sred. tlak 736.0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavine v mm
5	9. zveč.	733.0	0.0	sr. zah.	oblačno	
6	7. zjut.	731.0	-2.6	sl. zah.	oblačno	43.7
	2. pop.	728.4	-1.8	sl. sever	"	

Srednja večerajšnja temp. 3.0°, norm. — 0.4°.

Lov v najem

se odda na veliki planini nad Kamnikom za dobo petih let. Prostor obsega 555 ha nahaja se mnogo divjih kozlov in srn, domači in planinski zajci, veliki petelin in mali ruševci. Družba se bode vršila na sv. Štefana dan dopoldan ob 10. uri v Stranjah, gostilna »Bodlaj«. 3725

Razpis.

Za zgradbo deželne ceste Mirna—Sv. Križ

v cestnem okraju Litija in Trebnje na 162.019.03 K proračunjena dela in dobave se bodo oddale potom javne ponudbene obravnave.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedjo popusta ali doplačila v odstotkih na enotne cene proračuna ali z napovedjo paušalne vsote naj se predlože do

• 20. decembra t. l.

ob 11. uri dopoldne podpisaneu deželnemu odboru.

Ponudbe, katere morajo biti kolkovane s kolkom za 1 K, doposlati je zapečatene z napisom: „Ponudba za prevzete gradbe deželne ceste Mirna—Sv. Križ.“

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da ponudnik pripozna stavbne pogoje po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni.

Razven tega je dodati kot vadij še 5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih zlasti v komunalnih zadolžnicah ali zastavnih pismih Kranjske deželne banke po kurzni ceni.

Deželni odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika ne glede na višino ponudbene cene, oziroma če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled v deželnem stavbenem uradu ob navadnih uradnih urah.

Od deželnega odbora kranjskega,

Ljubljana, dne 3. decembra 1913.

3729

3724

Razglas.

V konkurzu „Glavne posojilnice“, r. z. z. n. z. v Ljubljani so se prijave med drugimi po kuratorju sledeče hranilne knjižice:

Štev.	Ime	Štev.	Ime
110	Anton Putrich.	2427	Matevž Grjol,
111	Šola »Vič«.	2531	Posojilnica za Belo in okolico,
165	Josip Turk,		Železna Zapla,
168	Josip Wantar,	2538	Josip Turk,
179	Martin Tomšič,	2568	Marija Hlabše,
212	Marija Vospersnik,	2582	»Phoenix«.
221	Josip Kreuzer,	2578	Leo Franke,
234	Franciška Rus,	2731	France Očepek,
264	Marija Kernič,	2732	Marijana Očepek,
292	Marija Lap,	2829	Gustav Trenc,
306	Franc Hibernik,	2874	Marija Malnar,
330	Franc Bergant,	2876	Uršula Orešnik,
337	Anton Sever,	3037	Primož Pokoren,
450	Anton Kamlč,	3052	Nežka Šmalc,
455	Maria Kreuzer,	3056	Marija Snoj,
473	Marija Pikel,	3089	Anton Hrovatin,
511	Josip Ravnikar,	3106	Josip Šušteršič,
512	Marija Polak,	3189	Martin Brglez,
587	Franc Vidmar,	3336	Franciška Erce,
595	Ubožni sklad občine Radence,	3451	Fanči Božič,
669	Anton Nagode,	3463	M. S. Rovte,
682	Franc Vovk,	3464	Ivana Ravnihar,
722	Marija Merčun,	3465	Bojan Drenik,
734	Rudolf Zore,	3534	Tea Valušnik,
826	Polona Martinak,	3555	Katarina Murnik,
844	Josip Polak,	3583	Hermína Küssel,
854	Uršula Zanoškar,	3605	Gabrijela Spinnar,
874	Franjo Rozman,	3638	Anton Kandare,
896	Anton Brglez,	3639	Janez Zalaznik,
919	Ivan Strah,	3649	Alojzija Cimerman,
1018	Franc Peternel,	3671	F. Garbas,
1019	Ivan Prijatelj,	3678	Jan Kučera,
1174	Josip Kolar,	3679	Karol Kučera,
1227	Fran Supan,	3686	Amalija Sotschnig,
1245	Alojzija Tancela,	3706	Niko Kramar,
1393	Minka Feštanj,	3735	John Jankovič,
1396	Ivan Mohar,	3797	Federico Smeraldi,
1435	France Kovač,	3805	Reza Pokoren,
1530	Fani Zameje,	3936	Mina Zakelj,
1587	Anton Sever,	4011	Alojzij Pregl,
1591	Marija Krehan,	4023	Anton Kovač,
1595	Urša Orešnik,	4060	Leopold Vidic,
1600	Josip Turk,	4061	Fried Vidic,
1621	Alojz Zupančič,	4091	Ivo Sadejevič ml.,
1665	Matevž Bendičevic,	4127	Rozalija Pongrac,
1690	Janez Leben,	4143	Valentin Namar,
1702	Marija Kotar,	4144	Andrej Namar,
1773	France Pavčič,		
1812	Dragotin Meglič,		
1872	Marijeta Leber,		
1877	Franciška Krajnar,		
1924	Franc Zabukovec,		
1931	Agata Persoglio,		
2025	Ivan Mauser,		
2117	Josip Bahovec,		
2148	Alfonz Widmar,		
2184	Marija Vičič,		
2273	Otilija Soršak,		
2278	Urša Setina,		
2281	Katarina Ušinc,		
2402	Janez Šušteršič,		

Nadalje prijavila sta Pivk Anton vložno knjižico št. 3754 glasečo se na ime »Anton Pivk«, ter Anton Dovč, vložno knjižico št. 4016, glasečo se na ime »Dovč Anton«.

Lastniki pravkar navedenih vložnih knjižic se tem potom pozivljajo, da naznanijo nemudoma ime in bivališče podpisaneu upravitelju »Glavne posojilnice«, r. z. z. n. z., ter predložijo zadnevne vložne knjižice, ker bi se sicer na imenovane knjižice odpadle konkurzne kvote razdelile ozir. sodno založile.

V Ljubljani, dne 5. dec. 1913.

Dr. Jos. Oblak

odvetnik v Ljubljani, kot konkurzni upravitelj »Glavne posojilnice«, r. z. z. n. z. v Ljubljani.

Kurzne cene

dne 5. decembra 1913.

	K	h
Državne rente.		
4% konv. dav. pr. kron. renta (maj—nov.)	82	35
4% konv. dav. pr. kron. renta (jan—jul.)	82	80
4% avstr. velj. papir. renta febr.—avg.	85	80
4% avstr. velj. srebr. renta (april—okt.)	85	90
4% avstr. zlat. renta, davk. prosta . . .	103	85
4% avstr. kron. renta (marec—sept.)	83	55
4% av. kron. renta iz l. 1912 (junij—dec.)	83	15
4% ogr. renta v zlatu	99	50
4% ogr. renta v kronah iz l. 1910 . . .	81	85
4 1/2% ogr. renta v kronah iz l. 1913 . .	89	75
Druge javne zadolžnice.		
4% kranjsko deže no posojilo iz l. 1888.	92	50
4 1/2% kranjsko dež. melior. pos. iz l. 1911.	93	50
4 1/2% kranjske deželne banke	81	75
4% bosansko deželno posojilo	83	35
4% obveznice Rudolf. železnice	92	75
4% obveznice železn. Ljubljana-Kamnik	91	—
4% obveznice dolnj. železnice	—	—
Srečke.		
4% drž. srečke iz l. 1860, po 500 gld. a. v.	16	0
4% drž. srečke iz l. 1860, po 100 gld. a. v.	455	—
Državne srečke iz l. 1864, po 100 g. d. a. v.	684	—
Državne srečke iz l. 1864, po 50 gld. a. v.	340	—
5% don. uravn. pos. iz l. 1870, po 100 gld.	274	50
3% avstr. zemlj. kredit. srečke I. izd.	284	50
3% avstr. zemlj. kredit. srečke II. izd.	245	—
Bazilika budimp. iz l. 1866, po 5 gld.	26	70
Ljubljanske srečke po 20 gld.	62	50
Rudeči križ avstr. iz l. 1882, po 10 gld.	52	25
Rudeči križ ogr. iz l. 1882, po 5 gld. . .	32	50
Rudeči križ ital. iz l. 1885, po 25 lir . .	45	—
Joszov-srečke iz l. 1888.	15	—
Turske srečke	232	75
Srbske drž. tob. srečke iz l. 1888. . . .	29	—
Akcije.		
Avstr. kreditni zavod	629	50
Avstro-ogr. banka	2058	—
Anglo-avstrijska banka	339	45
Dunajsko bančno društvo	517	25
Jadranska banka	424	—
Ljubljanska kreditna banka	412	—
Union banka	596	25
Zivnostenska banka	273	—
Avstrijski Lloyd	622	—
Državna železnica	703	30
Južna železnica	103	10
Alpine	808	—
Skoda	787	—
Valute.		
20 frankov	19	05
20 mark	23	54
Sterling	24	09
Rubelj	253	—

Vsa tozadevna poasnila se dobe tudi v podružnici c. kr. pr. v. av. r. kredit. zavoda v Ljubljani.

Preklic!

Podpisana preklicujeta vse v gostilni pri Krčonu v Ljubljani, kakor v tobačni tovarni brez viškega župana Franca Oblak izrečene žaljive besede, ter se županu zahvaljujeva, da nama je to razžaljenje tem potom odpustil ter odstopil od tožbe.

Glince, dne 28. novembra 1913.

Ivan in Marja Žnidaršič.

Ugodna prilika!

v Postojni

se proda lepa dvonadstropna, davka prosta hiša s prav lepo lego na zelo prometnem kraju, vsled celoletnega obiska tujcev kar najbolj pripravna za prodajalno, gostilno ali hotel! V primeri z vrednostjo je potrebna le prav majhna glavica. — Prodaja se vrši 12. decembra t. l. Naslov na upravo „Slovenca“ pod št. 3723.

Resna ženitna ponudba.

Uradnik in hišni posestnik, star 27 let, v predmestju Ljubljane, se želi v svrhu mirnega življenja takoj ali tudi pozneje poročiti s pošteno gospico, ki naj ima 10.000 K premoženja in veselje do gospodinjstva. Samo resne ponudbe, če mogoče s sliko, se prosi do 15. t. m. pod „Prava ljubezen in dobrosrčnost“ na upravištvo „Slovenca“. — Stroga tajnost pod častno besedo zjamčena. 3727

Ena ali dve sobi

lepo opremljeni v pritličju, z električno razsvetljavo, posebnim vodom, eventualno celo hrano se odda. — Naslov pove upravištvo „Slovenca“ pod št. 3710.

Ženska

išče službe kot kuharica, gospodinja, stražnica, hišina ali skrbna varuhinja. Vajena je tudi šivanja, strežbe v gostilni in špecerilski trgovini. Naslov pove upravištvo pod št. 3708.

Sprejmeta se tako

2 vajenca

za mesarsko obrt, v starosti od 14—16 let. Naslov pove uprava „Slovenca“ pod št. 3712. (Znamka.)

Hišnik in vratar

išče službe. Nastop ob novem letu. Ponudbe je poslati do 15. t. m. na upravo „Slovenca“ pod št. 3733.

Išče se za mesto na deželi

pletilja na stroj

ki mora znati pletiti tudi na stroj št. 12. Plača po dogovoru. Naslov pove upravištvo „Slovenca“.

Vse vrste

kuriva

mehka in trda bukova drva, cela in razsekana v kolobarjih.

Trboveljski kosovnik K 290 do 348 za 100 kg

Trboveljski kockovnik poseb. pri-meren za kurjavo v štedilnikih K 276 do 340 za 100 kg.

— Velenjski — „Klara“ edino najboljše kurivo za peči K 140 do 180 za 100 kosov prosto, postav. v hišo.

Trgovina z lesom 3579

St. & E. Tauzher,

Telefon 152. Dunajska c. 47.

PRIMUN

prvi in redilni izdelek ki vsebuje vse edine redilne sestavine v najboljše meri in lahko prebavni obliki.

Učinkuje čudovito pri anemiji in klorosi (pomanjkanju krvi), nevrasenosti — najboljši uspehi pri phthizi (tuberkulozi).

Krepi slabotne ženske in otroke ter jači slabotne in nervozne osebe.

Naglo nadomestilo moči

so hudem obolenju in v rekonvalescenci. Cvetočica in duševna čilost po kratki uporabi.

Nad 1000 priznanj od zdravnikov in lajikov.

ima izborni okus in je lahko prebaven.

Zastonj in franko male poskušnje proti 20 vin.

v znamkah. Zavoj za poskus po 50 g proti vposlatvi 1 K v znamkah.

Cena: 200 g K 4—, 400 g K 8—, 1000 g K 14—.

Primun-bonboni in kake vsebujejo vse redilne sestavine v najvišji obliki in so na lahko prevlečeni s čokoladnim prevlečkom.

bonbonov 1 K, kakejev 50 vin.

Cena 100 g 3721

Naslavljajte:

„Primunwerke“, Piesting št. 7.

Nižje Avstr.

Djakovski valjni mlin d. d. Djakovo

„JAKO“

3728

„JAKO“

Za bližnje božične praznike priporočamo našo specialno znamko pristne

pšenične moke znamka „Jako“

katera se dobi skoro pri vseh trgovcih, ako ne, se obrnite na zastopstvo:

A. ŠVARA, Franciškanska ul. 6, kjer boste najbolje in najceneje postreženi.

Priznalna pisma na razpolago.

Trgovcem se stavijo izjemne ponudbe!

Na drobno! **Na debelo!** Jaslice in okraski za božično drevo.

Najlepše božične in

novoletne

razglednice

od 2 vin. naprej

Pisemski papir,

spominske knjige in

druga darila

3356 priporoča

Marija Tičar

So. Petra cesta št. 26.

Na najvišje povelje Njegovega c. in kr. Apostolskega Veličanstva

42. c. kr. državna loterija

za civilne dobrodelne namene v državnem zboru zastopanih krajev in dežel.

Ta denarna loterija vsebuje 21.146 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 625.000 kron.

Glavni dobitek znaša: 3713

200.000 kron

Srečkanje se vrši javno na Dunaju dne 22. jan. — Srečka stane 4 K.

Srečke se dobe pri oddelku za državne loterije na Dunaju III, Vorderer Zollamtsstrasse 5, v loterijskih kolekturah, tobačnih tržnicah, davčnih, poštnih, trgovalnih in železniških uradih, menjalnicah itd. Igralni načrti za kupce zastop. Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od generalnega ravateljstva c. kr. državne loterije (oddelek za dobrodelne loterije).

Lepa in koristna **Božična darila** po že priznani najnižjih cenah dobite

v modni trgovini **Peter Šterk** Ljubljana, Stari trg 18.

Najmodernejše bluze, jutranje obleke, športne jope in čepice za dame in otroke. Otročje obleke, vse potrebščine za šivilje itd.

Priznana najnižje cene.

2660

Razglas.

Mestni magistrat ljubljanski oddaja

pnevmatično izpraznevanje straniščnih jam v mestni topničarski vojašnici

za dobo treh let, to je od 1. januarja 1914 do 31. decembra 1916 potom ofertne obravnave.

Za izpraznovanje jam preskrbi magistrat ob času praznenja brezplačno potrebni voz in stroj.

Interesenti naj vložijo svoje kolekovane ponudbe do 22. decembra t. l. pri podpisnem mestnem magistratu, kjer se poizvedo tudi natančni pogoji te oddaje.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 3. decembra 1913.

3726

Specialna trgovina perila in nevestinih oprem

3720

Anton Šarc

Ljubljana

Šelenburgova ulica 5

Ljubljana

priporoča

Božična darila

v najbogatejši izberi kot: žepne rute v vseh cenah, kavine in jedilne garniture, brisalke z in brez a jour, na platno vezene in a jour namizne garniture, perilo za dame in gospode, kravate, trikotaže, batist predpasnike.

Ugodni nakup: 1 kos šifona à 15 metrov stane K 8.20.

Idrijske novice.

i Pri zadnji volitvi se je primeril čuden prizor v volilni dvorani. Župan Straus, ob enem kandidat, je bil član volilne komisije in sprejemal od volilcev glasovnice ter jih deval v zato odločno posodo. Na vrsto pride notar-ski kandidat Tavzes in ponudi županu odprto glasovnico. Župan ga vpraša, zakaj tako omentativno izroča nezgarnjen list. Tavzes se odreže: »Zato, da vam ne bo potreba še posebej odpirati, saj tako vsako pregledate!« Ker je volitev popolnoma tajna in tako ravnanje protipostavno, bo menda že poiskal župan Tavzesa na pristojnem mestu.

i Volilni shod priredi katoliško delavsko društvo za idrijski sodni okraj drugo nedeljo dne 14. t. m. v Didičevi dvorani. Vabijo se vsi volilci katerekoli stranke, da se stvarno in mirno razgovore o deželni upravi in njenem gospodarstvu ter o idrijskih potrebah.

i Koncert, katerega so prejšnjo nedeljo priredili cerkveni in pevci katoliške delavske družbe, je silno ugajal obilo navzočim. Dva višja uradnika od ministrstva za javna dela z Dunaja sta se čudila, da se zamore preprost delavec, — težak rudar — tako izvežbati. Prepotujeta vso Avstrijo kot nadzornika c. kr. rudnikov, a kaj enakega nista dobila niti na Češkem ne, kjer je narod za glasbo nadarjen in rudarjev pri kakem rudniku štirikrat več kot v Idriji. Tako častnega priznanja že zlepa niso dobili Idrijčani od višje gospode.

i Petje na naši realki je lansko leto in tudi letos izgledno. Lansko leto so imeli prav lep moški zbor, ko jim je nagla smrt pobrala prvega tenorista, je omislil pri šolskih mašah pevovodja mešani zbor. Tudi tu se vidi, da se uspeh doseže, ako je prava moč na mestu, moč, ki dela z verno, moč, ki pozna literaturo in izbere prikladno za mlada grla. Kar smo prejšnja leta tako pogrešali, to nam sedaj nudi v tolikanj večji meri.

i Dekliška Marijina družba je napravila prav lep Miklavžev večer svojim članicam. Posebno male, revne so se ga obveselile. 34 deklic je dobilo zimsko obleko. Marijine hčere so zbiralale med sabo doneske, priredile veselico, napravile med sabo tombolo, da so zbrale nekaj stotakov. Potem pa so nakupile blaga in v društvenih prostorih pomerile, vrezale in šivale za revne svoje sestre. Koliko truda, dela in skrbi je pri takem podjetju, ve le tisti, ki je sam kdaj sodeloval. Gdčni predniki in učiteljci ročnih del na rudniški šoli Mariji Gostiša velja največja zahvala za lep uspeh. To je res pravo socialno delo ne le v besedi, temveč v žrtvi in delovanju.

i Mladeniška Marijina družba je dan pozneje za starše in male otroke omislila igro s petjem v dveh dejanjih »Sv. Miklavž«. Razdelila je darove, katere so starši poslali, med male otroke, pa tudi kateri velik je kaj dobil. Oj, to je vrvenje in šum, ko se pokaže Miklavž in tam zadaj še kak parkelj grozi!

Prekrasne škatle (doze)

ki smo jih prvotno dali napraviti namesto drugih daril za naše odjemalce, razpošiljamo od sedaj splošno. Napravljene so po umetniških načrtih iz močne pločvine, zunanost pa je starosrebrna imitacija, in razpošiljamo take škatle, napolnjene z rženo kavo, v skupni teži 5 kg za K 450. Poštino trpimo sami. Glede na kako nespornost opozarjamo na to, da razpošiljamo škatle samo dokler bo še kaj te pičle zaloge. »Zelo primerno božično darilo.« Oldrich Vitáček, Praga, Karlin 2, Češko.

MATTONIJEV
GISSHÜBLER
naravna
alkalična kislina

najboljša dijetična in osvežujoča pijača

preizkušena pri želodčnih in črevesnih ka-
tarh, obilnih in mehurnih boleznih, katero
priporočajo najveljavnejši zdravniki kot bistveno
podpiralno sredstvo

pri karlovarjskem in drugih kopeliških zdrav-
ljenih in kot pošteno zdravilo po kopeljih
24 38 in trajno porabo. I (VI.)

Izvirnik: **Giesshübl Sauerbrunn**,
železniška postaja, zdravilno kopališče pri Karlovi varih
Prospekti zastoni in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih
špecerijah prodajalnicah in trgovinah z jectvinami
in vinom.

Zaloge pri **Mihael Kastner-u, Peter Lass-
niku in Andrej Šarabonu, Ljubljana.** 11

Zlate svetinje: Berlin, Pariz, Rim itd.
Vzajem. kosm. zobo-
čistil sred-
stvo
Seydlin
Izdelovatelj
O. Seydl
Ljubljana, Stritarjeva ulica 7

Dr. Havlička čaj za želodec

z lastnoročnim podpisom 3550

Eglantine - izdelke za nego kože

izdeluje in razpošilja samo lekarna

Mr. Sl. Zimmermann, Zagreb, Ilica 12.

Sanatorium Emona v Ljubljani,
Komenskega ulica 4.
Privatno zdravilišče za notranje in kirurške
bolezni. — Porodnišnica. — Medicinske kopeli.
Lastnik in sel-zdravnik: Dr. Fr. Derganc, primar I. kir. odd. dež. boln.

Zanesljivo dobro

blago za moške in ženske obleke
najdete 3423

„Pri Škofu“

Ljubljana zraven škofije. (Fazile
na podobo škofa pri vhodu.)

U prvem nadstropju je veliko
skladišče izgotovljenih oblek.

Kvalitativno najboljšo in nogam najbolj priležno obutev za go-
spode in gospe, prave ruske galoše, gamaše najfinejše vrste.

Priporočila domača tvrška: Anglo zaloga čevljev:

ANTON NOVAK, LJUBLJANA

Šelenburgova ulica šte. 7. 3641

A. KUNC

2707

Ljubljana,
Dvorni trg št. 3.

Velikanska zaloga oblek
za gospe in dečke.

Najnižje, stalne cene!
Ceniki na razpolago

PFAFF šivalni stroji
so priznane najboljši.

Pouk šivanja in vezenja na stroj brezplačen.

Novost: Najnovejši brzošivalni stroj za kro-
jače, obrtnike brez čolnička do 3000
vbovljavev v 1 minuti. Dobi se le pri

IGNACIJ-U VOK

špec. trgovina šivalnih strojev in koles
LJUBLJANA, SODNA ULICA 7.

10 letno jamstvo. Ceniki zastoni in poštne prosto. 10 letno jamstvo. 1450

D mača najnovjša
konfekcijska trgovina
Maček & Komp.
Franca Jožefa cesta 3

se priporočajo cenj. p. n. občinstvu v nakup

narejenih oblek.

Sprejemajo se naročila po meri,
ter se izvrše točno in solidno.

Založniki c. kr. priv. juž. železnice.

Solidna postrežba. — Najnižje cene.

Najboljšo 3420

žitno kavo

po 5 kg zavoj v lepi platneni
vrečki za K 4.— franko in
zraven 2 dragoceni darili

zastoni

dobite le od priznane tvrške
Josip Stumpf, tovarna za žit-
no kavo v Štetrovi n. L., Če-
chy. Na tisoče priznanj. Po-
šiljatev za poskušnjo in pro-
spekti zastoni in franko.

Prosimo naročite naravnost od gornje tvrške,
ker je po obrtnem zakonu zastopnikom pre-
povedano prodajati žitno kavo po zaseb-
nih hišah.

HIŠNIK

dobi trajno službo na posestvu v
bližini Ljubljane. Prednost ima ože-
njen, vrtnarsko izobražen vpoko-
jenec. Vpraša se pri upravnistvu
„Slovenca“. 3440

F. K. KAISER, puškar
Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 6.

Priporočajo svojo največjo zalogo pušk in
samokresov ter lovskih priprav. Avtoma-
tične pištole: „Browning“, „Steyer“ itd.
Najboljši topič „Salut“.

V zalogi ima vse potrebščine za ribji lov,
v največji izbiri po najnižjih cenah. Po-
prava koles (bicikljev) ter njih deli.
Popravila točno in ceno.
Umetalni ogenj. C. kr. prodaja smodnika.
Cenik zastoni in poštne prosto.

Letna produkcija čes 2000 Lokomobila.

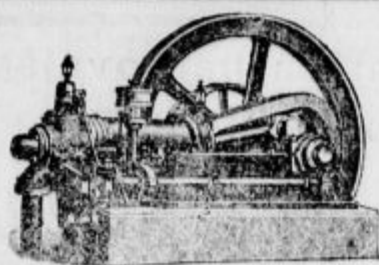
HEINRICH **LANZ** MANNHEIM
Naslov za brzojavke
LANZFILIALE DUNAJ. Pisarna: DUNAJ VIII.
Laudongasse 9. Telefon 18551 b.

Vročeparne-Lokomobile

z zaklopnim krmilom „Sistem Lentz“

Jednostavna postrežba. zmoglost do 1000 PS. Največji prihranek.

Obisk Inženirja in ponudbe brezplačno.

Tehnična pisarna Emanuel & Oskar Kraus

Via S. Nicolò št. 2 ♦ TRST ♦ Telefon številka 20-66

Uredba kompletnih industrijskih naprav vsake vrste, dalje napeljava električne luči in moči.

Glavno zastopstvo Draždanske tovarne za plinove motorje, prej Moritz Hille, Draždane. Najstarejša tovarna motorjev za nafto, sesalni plin, bencin, benzol in plin.

V prometu je čez 10.000 motorjev.

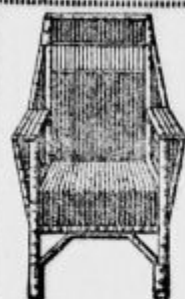
Visoka odlikovanja.

Stroji za opekarne za ročni obrat in stroji za obdelovanje kovin, za vrtanje, za dolbenje itd.

Stroji za obdelovanje lesa od trdke Adolf Aldinger, Obertuerkheim pri Stuttgartu. Oblični-Universal, krožne žage, stroji za vrtanje in dolbenje, stroji za urezovanje in za brusenje. — Kompletna mizarske naprave.

Proračuni, ponudbe in tehnična navodila zastoj in poštnine prosto.

Prva gorenjska industrija za pletarstvo v Radovljici.

Izdelki državnega pletarskega tečaja: moderna oprava iz pletenin, vrtnice, košare za potovanja, dalje stojala za cvetlice in za ročna dela, senčnice za morskobrežna kopališča, skladni stoli, pletene kina-odeje, kopalni čevlji in vse pletenine za domačo rabo in luksuz.

1368

Ilustrovani ceniki zastoj!

Št. 25047.

Razglas

3718

V tekočem letu dognala se je na kranjskem v več slučajih

pri konjih kužna bolezen smrkavost,

ne da bi posestniki bili o pravem času bolezen naznanili oblastu. V smislu § 17 o živinskih kužnih boleznih in ukaza c. kr. deželne vlade opominja mestni magistrat vse tukajšnje posestnike konj, da v slučaju, če zapazijo pri konjih količkaj smrkavosti sumljive znake, to nemudoma semkaj sporoče.

Konji, ki imajo suh otel kašelj ter hušajo ali da se jim izceja iz nosnic rumenkasta gnojna tekočina, da imajo mezgovne žleze zatekle ali da se jim izpuščajo na raznih mestih života okrogle kakor lešnik ali oreh velike bulice (turi), ki kmalu omehčajo, predro kožo, ter cedijo rumenkasto ali rdečkasto gnojno tekočino, so zelo v sumljivi smrkavosti in se mora vsak tak slučaj takoj naznaniti oblasti.

Smrkavi konji pa niso samo nevarni vsem kopitarjem, temveč tudi ljudem, ki pridejo s takimi konji v dotik, ker lahko nastanejo grozne posledice!

Stranke, ki bi opustile pravočasno naznaniti izbruh smrkavosti, se bodo po kazenskem zakonu strogo kaznovali.

Mestni magistrat ljubljanski,

dne 27. novembra 1913.

Tehnična pisarna. Naprava vseh v stavbeno stroko spadajočih načrtov

STAVBENO PODJETJE

VALENTIN ACCETTO,

zapriseženi sodni izvedenec

Ljubljana, Kolodvorska ulica 8.

Oblastveno konces. zasebna posredovalnica za nakup in prodajo posestev in zemljišč. Sploh se sprejemajo vsa v to stroko spadajoča naročila.

1487

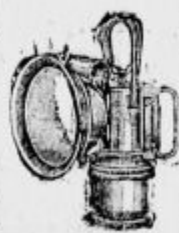
Zahtevajte zastoj in franko moj cenik

o električnih in acetilenskih svetilkah

za vse porabne svrhe. — Izborne električne žepne svetilke, zelo svetle, kompletna za K 2, 2-40, 2-80. — Električne ročne svetilke v kovinastih tokih po K 4— in 5—. Hišne svetilke v lesenih omarah K 4-50. — Acetilenske ročne svetilke iz medenine ponikljane, zelo trpežne za na mizo in obešanje, po K 4—, 5— in 6—. Pošilja po povzetju

A. Weissberg, izvozna trdka, Dunaj

Untere Donaustrasse 23/S 3207 Dopisuje se hrvaško.

Prvovrstna specialiteta!

Mline za debelo moko z izrožano grebenastimi jeklenimi valji
mline za debelo moko z vilito grebenastimi litinimi valji
mline za debelo moko z mlevnimi ploščami
mline za debelo moko z mlevnimi kamni

kakor tudi vse stroje za pripravljanje krme, stroje za rezanje repe, sekalce, parilnice za kloro, stiskalnice za seno in slamo izdelujejo in dobavljajo

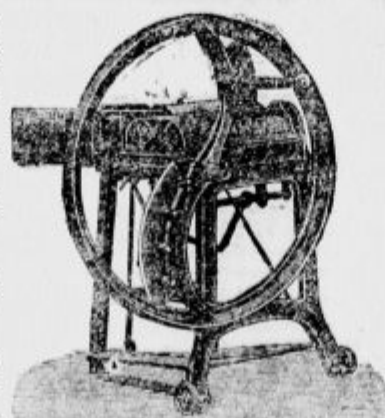
Ph. Mayfarth & Co.

tovarne poljedelskih in obrtnih strojev Dunaj II., Taborsstraße 71

Frankfurt a. M., Berlin, Paris, Moskva, Milan.

Zastopniki se sprejmejo. Ilustrovan cenik št. 340 zastoj in franko.

1500 delavcev in uradnikov.

Zastopniki se iščejo.

700 prvih cen, zlate svetilke itd.

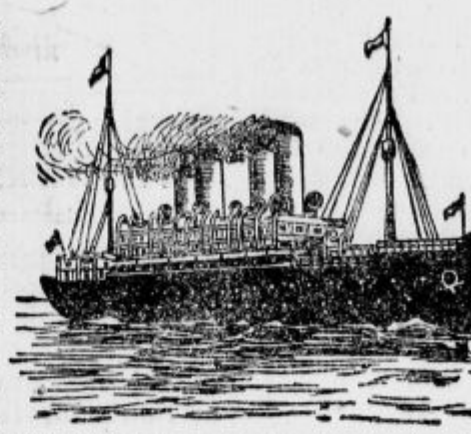
1500 delavcev in uradnikov.

Potniki v Ameriko!

ki so previdni, se vozijo dandanes samo z najnovejšimi parniki „VELIKANI“ preko HAMBURGA. — Največji parnik na svetu je

IMPERATOR

Dolg je 920 črevljev (280 m), nosi 50.000 ton ter je prva ladja na 4 vijake, dočim so bili dosedaj največji in najhitrejši parniki samo na 2 vijake. „IMPERATOR“ je široko morje preplul v 20 dneh trikrat ter se je moral pri tem še v Hamburgu in New-Yorku z izkladanjem in nakladanjem

jem po poldrugi dan muditi. — Morska vožnja v 6 do 6 1/2 dneh se popolnoma jamči.

O prvi vožnji „Imperatorja“ piše „Glas Naroda“ iz New-Yorka: „Imperator“ je višek moderne tehnike. Ropotanje strojev se čisto nič ne sliši. Ladja pluje tako mirno, da človek skoraj ne ve, da je na vodi, ter se niti malo ne da primerjati z drugimi morskimi velikani.

Približno tako so urejeni tudi drugi „velikani“ „Hamburg-Amerika linije“. Vsi imajo v III. razredu sobe samo z 2, 4 ali kvečjem s 6 posteljami. Hrana je obila in dobra. Taki „velikani“ so poleg „IMPERATORJA“, „KAISERIN AUGUSTE VICTORIA“ (25.000 ton), „AMERIKA“ (24.000 ton), „CLEVELAND“ in „CINCINNATI“ (po 20.000 ton) itd.

Važno! Vsak potnik dobi pri meni pismeno garancijo, da je prost vseh stroškov za hrano in stanovanje ko se pripelje v Hamburg.

Vsakojaka pojasnila daje brezplačno:

Fr. Seunig, Ljubljana, Kolodvorska ulica velika številka 28.

Visoko, moderno podoba, lepoto linij, udobnost dajo samo

Warnerja Rust Proof

STEZNIKI

(Originalno ameriški izdelek).

Se pere kakor vsako drugo perilo, ne da bi se od strani vloge. — Za vsak kos se jamči.

Edina zaloga v Ljubljani:

Josipina Podkrajšek,

Ljubljana, Čevljarska ulica št. 2.

Priporoča tudi veliko zalogo higijeničnega perila, jargrovega in Tetra ter vse druge modne predmete najboljše kakovosti.

Naročila po pošti se izvršujejo točno.

Perilo za volnene zavodov vedno v zalogi

Izvršitev oprem za neveste

Perilo za volnene zavodov vedno v zalogi

Ustanovljeno leta 1870.

PERILO

za gospode, dame in otroke lastnega izdelka

ki je radi izvrstnega kroja, točnega dela in nizke cene daleč znano, priporoča

C. J. HAMANN

založnik perila ces. in kralj. Visokostij, častniških uniform, zavodov, inštitutov, samostanov itd.

LJUBLJANA.

Perilo po meri se najhitreje izvrši.

Istotam prva kranjska

pralnica in likalnica

perila za gospode. — Motorni obrat.

Najskrbnejše varovanje perila. — Najnovejši stroji.

Perilo se po načinu prve dunajske pralnice in likalnice brez madežev kot novo lika in vse do srede vsakega tedna vposlano perilo do sobote istega tedna izvrši.

Ako doseže delo za čiščenje 6 K, se pošlje perilo frankovano nazaj, pri znesku 12 K se poštnina za doposlano perilo vrne, tako, da ne nastanejo za stranko s poštnino nobeni izdatki.

Znano najpoštenejša postrežba.

Posteljino perje, puh, kapok

Dr. Gustav Jägerov volneno perilo :: Tetra-perilo

Kopalno perilo :: Dr. Lahmanovo zdravstveno perilo

Posteljino perje, puh, kapok

Tržiške novice.

t Deželnozborska volitev v splošni kuriji je izpadla za S. L. S. zelo častno. Zmagali smo nad obema nasprotnikoma liberalci in socialisti z 20 glasovi večine. Vsi letaki in silna agitacija nasprotnikov niso mogli omajati zvestobe in značajnosti naših mož do stranke, kateri se ima ravno naš trg marsikaj zahvaliti. Občina Sv. Katarina se je kakor vselej tudi to pot izbornu obnesla. 150 naših glasov, niti enega liberalca med njimi. Slabše je volila občina Sv. Ana. Volili so se morali ukloniti, dasi neradi, groznemu in surovemu pritisku tržiških sokolov, katerih se je privleklo dva voza tja gori. Šentanci so spoznali iz tega nastopa, kakšna je liberalna omika in kaj bi bilo, ako bi taki ljudje prišli na krmilo v deželi.

t Umrl je 2. t. m. g. Jakob Šolar, gostilničar in posestnik vulgo Gašperin, v 74 letu. R. I. P.

t V društvu so uprizorili preteklo nedeljo »Graničarje«. Izborni so igralci nastopili v posameznih vlogah. Dvorana je bila polna občinstva. Prvič je nastopil pod vodstvom g. Goleta novi moški zbor, ki je vrlo dobro zabel par pesmic. — Pretekli torek je predaval g. kaplan Čadež o liberalizmu, njegovem postanku in njegovih zlih namelih.

t Javno predavanje za ženske bo v nedeljo 14. t. m. ob 4. uri popoldne v društvu sv. Jožefa. Predavateljica pride iz Ljubljane.

Književnost.

* Junaštvo in zvestoba. Spomini častnika švicarske garde Ludvika XVI. V založbi »Kat. tisk. društva« v Gorici je izšel zgodovinski roman z gorenjim naslovom. Avtor je znameniti nemški romanopisec Josip Spillmann D. I., Slovencem znan že po mnogih poslovenjenih spisih. Kakor druga dela istega avtorja, bo gotovo tudi pričujoče našlo mnogo prijateljev, zakaj po vsebini in izpeljavi je čez vse zanimivo.

Roman razpleta zasebno zgodbo mladega švicarskega oficirja Damiana Muosa, a v okviru natančno risanih dogodkov iz početka francoske revolucije v letih 1789—92. Damian je pošten, globokoveren, toda malo izkušnen sin mesteca Zuga v Švici; tak pride v Pariz, ki je že ves prepojen z idejami revolucije. Vrtoglavi svobodomiselniki namiki zamamijo tudi njegovo srce in ga spravijo v nasprotje s starim velikim sodnikom Keyserjem, ki je glavni in najstrožji zastopnik konservativnih nazorov. V tem je utemeljen tudi konflikt srca. Zakaj doma v Zuzu si je Damian obetal zvestobo z Verenko, edino hčerjo Keyserjevo. Dogodki revolucije se pa tako odurno odigravajo, voditelji kažejo toliko najgrše sebičnosti in podlosti, da se mladi oficir kmalu stozne in po svojih osebnih vrlinah nazaj dobi polno zaupanje starega poštenjaka Keyserja in s tem tudi roko njegove hčerke.

Vnanji dogodki tedanjih burnih časov, ko je vrelo v Parizu »kakor v čarovniškem kotlu«, so tako živo risani, da bode kar največjo napetost. Vsi važnejši prizori gredo mimo nas: otvorenje državnih stanov, napad na Bastijo, nasilna preselitev kraljeve družine iz Versaja v Tiljerije itd. Prav posebno živo pa je risan junaški boj, s katerim je švicarska garda branila Tiljerije ob strašnem napadu pariške drhali dne 10. avgusta 1792.

Vmes je vpletena zgodba kraljeve družine, in zlasti mučenica na kraljevem prestolu Marija Antoinetta je tako naslikana, da vzbudi naše popolno sočutje.

Ideje, ki so rodile in gibale veliko revolucijo, se zvesto zrcalijo v romanu; iz samega dejanja in razpletka dogodkov je posneti, koliko je resnice in pravice, koliko pa zmote na teh idejah, ki mogočno vplivajo še na današnjo kulturo. Saj vemo, da je naša doba s svojimi napravami v mnogočem plod velike francoske revolucije.

»Junaštvo in zvestoba« je torej ne le zanimivo zabavno berivo, ampak tudi v veliki meri vzgojno in poučno.

Cena za vezan iztis 4 K., po pošti 30 vin. več.

Cena za broširan iztis 3 K., po pošti 30 vin. več.

Knjiga se dobi v prodajalni Katol. tisk. društva v Gorici in v raznih knjižarnah.

Katoliško tiskovno društvo v Gorici.

Zobna krema

KALODONT
Usna voda

Nadležne kocene

na obrazu in na rokah odstranjuje v petih minutah

odstranjevalec kocin

dr. H. Rixa

zajamč. neškodljiv, gotov napeh. Skatija za K 4 — za dostuje Razpošila na vsi strani

K's. dr. A. Rix, Laboratorij Dunaj IX, Berggasse 17 H.

Zaloge v Ljubljani: Lekarna „pri slatem Jelenu“, parfumerija A. Kaučič in drožerija „Adrija“.

Učenec

se sprejme v trgovino z mešanim blagom pri g. J. Modicu v Novivasi pri Račku pod ugodnimi pogoji. 3553

Najcenejše in najbolj učinkujoče odvajalne sredstvo!

Filipa NEUSTEINA

poslajene odvajalne kroglice

(Neusteinove Elizabetne kroglice)

Pred vsemi drugimi podobnimi izdelki imajo prednost te kroglice, proste vsakih škodljivih primesti, vporabljajo se z največjim uspehom pri boleznih v spodnjem delu telesa, lahno odvajajoče, kri čisteče; nobeno zdravilno sredstvo ni ugodnejše in obenem povsem neškodljivo, da bi preprečilo izvor premnogih bolezni. Radi zaprtje poslajene oblike jih radi uživajo otroci. Skatijca s 15 kroglicami stane 30 vin, ovoj po 8 skatijic, torej 120 kroglic, stane 2 K. Če se pošlje naprej 2-45 K., se pošlje franko 1 ovoj.

Svarilo! Najno se svari pred ponarejanji. Zahtevajte Filipa Neustaina „odvajalne kroglice“. Pristne te, če nosi vsaka skatija in navedilo našo zakonito varstveno znamko v rdečo-črni tisku „Sveit Leopold“ in podpis „Filip Neustein, Apotheker“. Naše trgovsko sodniško zavarovanje embalaže mora imeti našo tverko

Filipa Neustaina lekarna

„pri sv. Leopoldu“

— Dunaj, Plankengasse 6. —

Zaloge v Ljubljani: Rihard Sušnik, lekarnar, 3336 in v več drugih lekarnah.

Anton Presker

krojač v Ljubljani, Sv. Petra cesta 14.

se priporoča sl. občinstvu za mnogobrojen poset zlasti pa preč. duhovščini v izdelovanju vsakovrstne duhovniške obleke (talarjev itd.), iz trpeznega in solidnega blaga, po nizkih cenah. 311 52

Najboljše ogrske salame,

fino, sočno šunko (gnjat), kranjske klobase, prekajeno meso, slanino s papriko, najboljši pristni emendolski sir ter sladko čajno surovo maslo priporoča tvrdka J. BUZZOLINI, Ljubljana, Stritarjeva ulica.

Vsakdanje pošiljatve od najmanjše do največje množine po najnižji ceni. 2587

Dve majhni, čisto

3706

novi hiši

pe 6500 kron sta naprodaj v Vodmatu. — Več pove zupanstvo občine Moste pri Ljubljani.

Največja prodaja

Največja prodaja

Miklavža in Božič.

Konfekcija za dame in gospode, deklice in dečke po jako znižanih cenah!

Zimska obleka v najnovejši, okusni izdelevi za 20—30% ceneje kot drugje! Pred nakupom naj si vsak ogleda

Angleško skladišče oblek O. Bernatović Ljubljana, Mestni trg 5-6.

Franc Kos

Ljubljana, Sodna ulica.

Podpirajte domačo industrijo! Stare nogovice se ceno popljetujejo.

Specialna mehanična pletilna industrija in trgovina za površne in spodnje jopice, modrčae, telovnike, nogovce, rokavice, posebne obleke zoper trganje, pletilni material za stroje itd. na drobno in na debelo.

Sivalni stroji od 70 kron naprej.

Pletilni stroj patent „Wiedermann“ je edina in najuglednejša prilika za dober zaslužek, pouz brezplačen, trajno delo zagotovljeno. Ker delam brez agentov, so cene veliko nižje. 250

Fina ročna dela, primerna božična darila.

Vo.na, svila in preja vsake vrste za vezene, pletenje itd.

M. Drenik

Ljubljana, Kongresni trg 7

Vezanje na roko

in stroj. Plisiranje,

montiranje in prečtiskarija.

Največja zaloga

telovadske obleke za

odrasle, naraščaj in deklice.

He. 803/13

1

Razglas javne dražbe.

3700

Na predlog dedičev dne 10. novembra 1911 v Meranu zaumrle Ninke pl. Stöckl roj. Mayersfels dovoljuje c. kr. okrajna sodnija v Meranu prostovoljno dražbo v zapuščino spadajočih antikvit, srebrnine, zlatnine in dragocenosti, hišne oprave, obleke, porcelana, majolik, slik v cenilni vrednosti 15.000 K.

Ta dražba odredi se na dan 15., 16., 17. decembra ob 9. uri dopoldne in tako dolgo naprej, da se vse razproda.

Posamezni predmeti izklicali in prodali se bodejo po cenilni vrednosti in proti gotovemu plačilu najvišjemu ponudniku, ki ima kupljene predmete takoj odstraniti.

Dražba vrši se v steklenem salonu Kazine v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 1. decembra 1913.

Ivan Plantan

c. kr. notar, kot sodni komisar.

Priznalna odlika za izvoz vin. Odlikovana zaloga italijanskih vin

Prodaja na debelo in na drobno za italijanska, istrska, dalmatinska in bosanska vina.

3329

Tommaso Lodisco

Dunaj XV. Fünfhausg. št. 10 in Berlin N. W. Dobavitelj c. kr. državnih uradnikov

Konfekcija

za moške, ženske in otroke v veliki izbiri po zanesljivih stalnih cenah v podružnici tvrde R. Miklauc

„Pri Škofu“

Ljubljana, Pred Skotijo št. 3, (Medena ulica).

Poseben oddelek I. nadstropje Cenik na zahtevo brezplačno in poštne prosto. 2622

Pozor! Pozor! Drože — Presgerm.

Uljudno naznanjam vsem pekovskim mojstrom in trgovcem, da sem povečal svojo znano tovarno za drože in isto s parnim strojem uredil, ter mi je zato mogoče postreči brez konkurence po najnižjih cenah in z najboljšim blagom.

Cene po dogovoru, večja naročila imajo še za celo leto popust. — Naročila od 4 kg pošiljam franco. Pričakuje cenjenih naročil, beležim z odličnim spoštovanjem 3955

Maks Zaloker Prva ljublj. tovarna drož v lastni hiši Krakovski nasip št. 20.

Dobre

vinske sode

iz hrastovega lesa, prav močne, od 400—700 litrov, prodaja po nizki ceni FRAN CASCIO, vinski trgovec, Ljubljana, Lingerjeva ulica št. 1, za Škofijo. 3131

Priložnostni nakup!

Nova hiša z gospodarskim poslopjem in poldrugi oral zelo dobre zemlje v lepi legi četrt ure od Celja se prodaja pod vrednostno ceno za 16.000 K od kojih ostane lahko 6000 kron vknjiženih. Stanarina nosi letno 720 K.

Proda se tudi sama zemlja za stavbišča zelo po ceni.

Zelo primerno za penzioniste!

Natančnejša pojasnila daje Martin Novak, Čret pri Celju, p. Štore, Štajersko. 3693

Namesto K 100 — za K 56 —

dobavljam franko na vsako postajo za reklamo nove vrste

šivalne stroje „Singer“

ki se gonijo z nogo z eleg. omarično in 10 letno garancijo. Opošljam ko dobim 15 K zadatja, ostanek po povzetju. Vse vrste šivalnih strojev „Ringschiff“, „Central-Bobbin“ za hišno porabo in za rokodelce po en groš cenah.

A. Weissberg, Dunaj II.

2306 Untere Donaustrasse 23/S.

Dopisuje hrvaško. Ceniki gratis in franko.

Skladiščnik in paznik

več v govoru in pisavi obeh deželnih jezikov ter deloma v stavbnih materialih in lesu se 1566. Punudbe z zahtevo plače pod št. W. 3677 na upravnistvo tega lista. 3677

Najcenejše

dežnike in solnčnike

domačega izdelka

priporoča po najnižji ceni in najboljši kakovosti slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini

Josip Vidmar, tovarna dežnikov, Ljubljana

Pred škofijo 19. Prešernova ulica 4. Popravila točno in ceno. 537

Perje za postelje in puh

priporoča po najnižjih cenah

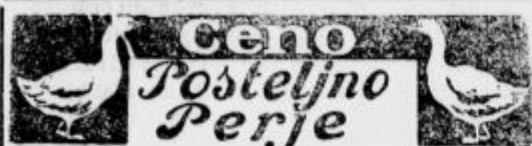
EMIL KRAJEC

preje F. Hiti

3534

Pred škofijo šteč. 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo

1 kg sivoga skubljenega K 1.—, boljsega K 243, pol belega prima K 280 belega K 4.—, prima mehkega paha K 6, prvovrstnega K 7.—, 8.— in 9.—. Sivoga paha K 6.—, 7.—, belega linaga K 10.—, prsnega paha K 12.—, od pol kg naprej franko.

Dovršene napolnjene postelje

z gostega, trpežnega, rdečega, modrega, rumenega ali belega met. tkanin. blaga. 1 pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z 2 vzglavnicama, vsaka 80 cm dolga, 60 cm široka, zadostno napolnjena z novim, sivim, puhastim in trpežnim postelnim perjem K 15.—, s pol puhom K 20.—, s puh perjem K 24. Posamezne pernice K 10.—, 12.—, 14.—, 16.—. Posamezne vzglavnice K 3.—, 3.50, 4.—. Pernice 200x140 cm velike K 15, 15.—, 18.—, 20.—. Vzglavnice 90x70 cm velike K 4.50, 5.—, 5.50. Spod. pernice iz najboljš. gradla za postelje 180x116 cm velike K 15.—, 16.—. Razpošilja od 10 kron naprej franko po povzetju ali predplačilu. 2419

Maks Berger Dešenica 195/4 Češki les

Nikak riziko, ker se zamenjava dovoli ali denar vrne. Bogati ilustr. ceniki vsega postelnega blaga zastoj.

vseh vrst za urade, društva, trgovce itd.

Anton Černe
graver in izdelovatelj
kavčuk - štambiljev

Ljubljana, Selenburgova ul. št. 1.

Ceniki franko. 553 Ceniki franko.

Ustanovljena

1892

Ustanovljena

1892

Fr. Hopf

sodno zapriseženi izvedenec v Ljubljani
Šelenburgova ulica št. 6

prva največja in najstarejša trgovina

glasovirjev in godbenega orodja

Glasovirji, pi-
anini, harmo-
niji (amerik.)
najbolj sloviti
tvrdi: Stelz-
hammer,
Hössler, Czerny
& Hofmann,
Hügel in edino
zastopstvo
dvorne trdke
Fürster.

Posojevalnica. Plačila na obroke.
Najnižje cene. 333 1

Teodor Korn

(poprej Henrik Korn)

pokrivalec streh in klepar, vpeljalet strela-
vodov ter instalater vodovodov

Ljubljana, Poljanska cesta 8.

Priporoča se slavnemu občinstvu za izvrše-
vanje vsakršnih kleparskih del ter pokrivanje
streh z angleškim, francoskim in tuzemskim
škrljem z

asbest-cementnim škrljem (Eternit) patent Hatschek

z izbočno in ploščnato opeko, lesno-ce-
mentno in strešno opeko.

Vsa stavbinska in galanterijska kleparska
dela v priznani solidni izvršitvi.

Poprave točno in ceno.

Projekti brezplačno in poštnine prosta.

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New-York
je proga
rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih „Lapland“, „Finland“, „Kroonland“, „Vaderland“, „Zeeland“, „Samland“, kateri vsak teden v sobotah oskrbujejo redno vožnjo med Antwerpenom in New-Yorkom, so snažnost, izborna hrana, vpludna postrežba in spalnice ponovem urejene v kajite za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminentnega pomena in traja vožnja 6 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec vožnjo čez Kanado, katera pa je izdatno cenješa kakor v New-York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc
v Ljubljani,

Kolodvorske ulice odslej št. 35, od južnega
kolodvora na desno, poleg predilnice.

Prvo hranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Augusta Agnola, Ljubljana

Dunajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

s.e priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor
p. n. občinstvu za prevzete in solidno izvršene vsakovrstne

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni orna-
mentiki, stavbno ter portalno steklarstvo kakor
vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmo-
dernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izbira steklenega in porce-
lanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov
podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 3686

Narisi in proračuni na zahtevo zastoj.

Sprichevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n.
odjemalcem v ogled.

Priporočamo hitro drože (presgerm)

iz drožarne Josipa Košmerl, Ljubljana,
Franciška ulica 8. Izborna blago
Točna postrežba. Zahtevajte drože v
prič „Slovenske Straže“. 150

Absolutno zajamčeno, pristno

vino

Kmetijsko društvo v Vipavi oddaja
vsled priporočila knezoškofijskega or-
dinarijata pristna bela mašina in na-
mizna vina letnika 1912 po 56 do 60 K
za hektoliter, postavljeno na kolodvor
v Ajdovščino. — Sortirano vino

— rizling —

je po 65 K. — Manj kot 56 litrov se ne
odpošilja. — Kleti nadzoruje vipavski
dekan.

Kmetijsko društvo v Vipavi.

2515

Izprašani optik

Fr. P. Zajec, Ljubljana

Stari trg št. 9 1135 1

Očala in ščipalniki
natančno po zdrav-
niških in znanstve-
nih predpisih. Ve-
lika zaloga toplo-
merov, barometrov,
vsakovrstnih dalj-
nogledov itd. itd.
Moderno urejena
delavnica z elektri-
čnim obratom.
Ceniki brezplačno!

Pozor, kolesarji!

Namesto K 120,
samo K 80.-

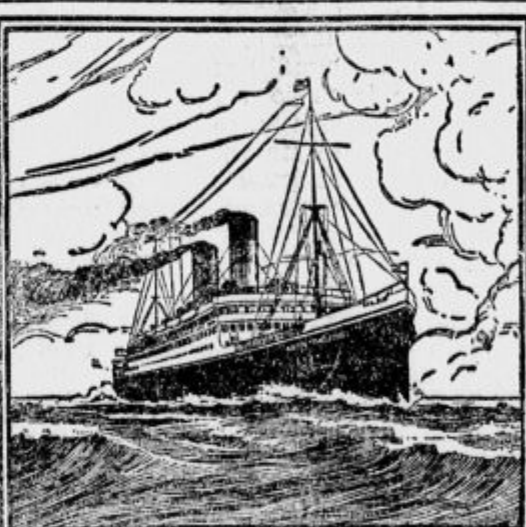
Franko na vsako postajo.

V reklamne namene razpošljem 200 novih sve-
tovno znamenitih graških dvokoles, model 1913,
elegantnih in čvrstih, s torbo in orodjem na-
mesto za K 120, za 80 K. S torpednim prostim
tekom K 95.— s poštnino vred. Ze rabljena ko-
lesa od K 40.— naprej. Nova čvrsta guma po
K 5.—, 6.—, 7.—, 8.—, zračne cevi po K 3.—, 4.—,
5.—. Svetiljke, zvonci, pedali in vsa ostala pri-
tiklina po cenah na debelo. Popravila, emajlira-
nje in ponikanje v lastni delavnici hitro in ceno.
Razpošiljanje po povzetju. Na dvokolesa napla-
čila K 20.—. Plačevanje na obroke izključeno.
Cenovniki gratis in franko. Srbo-hrvaško do-
pisovanje. 1064

Tvoraiško skladišče dvokoles in šivalnih strojev

A. Weissberg, Dunaj II.

Untere Donastrasse št. 23/S.

Potniki v severno in južno Ameriko se vo-
zijo sedaj le po domači avstrijski prog

Austro-Amerikana

Trst — New York, Buenos Aires,
Rio de Janeiro, Santos, Portland,
Quebeo, Montreal, Kanada i. t. d.

z najnovejšimi brzoparniki z dvema
vijakoma, električno razsvitljavo,
brezžičnim brzojavom, na katerih
je za vsakega potnika preskrbljeno,
da dobi dovolj domače hrane z vi-
nom, svež kruh, posteljo, kopelj itd.

Odhod parnikov:

v severno Ameriko vsaki soboto,
v južno Ameriko vsakih 14 dni,
v Kanado vsaki mesec enkrat.

Vsakovrstna pojasnila daje rade-
volje brezplačno in prodaja vozne
liste glavni zastopnik za Kranjsko,
Štajersko in Koroško

Simon Kmetetz, Ljubljana

21 Kolodvorska ulica 26.

Najboljša in najsigurnejša
prilika za štedenje!

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Ljubljana, Miklošičeva cesta šteč. 6, prtiličje, v lastni
hiši nasproti hotela „Union“ za franciškansko cerkvijo

sprejema hranilne vloge in vloge v
tekočem računu, za katere jamčijo
ne samo njeni zadružniki temveč

tudi cela dežela Kranjska

ter jih obrestuje po 4³/₄% brez
kakega odbitka, tako da sprejme
vložnik od vsakih vloženih 100 K
čistih obresti 4.75 kron na leto.
Stanje vlog je bilo koncem marca
1913 čez 22 milijonov kron. Za
nalaganje po pošti so poštnohran.
položnice brezplačno na razpolago.

Načelstvo.